

Medzinárodný skúšobný poriadok pracovných psov (FCI-IGP)

platný pre
medzinárodné skúšky pracovných psov
medzinárodné skúšky stopárskych psov
medzinárodné skúšky doprovodných psov
medzinárodné skúšky vyhľadávania predmetov
medzinárodnú vytrvalostnú skúšku

FCI

Na návrh pracovnej komisie FCI vypracovali:

Robert Markschläger (AT)
Klaus Jürgen Glüh (DE)
Igor Lengvarský (SK)
Mike Greub (CH)
Lene Carlson (DK)
Sharon Ronen (IL)
Hari Arčon (SE)
Gerard Besselink (NL)
Clemente Grosso (IT)
Frans Jansen (NL)
Roar Kjonstad (NO)

***Tento poriadok bol schválený predsedníctvom FCI dňa 3. septembra 2024.
Platnosť nadobúda od 1. januára 2025.***

Preklad: Mgr. Zuzana Paulenková Zraková

Preambula

Už viac ako 35 000 rokov je pes spoločníkom človeka. Vďaka domestikácii psa si s človekom vytvoril úzky spoločenský vzťah a vo viacerých ohľadoch je od neho závislý. Táto závislosť vytvára pre človeka zodpovednosť za zabezpečenie blaha psa. Udržiavať fyzické potreby, ako aj psychické zdravie psa je najvyššou prioritou. Je teda nevyhnutné, aby sa so psom zaobchádzalo čestne, správne a humánne, zohľadňujúc jeho charakter a jedinečné vlastnosti, ktoré sa vyvinuli počas evolúcie ako člena radu Carnivora (mäsožravcov) a čeľade Canidae (psovitých). Psy sú spoločenským druhom, a preto potrebujú žiť v skupine, pričom potrebujú jasný poriadok a hranice, ale aj spoluprácu a pravidelnú tímovú prácu. Preto je našou povinnosťou postarať sa nielen o fyzické potreby psa (správna výživa, voda a veterinárna starostlivosť) a zabezpečenie pohybu na uspokojenie jeho potrieb. Zároveň je dôležité pracovať s ním ako tím, aby boli naplnené jeho duševné potreby a stimuly.

V histórii pes vykonával rôzne úlohy, aby pomohol človeku. Tieto práce poskytovali najlepšiu odpoveď na potreby psa. V súčasnom svete boli mnohé z týchto povinností presunuté na techniku. Z tohto dôvodu je majiteľ psa povinný zabezpečiť psovi iné činnosti v dôsledku straty minulých zamestnaní, ako aj primeraný pohyb a činnosti, ktoré ponúkajú blízky kontakt s ľuďmi a možnosť prejať jeho prirodzené inštinkty a pudy. Z tohto hľadiska je potrebné zaradiť skúšku doprovdného psa, skúšku pracovných psov, stopársku skúšku a skúšku vyhľadávania predmetov. Pes by mal byť zamestnaný v súlade so svojimi schopnosťami a možnosťami. Okrem primeraného cvičenia by mal intenzívne vykonávať činnosti, ktoré zohľadňujú jeho schopnosť učiť sa, jeho požiadavky na výkon, ako aj jeho ďalšie schopnosti. Rôzne formy psích športov mu na to poskytujú skvelý priestor. Psy, ktoré nemajú dostatok aktivít, môžu zažívať neustálu frustráciu a z toho vyplývajúce problémy so správaním, ktoré môžu viesť k sťažnostiam verejnosti.

Človek, ktorý trénuje alebo športuje so svojim psom, musí zvoliť metódu ohľaduplného výcviku s cieľom dosiahnuť čo najlepšiu harmóniu medzi ním a psom. Cieľom každého výcviku je sprostredkovať psovi to, čo od neho chceme, takým spôsobom, aby to pochopil. Harmonický vzťah medzi človekom a jeho psom, bez ohľadu na to, aký psí šport človek robí, je základom všetkých činností. Na dosiahnutie harmónie je dôležité poctivo sa pozerieť na svojho psa a rozumieť jeho schopnostiam. Etickou zodpovednosťou človeka zostáva výchova a primeraný výcvik psa bez ohľadu na plemeno. Na dosiahnutie výchovného, výcvikového alebo tréningového efektu je dôležité, aby pes prejavoval motiváciu a radosť zo spolupráce so svojim psovodom. Využívanie psa na psie športy musí byť zamerané na jeho schopnosti, povahu a ochotu. Ovplyvňovaniu výcvikových schopností psov pomocou liekov alebo týrania sa treba za každých okolností vyhnúť.

Všeobecné skratky

FCI	Fédération Cynologique Internationale (Medzinárodná kynologická federácia)
IGP	International Utility Dog trial regulations (Medzinárodný skúšobný poriadok pre pracovné psy)
NPO	National Utility Dog Trial regulations (Národný skúšobný poriadok pre pracovné psy)
FCI-NCO	FCI National Canine Organization (Národná kynologická organizácia)

Medzinárodný skúšobný poriadok
pracovných psov FCI-IGP 2025

Platnosť

Tento poriadok je platný od 1. 1. 2025. Vypracovala ho komisia pre pracovné plemená FCI a bol schválený a potvrdený predsedníctvom FCI dňa 3. 9. 2024.

Nadobudnutím platnosti tohto skúšobného poriadku strácajú všetky doterajšie skúšobné poriadky platnosť.

Skúšobný poriadok bol napísaný v anglickom jazyku a schválený komisiou. V prípade nejasností má anglický text prednosť pred prekladmi do iných jazykov.

Tento IGP poriadok je platný pre všetkých členov FCI a zmluvných partnerov. Všetky medzinárodné skúšobné podujatia v rámci výcviku a pretekov sa riadia týmto poriadkom.

Obsah

PREAMBULA	2
VŠEOBECNÉ SKRATKY	2
PLATNOSŤ	3
OBSAH	4
VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE	7
SEZÓNA SKÚŠOK	7
ORGANIZÁCIA SKÚŠOK/VEDÚCI SKÚŠOK	7
KONTROLA SKÚŠOK	8
ROZHODCOVIA	8
POČET ODDIELOV NA DEŇ ZA JEDNOTLIVÉ SKÚŠKY	8
VYBAVENIE A OBLEČENIE ÚČASTNÍKOV SKÚŠKY	9
ÚČASTNÍCI SKÚŠOK	9
KLADAČI STŔP	9
PODMIENKY ÚČASTI NA SKÚŠKACH	9
ANTI-DOPING A POVINNÉ OČKOVANIE	11
SOCIÁLNE SPRÁVANIE	11
PSOVOD SO ZDRAVOTNÝM (TELESNÝM) POSTIHNUŤÍM	11
POVINNOSŤ NOSENIA OBOJKU/VŔDZKY	11
POVINNOSŤ NOSENIA NÁHUBKU	12
POVINNÉ RUČENIE	12
VYHLASOVANIE VÝŤAZOV/UDELOVANIE OCENENÍ	12
PRACOVNÝ TITUL	12
VÝKONNOSTNÝ PREUKAZ	12
ZVUKOVÉ POVELY	13
MEDZINÁRODNÉ PRAVIDLÁ/ZVLÁŠTNE NARIADENIA	13
MAJSTROVSTVÁ SVETA/MAJSTROVSTVÁ EURÓPY FCI	13
DISCIPLINÁRNE PRÁVO	13
DISKVALIFIKÁCIA	13
UKONČENIE	14
PREVIERKA SPRÁVANIA	15
KONTROLA IDENTITY	15
ODOLNOSŤ VOČI STREĽBE	16
HODNOTENIE	16
ZÁKLADNÉ POŽIADAVKY PRE VŠETKY STUPNE SKÚŠOK FCI-IGP	17
SKÚŠKA DOPROVODNÉHO PSA S PRESKÚŠANÍM V CESTNEJ PREMÁVKE (FCI-BH/VT)	18
VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE	18
POPIS SKÚŠKY: SKÚŠKA DOPROVODNÉHO PSA S PRESKÚŠANÍM V CESTNEJ PREMÁVKE	18
PRESKÚŠANIE POSLUŠNOSTI NA CVIČISKU	18
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA	18
ZÁKLADNÉ POŽIADAVKY	18
ZÁKLADY HODNOTENIA CVIKOV	18
REAKCIA PSA NA ZVUKOVÉ POVELY	19
DODATOČNÉ ZVUKOVÉ POVELY	19
VYKONANIE ZÁKLADNÉHO POSTOJA	19
ZAHÁJENIE CVIKU	19
PRISTÚPENIE K PSOVI/PRIVOLANIE PSA	19
POCHVALA	19
ZAČIATOK SKÚŠKY	19
ZAČIATOK A KONIEC CVIKU	19
SCHÉMA CVIKOV POSLUŠNOSTI FCI BH/VT	20
ZAČIATOK CVIKOV POSLUŠNOSTI	20
OVLÁDATEĽNOSŤ NA VŔDZKE	20
ODLOŽENIE V SEDE	21
ODLOŽENIE V LAHU S PRIVOLANÍM	21
DLHODOBÉ ODLOŽENIE	21

Medzinárodný skúšobný poriadok
pracovných psov FCI-IGP 2025

SKÚŠKA V CESTNEJ PREMÁVKE	21
VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE	21
MEDZINÁRODNÉ SKÚŠKY DOPROVODNÉHO PSA FCI-IBgH 1-3	23
ROZDELENIE A HODNOTENIE CVIKOV V JEDNOTLIVÝCH STUPŇOCH	23
ŠPECIFIKÁ PRI SKÚŠKACH FCI-IBgH 1-3.....	23
ŠPECIFIKÁ PRI SKÚŠKE FCI-IBgH 3	23
VŠEOBECNÉ VYSVETLENIA	24
SCHÉMA POSLUŠNOSTI FCI-IBgH 1	26
SCHÉMA POSLUŠNOSTI FCI-IBgH 2	26
SCHÉMA POSLUŠNOSTI FCI-IBgH 3	27
POPIS CVIKOV	27
MEDZINÁRODNÉ SKÚŠKY PRACOVNÝCH PSOV (FCI-IGP 1-3).....	33
ODDIEL A – PACHOVÉ PRÁCE	33
VŠEOBECNÉ PODMIENKY	33
TERÉN VHODNÝ NA STOPY.....	33
POLOŽENIE STOPY.....	34
PREDMETY.....	34
OZNAČENIE PREDMETOV	34
STOPOVACIA VÔDZKA	35
PRIHLÁSENIE/ODHLÁSENIE	35
VYPRACOVANIE STOPY	35
LOMY	36
POCHVALA/POVZBUDENIE.....	36
UKONČENIE/DISKVALIFIKÁCIA.....	37
HODNOTENIE PRÁCE NA STOPE	38
POSUDZOVANIE	38
TVARY STŔP.....	39
POLOŽENIE LOMOV	40
POLOŽENIE PREDMETOV	40
ODDIEL B - POSLUŠNOSŤ	41
VŠEOBECNÉ VYSVETLENIA	41
ZVUKOVÝ POVEL	41
HLÁSENIE	42
ZAČIATOK A KONIEC CVIKU.....	42
VYKONANIE ZÁKLADNÉHO POSTOJA.....	42
ZAHÁJENIE CVIKU	42
PRISTÚPENIE K PSOVI/PRIVOLANIE PSA	42
POCHVALA.....	42
FÁZOVANIE	42
CHYBNÉ VYKONANIE POZÍCIE	42
APORTOVACIE CVIKY	43
PREKÁŽKA.....	43
ŠIKMÁ STENA.....	43
HLAVNÉ A VEDĽAJŠIE PRVKY HODNOTENIA	43
SCHÉMA CVIKOV POSLUŠNOSTI PRE SKÚŠKY FCI-IGP	44
POPIS CVIKOV	44
ODDIEL C - OBRANA (FCI-IGP 1-3)	51
VŠEOBECNÉ PODMIENKY	51
SKÚŠKOVÉ STUPNE FCI-IGP 1-3 (CVIKY A ROZDELENIE BODOV)	53
POPIS CVIKOV	53
ZÁKLADNÉ PRAVIDLÁ PRÁCE FIGURANTA.....	61
DODATKOVÉ SKÚŠKY	64
STOPÁRSKE SKÚŠKY 1-3 (FPr 1-3).....	64
SKÚŠKA POSLUŠNOSTI (UPr 1-3)	64
SKÚŠKA OBRANY 1-3 (SPr 1-3)	64
SKÚŠKA PRACOVNÝCH PSOV 1-3 (GPr 1-3)	64

Medzinárodný skúšobný poriadok
pracovných psov FCI-IGP 2025

SKÚŠKY STOPÁRSKYCH Psov FCI-IFH	65
VŠEOBECNÉ PODMIENKY	65
FCI-IGP FH	65
VHODNÝ TERÉN NA STOPY	66
POLOŽENIE STOPY	66
KRÍŽENIE PRI SKÚŠKACH FCI-IFH 2 A FCI-IFH 3	66
ZVLÁŠTNE USTANOVENIE	66
PREDMETY	66
OZNAČENIE PREDMETOV	66
STOPOVACIA VÔDZKA	67
PRIHLÁSENIE/ODHLÁSENIE	68
VYPRACOVANIE STOPY	68
LOMY	68
UKONČENIE STOPY PRI VŠETKÝCH STUPŇOCH	68
POCHVALA/POVZBUDENIE	68
UKONČENIE/DISKVALIFIKÁCIA	69
HODNOTENIE PACHOVEJ PRÁCE	69
POSUDZOVANIE	70
TVARY STŔP	71
POLOŽENIE LOMOV	72
POLOŽENIE PREDMETOV	72
SKÚŠKA VO VYHLADÁVANÍ PREDMETOV FCI-StPr 1-3	74
STUPNE SKÚŠKY VO VYHLADÁVANÍ	74
VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY	74
VHODNÁ PLOCHA NA VYHLADÁVANIE	74
PREDMETY	74
HLÁSENIE	75
VYKONANIE PRI VŠETKÝCH STUPŇOCH	75
SPRÁVANIE SA PRI PREDMETOCH	75
HODNOTIACE KRITÉRIÁ PRE VŠETKY 3 STUPNE	76
VYTRVALOSTNÁ SKÚŠKA	77
NÁKRESY	78

Všeobecné informácie

Skúšky a preteky musia slúžiť dvom cieľom.

1. Po úspešnom absolvovaní skúšky by mal daný pes získať zodpovedajúcu výcvikovú značku.
2. Mali by prispievať k **celkovému duševnému zdraviu**, fyzickej zdatnosti a pracovnej upotrebitelnosti psa.

Vyzývame národné organizácie (FCI-NCO), aby propagovali Medzinárodný poriadok pre pracovných psov (FCI-IGP). Najmä medzinárodné preteky by sa mali uskutočňovať v zmysle koncepcie Medzinárodného poriadku FCI pre pracovných psov. Na všetkých skúškach a pretekoch sa vyžaduje dodržiavanie športového správania účastníkov. Tieto predpisy sú záväzné. Všetci účastníci musia spĺňať rovnaké požiadavky na vykonanie cvikov. Skúšky a preteky musia byť pre členov zverejnené oznámením miesta a času začiatku akcie.

Skúšky, podujatia a preteky musia korešpondovať s kompletnými stupňami skúšok alebo jednotlivými kompletnými oddielmi príslušných stupňov skúšok. Ako titul sa započítava len dokončený stupeň skúšky absolvovaný na podujatí. Tituly musia byť akceptované všetkými členskými krajinami FCI.

Každý skúšobný stupeň sa môže ľubovoľne opakovať. Skúšobné stupne musia byť absolvované v poradí (stupne 1 - 2 - 3) Pes môže byť predvedený v ďalšom stupni až po úspešnom absolvovaní predchádzajúceho stupňa s minimálnym hodnotením uspokojivo v každom oddiele (70 %). Pes musí byť predvedený v najvyššom absolvovanom stupni. Výnimkou sú podujatia, keď sa neudeľuje poradie, alebo ak je opakovanie daného stupňa skúšky podmienkou kvalifikácie.

Sezóna skúšok

Skúšky môžu byť vykonávané počas celého roka, pokiaľ to dovoľujú poveternostné podmienky a nie je ohrozená bezpečnosť a zdravie človeka a zvieratá. V opačnom prípade je potrebné takéto podujatie zrušiť. Rozhodnutie o nekonaní podujatia je na rozhodcovi. Sezónu skúšok môže obmedziť v rámci svojej pôsobnosti národná organizácia.

Skúškové dni

Víkendy a sviatky

Skúšobné dni sú spravidla cez víkend, ako aj počas zákonných sviatkov. Národné organizácie alebo združenia, ktoré sú oprávnené vydávať povolenia na skúšky, však môžu určiť skúšobné dni, ktoré sa od tohto odporúčania líšia, a to buď pre všetky stupne skúšok, alebo pre jednotlivé stupne skúšok. Možné je usporiadať skúšky FCI-BH/VT a FCI-IGP 1/ FCI-IFH 1 v rámci dvojdných skúšok v jednom alebo 2 rôznych kluboch.

Čakacia doba medzi FCI-BH/VT a FCI-IGP 1, FCI-FPr, FCI-UPr, FCI-SPr, FCI-IAD, FCI-IFH 1, FCI-IBgH 1, FCI-StPr 1 nie je určená. Pes sa môže zúčastniť v jednom dni len jednej skúšky.

Účastníci, ktorí plánujú predviesť svojich psov na skúške FCI-IGP 1 alebo FCI-IFH 1, môžu v jeden deň absolvovať skúšku FCI-BH/VT a potom sa na druhý deň môžu zúčastniť na skúške FCI-IGP 1 alebo FCI-IFH 1. Pritom sa nesmie "prekročiť" počet účastníkov. Kluby musia dodržiavať pravidlá týkajúce sa povoľovania skúšok a predpisy týkajúce sa lehôt na ochranu skúšok, vydané národnými kynologickými organizáciami.

Sviatky

Počas sviatkov je možné postupovať podľa vyššie uvedenej úpravy.

Výnimka: je potrebné dodržiavať sviatočné úpravy jednotlivých krajín.

Organizácia skúšok/vedúci skúšky

Za organizáciu skúšky je zodpovedný vedúci skúšky. Vybavuje a dohliada na všetky potrebné práce, na prípravu a priebeh skúšky. Musí zaručiť riadny priebeh skúškového podujatia a počas celého trvania musí byť k dispozícii rozhodcovi.

Vedúci skúšky nesmie predvádzať žiadneho psa ani preberať iné funkcie.

Je zodpovedný za:

- zabezpečenie všetkých potrebných povolení / dokumentov;
- zabezpečenie vhodného priestoru na stopovanie pre všetky úrovne skúšok v zmysle skúšobného poriadku;
- zabezpečenie dohody o vykonaní stôp s majiteľmi pozemkov a príslušným poľovníckym združením;
- zabezpečenie skúsených pomocníkov, napríklad figurantov, kladačov stôp, skupinky, atď.
- získanie povolenia na konanie skúškového podujatia;
- zabezpečenie povinného vybavenia a ochranného odevu pre figuranta;
- zabezpečenie všetkých písomných formulárov, ako sú hodnotiace hárky a potvrdenia o skúške pre všetky úrovne;
- výkonnostné preukazy, rodokmene, veterinárne preukazy a v prípade potreby aj doklady o zákonom

Medzinárodný skúšobný poriadok
pracovných psov FCI-IGP 2025

poistení;

- vedúci skúšok musí navrhnúť prípadné vylúčenie účastníka v prípade nešportového správania alebo porušenia zákona o ochrane zvierat, ak sa tak nestalo počas prezentácie psa a poverený rozhodca o ňom nemá vedomosť; pred prijatím tohto rozhodnutia musí vedúci skúšok informovať rozhodcu o danej situácii a spoločne prijímú konečné rozhodnutie.
- musí najneskôr tri dni pred konaním podujatia oznámiť rozhodcovi miesto, začiatok, popis príjazdu, druh skúšok a počet prihlásených psov; ak sa toto opomenie, má rozhodca právo odstúpiť od svojho záväzku;
- povolenie na konanie podujatia je potrebné predložiť rozhodcovi pred začatím podujatia.

Kontrola skúšok

Národné organizácie FCI sú oprávnené vykonávať kontroly skúšok. Národná organizácia FCI môže poveriť kompetentnú osobu dohľadom nad skúškou na zabezpečenie toho, aby skúška prebiehala v súlade s predpismi uvedenými v skúšobnom poriadku FCI-IGP 2025.

Rozhodcovia

Rozhodcov, ktorí sú oprávnení posudzovať jednotlivé oddiely skúšok FCI-IGP, môže vybrať a pozvať hosťiteľský klub alebo ich môže vymenovať národná kynologická organizácia.

Pre majstrovstvá sveta sú rozhodcovia zabezpečovaní FCI komisiou pre pracovných psov. Počet vyžiadaných rozhodcov je ponechaný na usporiadateľovi s tým, že jeden rozhodca môže v jeden deň posúdiť najviac 36 jednotlivých oddielov. Na majstrovstvách sveta FCI-IGP alebo národných majstrovstvách môže byť tento počet prekročený so súhlasom národnej organizácie.

Jednu disciplínu môže posudzovať aj viac rozhodcov. Rozhodca nie je oprávnený posudzovať psov, ktorí sú v jeho vlastníctve alebo držbe, alebo ich majitelia s ním bývajú, alebo psov, ktoré vlastní iná osoba z tej istej domácnosti.

Výnimku z tohto pravidla možno urobiť, ak ide o nadregionálne podujatia a rozhodca bol do tejto funkcie poverený národnou kynologickou organizáciou alebo orgánom, ktorý je poverený organizáciou. Ak má národná alebo regionálna organizácia v pláne poveriť zahraničného rozhodcu, musí sa to uskutočniť prostredníctvom uvoľnenia rozhodcu medzi dvoma národnými kynologickými organizáciami FCI.

Rozhodca nesmie predvádzať psa na podujatí, na ktorom posudzuje ako rozhodca. Rozhodca nesmie svojím správaním rušiť alebo ovplyvňovať prácu psa. Spôsob predvádzania cvikov je popísaný v Medzinárodnom poriadku FCI pre pracovných psov a musí sa prísne dodržiavať, pričom sa nesmie upravovať. To platí pre všetky disciplíny.

Rozhodca je zodpovedný za dodržiavanie a správne vykonávanie skúšobného poriadku. Je oprávnený ukončiť skúšku pre nedodržanie ustanovení skúšobného poriadku a/alebo jeho pokynov.

Počet oddielov na deň za jednotlivé skúšky

FCI-Skúška doprovodného psa zahŕňajúca časť v cestnej premávke (FCI-BH/VT)	zodpovedá 2 oddielom
FCI-Skúška doprovodného psa zahŕňajúca časť v cestnej premávke (FCI-BH/VT) s teoretickým preskúšaním psovoda	zodpovedá 3 oddielom
FCI-FPr, FCI-UPr a FCI-SPr 1-3	zodpovedá 1 oddielu
FCI-GPr 1-3	zodpovedá 2 oddielom
FCI-IBgH 1-3	zodpovedá 1 oddielu
FCI-IFH 1	zodpovedá 1 oddielu
FCI-IFH 2	zodpovedá 2 oddielom
FCI-IGP-IFH 3 a FCI-IGP FH Ak vedúci stôp inštruuje kladenie stôp	zodpovedá 3 oddielom zodpovedá 2 oddielom
FCI-IGP 1 - 3	zodpovedá 3 oddielom
FCI-Skúška vyhľadávania FCI StPr 1-3	zodpovedá 1 oddielu
FCI-Vytrvalostná skúška	zodpovedá 1 oddielu

Pre usporiadanie veľkých podujatí organizovaných národnými organizáciami môžu byť stanovené zvláštne predpisy. Národná organizácia predkladá návrh FCI Komisii pre pracovných psov, ktorá prijme konečné rozhodnutie.

Vybavenie a oblečenie účastníkov skúšky

Počas skúšky je povolené nosiť priliehavú/normálne sediacu vestu (bez vyčnievajúcich vreciek a iných dodatočne pripravených predmetov). Naopak nie sú povolené kapsičky, ani tzv. výcvikové sukne. Národná organizácia alebo zväz plemena zodpovedá za vydanie ďalších pokynov platných pre nadregionálne podujatia.

Účastníci skúšok

Účastník skúšky musí dodržiavať platnú legislatívu, zákon o ochrane zvierat, a je povinný správať sa vhodným spôsobom k hosťiteľskému miestu, divákovi a ďalším účastníkom.

Účastník skúšky je povinný dodržať stanovený termín podania prihlášky. Účastník skúšky sa podaním prihlášky zaväzuje uhradiť štartovné. Ak sa nemôže z akéhokoľvek dôvodu skúšky zúčastniť, musí o tom neodkladne informovať vedúceho skúšky.

Účastník skúšky je povinný predložiť očkovací preukaz a dodržiavať zásady ochrany zvierat. Účastník skúšky sa musí riadiť pokynmi rozhodcu a vedúceho skúšky. Účastník skúšky musí svojho psa predviesť vhodným športovým spôsobom a bez ohľadu na výsledky v niektorom z oddielov je povinný svojho psa predviesť v zvyšných oddieloch skúšky.

Minimálny počet štartujúcich na deň je 4 účastníci (štyria rozdielni psovodi). Minimálny počet účastníkov môže byť nižší len v prípade skúšky FCI-BH/VT, ak tieto psy absolvujú počas dvojďňovej skúšky ďalšiu skúšku (FCI-IGP 1, FCI-IFH 1). Psovod sa môže s jedným psom zúčastniť len jednej skúšky. (Dvojďňová skúška platí ako jedno podujatie.)

Psovod smie na skúške predviesť najviac dvoch psov. Pes môže v rámci jednej akcie absolvovať len jednu skúšku. Výnimka: FCI-BH/VT v spojení s inou skúškou 1. stupňa (FCI-IGP).

Podmienkou účasti na skúške je členstvo psovoda v kynologickej organizácii v krajine, ktorá je uznaná FCI. Výnimku môže určiť národná organizácia krajiny pri skúške FCI-BH/VT.

Kladači stôp

Kladači sa riadia predpísanými ustanoveniami skúšobného poriadku FCI-IGP. Kladači sú povinní pri skúškach/podujatiach podľa FCI-IGP 2, FCI-IGP 3, FCI-IFH 2, FCI-IFH 3 a FCI-IGP FH. Na skúškach, podujatiach a majstrovstvách sa odporúča používať certifikovaných kladačov. Rozhodca alebo vedúci stôp určí priebeh stopy v závislosti od aktuálneho terénu. Kladač dostáva pokyny od rozhodcu/vedúceho stôp. Na FCI-IFH 1 (vlastná stopa psovoda), FCI-IFH 2, FCI-IFH 3 a FCI-IGP FH dostáva kladač nákres stopy od rozhodcu alebo vedúceho stôp. V ňom sú zakreslené terénne prvky (napr. stromy, stĺpy, chaty atď.). Rozhodca/vedúci stôp dohliada na kladenie stôp a dáva pokyny kladačovi. Stopy musia byť položené rôzne; lomy a predmety nesmú byť na jednotlivých stopách na rovnakom mieste alebo v rovnakej vzdialenosti.

Začiatok stopy je označený viditeľne tabuľkou, ktorá je naľavo od nášľapu zapichnutá v zemi. Kladač chvíľu postojí na začiatku a potom ide normálnym krokom určeným smerom. Pri položení stopy kladač postupuje prirodzenou chôdzou. Taktiež lomy sa kladú prirodzenou chôdzou, pričom je potrebné dbať na možnosť priebežného stopovania do ďalšieho úseku. (Pozri nákres na str. 72). Pomoc od kladača v podobe neprírodzenej chôdze, šúchania nôh alebo dupania v celom rozsahu stopy nie je povolená. Predmety kladač položí na stopu počas polozenia stopy, pričom ich nesmie položiť v oblasti 20 krokov pred a 20 krokov za lomom.

Po položení posledného predmetu musí kladač pokračovať minimálne 10 krokov v priamom smere. Od skúšky FCI-IGP 2 sa počas kladenia stopy pes so psovodom zdržujú mimo dohľadu. Poradie štartujúcich sa určí žrebovaním po položení / krížení stôp za prítomnosti rozhodcu alebo poverenej osoby.

Podmienky účasti na skúškach

V deň účasti musí pes dosiahnuť predpísaný vek. Nie sú prípustné žiadne výnimky. Predpokladom pre štart je úspešne zložená skúška FCI-BH/VT. Predpísaný vek psa na účasť na skúške FCI-BH/VT môže určiť národná organizácia, avšak nesmie byť nižší než 12 mesiacov veku psa.

Medzinárodný skúšobný poriadok
pracovných psov FCI-IGP 2025

FCI-IBgH 1	FCI-BH/VT	15 mesiacov
FCI-IBgH 2	FCI-IBgH 1	15 mesiacov
FCI-IBgH 3	FCI-IBgH 2 / FCI-Obedience 1 / FCI-IGP 1	15 mesiacov
FCI-IGP 1	FCI-BH/VT	18 mesiacov
FCI-IGP 2	FCI-IGP 1	19 mesiacov
FCI-IGP 3	FCI-IGP 2	20 mesiacov
FCI-IFH 1	FCI-BH/VT	18 mesiacov
FCI-IFH 2	FCI-IFH 1	19 mesiacov
FCI-IFH 3	FCI-IFH 2	20 mesiacov
FCI-IGP FH	FCI-IFH 3	20 mesiacov
FCI-FPr 1-3	FCI-BH/VT	15 mesiacov
FCI-UPr 1-3	FCI-BH/VT	15 mesiacov
FCI-GPr 1-3	FCI-BH/VT	18 mesiacov
FCI-SPr 1-3	FCI-BH/VT	18 mesiacov
FCI-StPr 1	FCI-BH/VT	15 mesiacov
FCI-StPr 2	FCI-StPr 1	15 mesiacov
FCI-StPr 3	FCI-StPr 2	15 mesiacov
FCI-IAD	FCI-BH/VT	16 mesiacov

Ak pes úspešne splnil skúšku FCI-IGP 1 alebo skúšku Obedience, na pretekoch musí štartovať podľa FCI-IBgH 3 úrovne.

Pod skúškou FCI-FPr 1-3 je potrebné rozumieť jednotlivé cvičenia v stope podľa FCI-IGP 1-3 v oddiele A, skúška FCI-UPr 1-3 obsahuje cvičenia podľa FCI-IGP 1-3 v oddiele B, skúška FCI-SPr 1-3 obsahuje cvičenia podľa FCI-IGP v oddiele C. Skúšky FCI-GPr 1-3 pozostávajú z cvikov poslušnosti a obrany v oddieloch B a C podľa FCI-IGP 1-3. Tieto cvičenia môžu byť preskúšané ako jednotlivé oddiely, bez hodnotenia "skúška z výkonu" (pracovný titul).

Samostatné podujatia len s oddielom obrany nie sú povolené.

Na skúške sa môžu zúčastniť všetky psy s preukazom pôvodu bez ohľadu na veľkosť, plemeno alebo pôvod. Je na rozhodcovi, aby rozhodol, či je pes v dostatočnej fyzickej kondícii na splnenie požiadaviek skúšky.

Pri týchto skúškach sa môže psovod rozhodnúť, v ktorom skúškovom stupni štartuje, bez toho aby splnil predchádzajúce stupne danej skúšky. Predtým však musí mať úspešne splnenú skúšku FCI-BH/VT.

Háravé suky sú pripustené na všetky skúškové akcie, musia byť však držané oddelene od ostatných účastníkov skúšok. K preskúšavaniu nastupujú v oddiele A (stopy) podľa časového plánu, v ostatných oddieloch ako posledné, na záver skúškového akcie. Ak sa háravá suka zúčastní vytrvalostnej skúšky, nastupuje ako posledná a v dostatočnej vzdialenosti tak, aby nerušila ostatných psov. Určenie vzdialenosti je úlohou rozhodcu. Gravidné suky sa môžu zúčastniť len skúšok FCI-BH/VT, všetkých FCI-IFH, FCI skúšky vyhľadávania predmetov a vytrvalostnej skúšky, a to do 27. dňa po nakrytí vrátane.

Po 27. dni po nakrytí sa suka môže zúčastniť skúškového akcie len vtedy, ak sa predloží veterinárne potvrdenie,

že suka nie je gravidná.

V samostatnej publikácii FCI a/alebo národnej organizácie (FCI-NCO) sa uvádzajú informácie o časových obmedzeniach účasti na podujatiach pre gravidné a dojčiacie suky.

Choré psy a psy podozrivé z nakažlivej choroby sú vylúčené zo všetkých podujatí. V prípade pochybností konečné rozhodnutie urobí veterinárny lekár.

Anti-doping a povinné očkovania

Doping a iné neprípustné prostriedky.

Účasť chorých alebo zranených psov nie je povolená. Okrem toho pes nesmie byť ovplyvnený žiadnym zakázaným spôsobom, t. j. nesmie byť vystavený prostriedkom/látkam zameraným na neprimeranú zmenu jeho vzhľadu, výkonu alebo reakcii/charakteru, alebo tým, ktoré majú zakryť prejavy zranenia či choroby.

Povinnosťou osoby zodpovednej za psa je zistiť, ako konkrétna liečba (napr. čakacie lehoty po lekárskom ošetrení atď.) alebo iné opatrenia môžu ovplyvniť schopnosť psa zúčastniť sa podujatia.

(Pozri aj medzinárodné usmernenie FCI o dopingu psov)

Organizátor by mal v dostatočnom predstihu pred podujatím sprístupniť informácie o predpisoch týkajúcich sa liečby a prostriedkov, ktoré sú zakázané.

Môže sa vykonať dopingový test. Ak sa národná organizácia alebo organizátor pretekov rozhodne odobrať vzorku na prešetrenie možného dopingu alebo iných neprípustných prostriedkov, osoba zodpovedná za psa je povinná umožniť odobranie vzoriek a poskytnúť psa na ďalšie vyšetrenie súvisiace s testom.

Povinné očkovania

Psy, ktoré sa zúčastňujú podujatia, musia mať očkovania požadované národnou organizáciou a musia ich mať potvrdené v pase/veterinárnom preukaze psa.

Sociálne správanie

V prípade agresivity psa dochádza k okamžitej diskvalifikácii.

Pes, ktorý kedykoľvek počas skúšky (pred, počas alebo po vlastnom výkone) uhryzne osobu alebo iného psa, pokúsi sa uhryznúť alebo sa pokúsi zaútočiť, je zo skúšky/pretekov diskvalifikovaný. Odoberú sa všetky pridelené body a pes je diskvalifikovaný, a to aj v prípade, že dokončil všetky 3 oddiely. Pri dvojdňovom podujatí sa diskvalifikácia vzťahuje aj na druhý deň, takže pes nemôže začať ani pokračovať v skúške.

Predtým, ako pes môže nastúpiť na ďalšiu skúšku alebo súťaž, musí majiteľ psa/psovod preukázať, že so psom opäť úspešne absolvoval skúšku FCI-BH/VT.

Diskvalifikáciu musí rozhodca zapísať do všetkých jemu známych záznamov o výkone / výkonnostných preukazov, rodokmeňov a musí ju podpísať.

Záznam: „Diskvalifikácia kvôli nedostatočnému sociálnemu správaniu, pes musí znova absolvovať skúšku FCI-BH/VT.“

V takomto prípade musí rozhodca podať správu s popisom prípadu národnej organizácii.

V závislosti od prípadu môžu národné organizácie nariadiť aj ďalšie objasnenia, najmä ak opätovné absolvovanie BH/VT môže predstavovať riziko pre ľudí alebo zvieratá. V prípade nového preverovania z dôvodu nedostatočného sociálneho správania musí národná organizácia vopred informovať povereného rozhodcu. Ak to rozhodca považuje za vhodné, môže vykonať príslušné opatrenia s ohľadom na bezpečnosť, aby nedošlo k ohrozeniu. V takomto prípade musí byť kontrola vykonaná spolu so skúšobným psom.

Napadnutý pes, aj keď reaguje a bráni sa, nesmie byť penalizovaný.

Psovod so zdravotným (telesným) postihnutím

Ak psovod z dôvodu telesného postihnutia nedokáže niektoré cvičenia korektne predviesť, musí to pred začiatkom skúšky nahlásiť rozhodcovi. Ak telesné postihnutie prekáža psovodovi viesť psa pri ľavej nohe, je mu povolené viesť psa analogicky pri pravej nohe. Národné kynologické organizácie (FCI-NCO) môžu povoliť ďalšie úpravy.

Povinnosť nosenia obojku/vôdzky

Vyžaduje sa jednoradový, voľne priliehajúci obojok s veľkými článkami. V krajinách, v ktorých sa to vyžaduje

zo zákona, musí byť obojok vybavený zarážkou. Pes musí nosiť uvedený obojok počas celého trvania skúšky. Počas skúšky FCI-BH/VT je povolené používať aj iné typy obojkov, napríklad kožený obojok, látkový obojok alebo hrudný postroj. Pri skúškach FCI-IBgH 1-3 a stopárskych skúškach FCI sa môžu používať obojky ako pri FCI-BH/VT s výnimkou hrudného postroja. V oddiele stôp môže pes okrem predpísaného retiazkového obojku mať na sebe aj stopovací postroj, dečku alebo vestu. Počas trvania skúšky musí mať psovod pri sebe vódzku. Psovod ju môže mať odloženú, alebo prevesenú na odvrátenej strane od psa.

Povinnosť nosenia náhubku

V krajinách, kde to vyžaduje zákon, musia psovodi predvádzať svojich psov na skúškach FCI-BH/VT s náhubkom. V krajinách, kde to zákon nevyžaduje, musia psovodi predvádzať psa bez náhubku.

Povinné ručenie

Majiteľ psa, alebo psovod zodpovedá za všetky škody na osobách a veciach spôsobené jeho psom. Preto musí mať pre takéto prípady primerané krytie. Za prípadné úrazy v priebehu skúsbovej akcie alebo pretekov ručí psovod za seba aj svojho psa. Psovod plní pokyny rozhodcu a organizátora dobrovoľne a teda ich vykonáva na vlastné riziko.

Vyhlasenie víťazov/udeľovanie ocenení

Slávnostné odovzdávanie cien sa uskutočňuje oddelene podľa stupňov skúšok po ukončení všetkých oddielov. Udeľovanie ocenení je súčasťou skúšok. Psovod sa zúčastňuje udeľovania ocenení so psom, pričom pes ani psovod nesmú niesť motivačný predmet.

Až na ojedinelé výnimky sa slávnostného udeľovania ocenení musia zúčastniť všetci zúčastnení psovodi a psy. Skúšková akcia / preteky sa končia po ukončení skúšky všetkých účastníkov a po záverečnom ceremoniáli a odovzdaní výkonnostných preukazov podpísaných rozhodcom.

Ak je rovnaký počet bodov udelený viacerým psom v FCI-IGP stupni 1 - 3, rozhoduje výsledok (najvyššie skóre) z oddielu C. Ak je aj tu udelený rovnaký počet bodov, rozhoduje počet bodov z oddielu B. Pri rovnosti bodov vo všetkých troch oddieloch sa udelia rovnaké umiestnenia.

Ak je v skúške FCI-IGP FH udelený rovnaký počet bodov viacerým psom, o víťazovi rozhodne najvyšší získaný počet bodov za jednotlivé stopy. Ak sú získané body u oboch psov zhodné, udelí sa rovnaké umiestnenie.

Pri ostatných skúškach, skúškach doprovdných psov a skúškach vyhľadávania predmetov je pri získaní rovnakého počtu bodov udelené rovnaké umiestnenie. Psy, ktoré splnili skúškový limit sa umiestňujú pred psami, ktoré limit na získanie skúšky nespĺnili. Začiatok skúšky je bližšie popísaný v časti "Začiatok skúšky" a skúška sa končí odovzdaním výkonnostných preukazov účastníkom skúšky.

Vo všeobecnosti platí, že všetci zúčastnení psovodi so svojimi psami musia byť prítomní počas udeľovania ocenení.

Pracovný titul

FCI-CACIT (Medzinárodný šampión vo výkone / Certificat d'Aptitude au Championnat International de Travail de la FCI) Tituly FCI-CACIT a rezervný FCI-CACIT sa udeľujú na pretekoch pod záštitou FCI, v najvyšších stupňoch (FCI-IGP 3, FCI-IFH 3 alebo FCI-IGP-Special a na MS FCI-IGP /FCI-IGP FH). Návrhy na udelenie titulov FCI-CACIT alebo Reserve-FCI- CACIT potvrdzuje ústredie FCI po obdržaní výsledkov. Uplatňujú sa predpisy pre medzinárodné majstrovstvá FCI. Na podujatie FCI-CACIT musia byť pozvané všetky národné organizácie FCI. Musia byť pozvaní minimálne 2 medzinárodní rozhodcovia pre IGP, pričom aspoň jeden rozhodca musí byť z inej národnej organizácie. Ocenenia sa udeľujú po schválení rozhodcami. Pre udelenie titulov FCI-CACIT a rezervný FCI-CACIT môžu byť navrhnutí len psy, ktoré splnili nasledovné podmienky:

- získali na výstave minimálne známku "veľmi dobrý";
- dosiahli na skúške minimálne hodnotenie "veľmi dobrý". Udelenie titulu FCI-CACIT sa neviaže automaticky na dosiahnutú úroveň;
- patria medzi plemená psov skupín 1, 2 a 3 z nomenklatúry plemien FCI, ktoré podliehajú pracovným skúškam (pracovné a stopárske psy).

Na jednom podujatí sa môže udeliť len jeden (1) titul FCI-CACIT a jeden (1) titul Reserve FCI-CACIT na jedno plemeno. Titul CACT (Národný šampión vo výkone) sa udeľuje podľa smerníc jednotlivých národných organizácií FCI.

Výkonnostný preukaz

Každý zúčastnený pes musí mať vystavený výkonnostný preukaz. Vystavenie výkonnostného preukazu sa vykonáva na základe smerníc národnej organizácie, v ktorej je majiteľ psa vedený. Výkonnostný preukaz môže vydať len národná kynologická organizácia, v ktorej plemennej knihe je pes zapísaný. Pes musí byť registrovaný v plemennej knihe v krajine bydliska jeho majiteľa. V prípade zmeny vlastníctva psa sa pokračuje v záznamoch vo výkonnostnom preukaze, ktorý bol psovi vystavený. Do preukazu musí byť doplnený nový majiteľ a v prípade potreby aj číslo zápisu v plemennej knihe v novej krajine. Dôležitá poznámka: na jedného psa môže byť vydaný len jeden výkonnostný preukaz uznaný FCI. Zodpovednosť za to nesie vydávajúca organizácia. Pes môže mať dva výkonnostné preukazy len v krajine, kde ich vydáva národný kynologický zväz a zároveň aj chovateľský klub.

Výsledky skúšky musia byť za každých okolností zapísané do výkonnostného preukazu / výsledkových kariet rozhodcom, ako aj vedúcim skúšky, ktorý musí zápis skontrolovať a obaja sa musia podpísať.

Do výkonnostného preukazu sa musia uviesť nasledovné údaje: číslo členského preukazu, miesto a dátum skúškového akcie, meno a plemeno psa, identifikačné číslo psa (tetovacie číslo / čip), meno a adresa majiteľa psa, hodnotenie v oddieloch A, B a C, celkový počet bodov, známka, mená rozhodcu a vedúceho skúšok, ako aj ich podpisy. Národné kynologické organizácie môžu tiež vydávať potvrdenia, ktoré nahrádzajú výkonnostný preukaz. V takom prípade musia byť výsledky skúšok zaznamenané v centrálnej výkonnostnej databáze.

Zvukové povely

Zvukové povely v skúšobnom poriadku FCI-IGP slúžia ako návrh. Povely sú normálne vyslovené slová, ktoré musia znieť pri každom cviku rovnako. Predĺžené povely sú hodnotené ako pomoc psovoda. Pri privolaní psa sa môže namiesto povelu na privolanie vysloviť meno psa. Pri vyhľadani figuranta sa môže dodatočne s povelom na privolanie vysloviť meno psa. Pri všetkých ostatných poveloch sa vyslovenie mena psa berie ako dvojitý povel.

Národná organizácia môže ustanoviť pri národných skúškach povely v národnom jazyku, ktoré boli ňou určené a zverejnené. V každom prípade je však prípustné, aby sa povely vydávali v materinskom jazyku psovoda.

Medzinárodné pravidlá/zvláštne nariadenia

Národné kynologické organizácie FCI (FCI-NCO) sú oprávnené rozšíriť svoje všeobecné predpisy, napr. požiadavky na účasť, veterinárne požiadavky, pravidlá ochrany zvierat, zdravotné predpisy alebo iné predpisy platné v danej krajine. Môžu stanoviť povely v jazyku príslušnej krajiny. Národné kynologické organizácie FCI (FCI-NCO) sú tiež oprávnené rozšíriť všeobecné ustanovenia pre svoju krajinu alebo vykonať príslušné úpravy. Takéto úpravy musia byť oznámené a vopred schválené Komisiou pre pracovné plemená FCI.

Majstrovstvá sveta/Majstrovstvá Európy FCI

Počas majstrovstiev platia ustanovenia záväzných pokynov pre vykonávanie rôznych druhov Majstrovstiev sveta a Európy FCI. Vydanie týchto záväzných pokynov, ako aj ich pozmeňovanie prináleží Komisii pre pracovné plemená FCI.

Disciplinárne právo

Vedúci skúšky je zodpovedný za zabezpečenie poriadku a bezpečnosti v celom priestore skúškového akcie. Rozhodca je oprávnený pri nezabezpečení poriadku a bezpečnosti podujatie ukončiť. Porušenie týchto rámcových nariadení proti skúšobnému poriadku, proti pravidlám ochrany zvierat a proti dobrým mravom psovodom vedie k vylúčeniu z podujatia a poverený rozhodca ho musí nahlásiť národnej kynologickej organizácii.

Rozhodnutie rozhodcu je konečné a nenapadnuteľné. Akákoľvek kritika posudku môže mať za následok vylúčenie z priestoru cvičiska a prípadne ďalšie disciplinárne konanie. V odôvodnených prípadoch, keď sa nejedná o samotné posúdenie, ale o porušenie pravidiel skúšobného poriadku rozhodcom, je možné podať sťažnosť.

Všetky takéto sťažnosti musia byť podané písomne, adresované príslušnému orgánu a musia byť predložené zastrešujúcej organizácii a podpísané podávateľom. Sťažnosť musí byť podaná do 8 dní od ukončenia skúšky/podujatia. Prijatie sťažnosti neznamená, že hodnotenie rozhodcu bude prehodnotené. Videozáznam nie je platný ako dôkaz. Berú sa do úvahy stanovky národnej organizácie pre disciplinárny poriadok.

Diskvalifikácia

V prípade diskvalifikácie sa anulujú všetky udelené body a takisto získané body z už absolvovaných oddielov. Do výkonnostného preukazu sa nezapíšu žiadne body ani známky. Hodnotenie cvikov rozhodcom sa nekoná.

Pokračovanie psa v nasledujúcich oddieloch nie je povolené. Do výkonnostného preukazu sa uvedie dôvod diskvalifikácie a podpis rozhodcu.

Dôvod diskvalifikácie	Nasleduje
Pes vezme predmet na stope a nechce ho odovzdať. Pes odbehne počas skúšky a nevráti sa ani na tretí povel na privolanie. Pes je neovládateľný (napr. pri bočnom/zadnom doprovode); neposlúchne psovoda ani po treťom povelu (jednom povolenom a dvoch dodatočných, alebo splní pokyn psovoda až po jeho aktívnom zakročení). Pes zahryzne (nie dotyk) figuranta na inom mieste, ako je ochranný rukáv. Pes počas obrany zacieli na inú osobu, než je figurant (rozhodcu, pomocníka, atď.).	Diskvalifikácia z dôvodu neovládateľnosti
Pes sa počas previerky povahy nespráva neutrálne.	Diskvalifikácia z dôvodu nesociálneho správania
Nešportové správanie psovoda, napríklad zakázané motivačné predmety a/alebo pamlsky.	Diskvalifikácia pre nešportové správanie
Porušenie skúšobného poriadku FCI-IGP, zákona ochrany zvierat alebo dobrých mravov. Pokus o použitie zakázaných pomôcok.	Diskvalifikácia pre nešportové správanie
Neuposlúchnutie pokynu rozhodcu.	Diskvalifikácia pre nešportové správanie

Ukončenie

Pri ukončení skúšky sa všetky doteraz získané body uznávajú, taktiež body získané z doposiaľ ukončených oddielov. Doteraz získané body sa zapíšu do výkonnostného preukazu. Ukončenie v oddiele C sa hodnotí 0 bodmi, získané body z oddielov A a B sa ponechávajú.

Dôvody na ukončenie

- Pes je 3-krát uvedený na začiatok stopy alebo po označení predmetu, ale nepokračuje v stopovaní.
- Pes sa vzdiali zo stopy viac, ako je dĺžka stopovacej vôdzky.
- Pes nedokončí stopu v časovom limite.
- Pes prenasleduje zver a nepokračuje v stopovaní.
- Pes odíde od figuranta skôr ako rozhodca dá pokyn psovodovi opustiť stredovú líniu a nedá sa nanovo uviesť, alebo znova odíde od figuranta.
- Pes nesplní niektorý z cvikov obrany.
- Pes odíde od figuranta pred pokynom rozhodcu pre psovoda a / alebo psovod dá povel psovi, aby zostal pri figurantovi.
- Pes nenájde figuranta ani po troch uvedeniach na vyštekávanie v úkryte.

Ukončenie z dôvodu choroby/zranenia

Ak sa počas skúšok nahlási, že pes je chorý, postupuje sa nasledovne: ak nahlási psovod po ukončení disciplíny, že pes ochorel, napíše sa do podkladov pre skúšku: "Ukončenie pre chorobu". Získané body zostávajú, ale známka sa nezadáva.

Poznámka: rozhodca môže sám, a to aj napriek nesúhlasu psovoda, ukončiť posudzovanie psa podozrivého z choroby alebo zranenia. To isté platí v prípade, ak sú predvedené psy, ktoré nesmú byť na základe veku predvádzané z pohľadu ochrany zvierat. Ak rozhodnutie vydal rozhodca, nie je potrebný dokument od veterinárneho lekára. Do záznamu sa potom doplní poznámka: "Ukončenie z dôvodu zranenia".

Previerka správania

Správania psa sa posudzuje počas celej skúšky/pretekov, vrátane odovzdávania cien. Ak pes počas podujatia prejavil nevhodné správanie, nesplní previerku správania, aj keď dovtedy podmienky skúšky úspešne splnil. Ak pes neobstál v tejto previerke, musí sa dôvod zapísať do záznamov zo skúšky. Pes musí byť diskvalifikovaný.

- Previerka správania sa vykonáva pred začiatkom skúšky.
- Preskúšanie prebieha na neutrálnom mieste. Miesto musí byť dostatočne vzdialené od cvičiska a od terénu na stopy.
- Psy sa predvádzajú jednotlivo. Previerka správania nesmie prebiehať schematicky.
- Previerku je potrebné časovo naplánovať tak, aby psy nešli ihneď potom na stopy alebo na iný oddiel skúšky. Psy sa vedú na krátkej vôdzke (bez stopovacieho postroja, atď.). Vôdzka musí byť voľná. Pes musí byť vedený pod kontrolou.

Podmienkou však je minimálne krátka previerka správania voči ľuďom a psom, ako aj kontrola čipu rozhodcom. Je na rozhodcovi, aby určil spôsob priebehu previerky; nemalo by však dôjsť k veľkým rozdielom preskúšania medzi jednotlivými rozhodcami. Nezaujatosť rozhodcu prispieva k hladkému a bezpečnému priebehu previerky správania. Previerka prebieha za bežných podmienok prostredia, preverovaného psa netreba vyprovokovať, lebo inak nie je reakcia prirodzená. Dôležité je vyhnúť sa neprímeraným stimulom. Kontrola identity je povinnou súčasťou previerky správania.

Ak rozhodca zistí nedostatky v správaní, musí ich vhodne a dôkladne preskúšať (napr. pri streľbe). Za týmto účelom je povolené opakovanie. Ak pes počas priebehu skúšky preukáže nedostatky v správaní, aj napriek zvládnutej úvodnej previerke, môže rozhodca psa zo skúšky vylúčiť a zapísať vo výkonnostnom preukaze – "previerku správania nesplnil".

Odolnosť voči streľbe streľbu sa pri skúške FCI-BH/VT nevykonáva. Skúšky FCI-BH/VT by sa nemali kombinovať tak, aby sa psy absolvujúce skúšky IGP predvádzali spolu v jednej skupine so psami absolvujúcimi skúšku FCI-BH/VT alebo FCI-IBgH, keďže tieto skúšky sú bez streľby. Psy absolvujúce skúšku FCI-BH/VT môžu nastupovať spoločne so psami absolvujúcimi skúšku FCI-IBgH. Skúšky FCI-BH/VT a FCI-IBgH sú bez streľby.

Výsledky previerky správania

- Kladné hodnotenie = splnil
- Pes je sebaistý
- Pes je pokojný, istý a pozorný
- Pes je aktívny a pozorný
- Pes je uvoľnený a kamarátsky
- Hraničné správanie = vyžaduje si zvláštnu pozornosť
- Pes je nepokojný, ale nie je agresívny a počas skúšky sa správa vyrovnané
- Pes je mierne nervózny, ale počas skúšky sa upokojí

Psy, ktoré sa nemôžu zúčastniť skúšky

- Pes je neistý a bojzlivý, vyhýba sa osobám
- Nervózne, agresívne psy, psy hryžúce zo strachu
- Hryžúce psy

Kontrola identity

Kontrola identity je povinná súčasť každej skúšky. Uskutočňuje sa kontrolou tetovania, alebo čipu psa čítačkou. Psy bez tetovania musia byť čipované. Rozhodca musí v záznamoch skúšky potvrdiť, že kontrola bola vykonaná.

V prípade, že tetovanie nie je zreteľne čitateľné, je potrebné zapísať čitateľné znaky. Vytetované číslo musí byť identické s číslom uvedeným v rodokmeni. Pri vyskytujúcich sa ťažkostiach (napr. nečitateľnosť čísla) je potrebné urobiť v záznamoch skúšky príslušnú poznámku.

Psovodi, ktorí dostali čip v zahraničí, prípadne získali psa, ktorý dostal čip v zahraničí, sa musia postarať o to, aby bolo k dispozícii vhodné čítacie zariadenie.

Ak sa rozhodcovi nedarí nájsť čip psa, požiada psovoda, aby previedol kontrolu čipu. Rozhodca alebo poverená osoba následne prekontroluje identitu psa.

Pes, ktorého identitu nie je možné potvrdiť, sa nemôže zúčastniť skúšky /podujatia.

Odolnosť voči strelbe

(V krajinách, kde je zakázané používať strelné zbrane, sa môže vykonať aj iný zvukový test s podobným zvukom pomocou iného zariadenia).

Čo rozumieme pod pojmom "pes sa bojí strelby"?

Príklady:

- Pes sa postaví a utečie.
- Pes preukáže strachovú reakciu.
- Pes pri rovnakom správaní utečie k psovodovi.
- Pes ukáže panický strach a snaží sa opustiť, alebo opustí miesto.
- Pes ukáže panický strach a pobehuje.

Pri posudzovaní je potrebné zohľadniť, či sa jedná o chybu vo výcviku, alebo sa pes bojí strelby. V prípade pochybností je rozhodca povinný zistiť odolnosť voči strelbe tak, že vyzve psovoda, aby pripútal psa na vôdzku. Zo vzdialenosti približne 15 krokov rozhodca znova niekoľkokrát vystrelí, pričom pes má stáť na voľnej vôdzke.

Hodnotenie

Predvedené výkony sú hodnotené známkami a bodmi. Znamka a k nej prislúchajúce body musia odrážať kvalitu predvedeného cviku.

Bodovacia tabuľka

Najvyšší počet bodov	Výborne 96 - 100 %	Veľmi dobre 90 - 95,5 %	Dobre 80 - 89,5 %	Uspokojivo 70 - 79,5 %	Nedostatočne od 69,5 %
3	3	2,7	2,4	2,1	2,0 - 0
5	5,0	4,5 - 4,75	4,4 - 4,0	3,9 - 3,5	3,4 - 0
7	7,0 - 6,7	6,6 - 6,3	6,2 - 5,6	5,5 - 4,9	4,8 - 0
10	10,0	9,5 - 9,0	8,5 - 8,0	7,5 - 7,0	6,5 - 0
15	15,0 - 14,5	14,0 - 13,5	13,0 - 12,0	11,5 - 10,5	10,0 - 0
20	20,0 - 19,5	19,0 - 18,0	17,5 - 16,0	15,5 - 14,0	13,5 - 0
30	30,0 - 29,0	28,5 - 27,0	26,5 - 24,0	23,5 - 21,0	20,5 - 0
60	60,0 - 58,0	57,5 - 54,0	53,5 - 48,0	47,5 - 42,0	41,5 - 0
70	70,0 - 66,5	66,0 - 63,0	62,5 - 56,0	55,5 - 49,0	48,5 - 0
100	100 - 96,0	95,5 - 90,0	89,5 - 80,0	79,5 - 70,0	69,5 - 0
200	200 - 192	191 - 180	179 - 160	159 - 140	139 - 0

Hodnotenie FCI-IGP 1-3	Známka
286 - 300	Výborná
270 - 285	Veľmi dobrá
240 - 269	Dobrá
210 - 239	Uspokojivá
0 - 209	Nedostatočná

Bodovanie jednotlivých cvikov

Pri celkovom hodnotení oddielov sa zadávajú iba celé body. Pri jednotlivých cvikoch je možné zadať čiastočné body. Pokiaľ konečný súčet bodov za oddiely nevykazuje počtom celé body, body sa zaokrúhlia nahor alebo nadol.

Základné požiadavky pre všetky stupne skúšok FCI-IGP

Pri posudzovaní a bodovom hodnotení je potrebné venovať zvláštnu pozornosť výrazovému správaniu psa. Pes musí preukázať dobrovoľné vykonanie požadovaného cviku a nie správanie pod tlakom. Do hodnotenia sa primerane premietne dôsledné pozorovanie celku, ako je výraz tváre, poloha uší a chvosta, napäté svaly, neprirodený pohyb, zrýchlené dýchanie, nadmerné slinenie alebo hektické správanie atď. Negatívne reakcie po vydaní slovných povelov vedú k zníženiu hodnotenia.

- **Radostná motivovaná práca**
Pes by mal predviesť motivovanú prácu. Základom hodnotenia je ochota pracovať a plniť povely psovoda.
- **Koncentrácia / pozornosť**
Pes má byť počas celej práce koncentrovaný na psovoda bez príliš neprirodeného držania tela alebo hlavy.
- **Harmónia tímu**
Prezentácia tímu by mala byť harmonická. Pes musí byť schopný nasledovať psovoda v normálnej sekvencii krokov.
- **Technická presnosť / pozícia**
Okrem výrazového správania a harmonického predvedenia rozhodca venuje pozornosť technickej presnosti vykonania cvikov. Cviky musia byť vykonané priamo a podľa vykonávacieho predpisu.
- **Plnenie povelov / vykonanie cvikov**
Pes by mal vždy okamžite plniť povely a vykonávať cviky bez váhania.

Skúška doprovodného psa s preskúšaním v cestnej premávke (FCI- BH/VT)

Všeobecné informácie

Skúšky sa môžu zúčastniť všetci psovodi, ktorí preukážu, že už úspešne absolvovali skúšku odborných znalostí podľa predpisov národných organizácií, alebo tí, ktorí predložia úradný doklad o odborných znalostiach. Skúšky sa môžu zúčastniť psy všetkých plemien a veľkostí. Minimálny vek psa určuje národná organizácia (FCI-NCO), nesmie však byť nižší ako dvanásť mesiacov.

Počet opakovania skúšky je dobrovoľný, ale počas jedného podujatia (aj dvojďňová skúška) sa pes môže predviesť len jedenkrát. Každé hodnotenie skúšky, bez ohľadu na výsledok, sa musí zapísať do výkonnostného preukazu.

Popis skúšky: Skúška doprovodného psa s preskúšaním v cestnej premávke

Počas tejto skúšky sa treba zamerať na sociálnu znášanlivosť, a nie na technické prevedenie cvikov poslušnosti. Počas cvikov poslušnosti sa rozhodca musí zamerať na preverenie základnej poslušnosti.

Preskúšanie poslušnosti na cvičisku

Všeobecné ustanovenia

Základné požiadavky

- **Výrazové správanie / sebavedomie**
Pri posudzovaní a hodnotení je potrebné venovať zvláštnu pozornosť výrazovému správaniu psa. Pes musí preukázať dobrovoľné vykonanie požadovaného cviku a nie správanie pod tlakom. Do hodnotenia sa primerane premietne dôsledné pozorovanie celku, ako je výraz tváre, poloha uší a chvosta, napäté svaly, neprirodený pohyb, zrýchlené dýchanie, nadmerné slinenie alebo hektické správanie atď. Negatívne reakcie po vydaní slovných povelov vedú k zníženiu hodnotenia.
- **Motivácia**
Pes by mal predviesť radostnú motivovanú prácu. Základom hodnotenia je ochota pracovať a plniť povely psovoda.
- **Koncentrácia / pozornosť**
Pes má byť počas celej práce koncentrovaný na psovoda bez príliš neprirodeného držania tela alebo hlavy.
Na slovné povely reaguje ochotne a bez váhania.
- **Harmónia tímu**
Prezentácia tímu by mala byť harmonická. Pes musí byť schopný nasledovať psovoda v normálnej sekvencii krokov.

2. Technická presnosť - pozícia

Okrem výrazového správania a harmonického predvedenia rozhodca venuje pozornosť technickej presnosti vykonania cvikov.

- **Pozícia**
Pes by mal postupovať zároveň so psovodom, pričom jeho rameno by malo byť na úrovni kolena psovoda. Zvukové povely sa musia vykonávať v súlade s vykonávacím predpisom.

Zásady hodnotenia cvikov

Pri hodnotení je potrebné rozlišovať medzi hlavnými a vedľajšími prvkami cvikov. Hlavný prvok cviku vyplýva vo všetkých oddieloch z názvu daného cviku.

Tým sa zabezpečí, že sa podstatná časť cviku premietne do hodnotenia výraznejšie ako chyby vo vedľajších častiach cviku.

Reakcia psa na zvukové povel

Pes by mal cvik vykonať radostne a okamžite na povel psovoda. Akékoľvek prejavy strachu, či stresu majú za následok zníženie hodnotenia.

Dodatočné zvukové povel

1. dodatočný zvukový povel: zrážka 1,5 bodu

2. dodatočný zvukový povel: zrážka 2,5 bodu

Ak pes nesplní cvik ani po druhom dodatočnom povele, cvik je hodnotený 0 bodmi.

Ak pes vykoná cvik nesprávne (napr. stojí/leží pri odložení za pochodu v sede, sedí/stojí pri odložení za pochodu do ľahu, atď.) hodnotenie sa znižuje o 50 %.

Ak pes vykoná cvik pred povelom psovoda, hodnotenie cviku sa zníži o 2 body.

Vykonanie základného postoja

Základný postoj označuje pozíciu psa sediaceho na ľavej strane psovoda. Každý cvik začína a končí základným postojom. Zaujatie základného postoja je povolené pred každým cvikom len raz a iba upravením pozície dopredu. V základnom postoji musí pes sedieť priamo a pozorne pri ľavej nohe psovoda, pričom jeho rameno je v úrovni kolena psovoda. Rozkročený základný postoj nie je povolený a obe ruky musia byť voľne pri tele.

Zahájenie cviku

Zahájenie cvikov „odloženie v sede“ a „odloženie v ľahu s privolaním“ prebieha zo základného postoja. Psovod musí prejsť najmenej 10 a najviac 15 krokov, kým vydá povel na vykonanie cviku.

Pristúpenie k psovi / privolanie psa

Pri cvikoch, pri ktorých sa psovod vracia ku psovi, sa môže psovod ku psovi zaradiť spredu alebo zozadu. Pri privolaní môže psovod namiesto povelu vysloviť meno psa. Vyslovenie mena psa spolu s povelom sa počíta ako dvojitý povel. Pes musí pribehnúť rýchlo, radostne, cielene a priamo, musí si predsadnúť tesne a priamo pred psovoda. Na povel „k nohe“ sa musí pes ihneď zaradiť do základného postoja. Pes sa môže zaradiť ku psovodovi spredu, alebo psovoda obehnúť zozadu. Ak je potrebné použitie dodatočného povelu na zaujatie základného postoja, nasleduje bodová zrážka -1,5 bodu. Ak je potrebné použitie 2. dodatočného povelu na zaujatie základného postoja, nasleduje bodová zrážka -2,5 bodu. Ak pes nezaujme základný postoj ani na druhý dodatočný povel, celý cvik je hodnotený v známke nedostatočnej.

Pochvala

Po každom cviku môže byť pes nakrátko uvoľnený a pochválený. Počas krátkej pochvaly a uvoľnenia (maximálne cca 5 sekúnd) môže pes opustiť základný postoj. Následne musí zaujať základný postoj a po uplynutí časového limitu približne 3 sekúnd pokračuje ďalším cvikom.

Začiatok skúšky

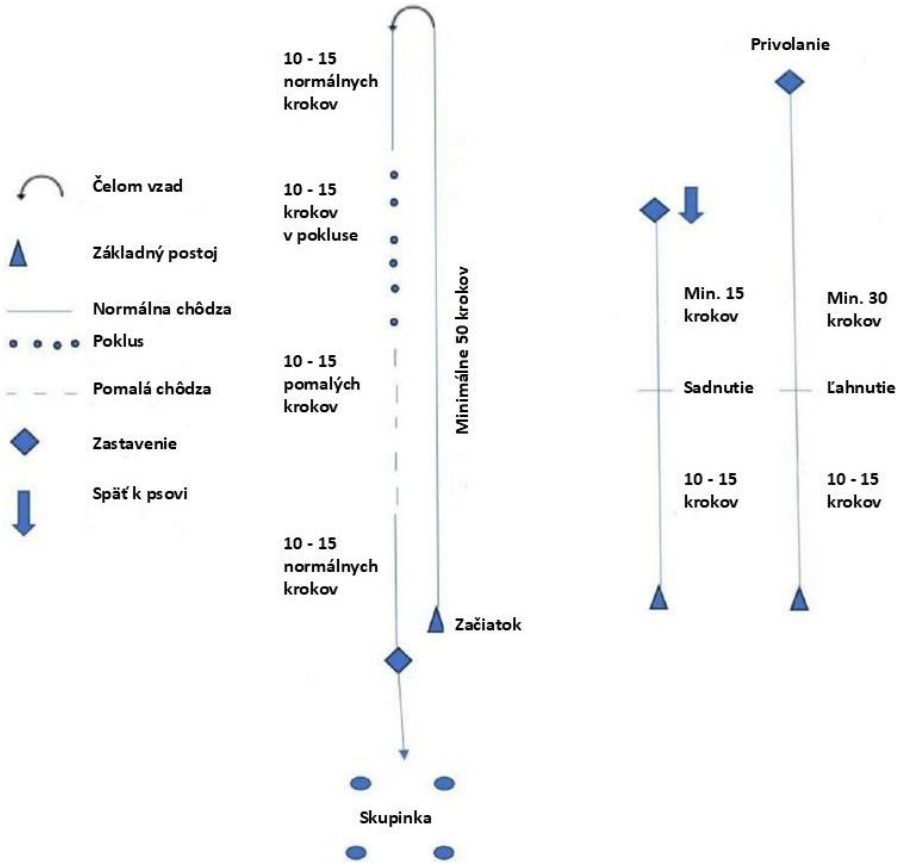
Na začiatku skúšky musí psovod predstaviť seba a psa rozhodcovi. Hlásenie podáva so psom na vŕdzke. Psovod sa predstavuje rozhodcovi uvedením svojho mena, mena psa a skúšky, ktorú bude vykonávať.

Začiatok a koniec cviku

Rozhodca dáva pokyn k začatiu každého cviku. Všetko ostatné, ako obraty, zastavenie, zmena spôsobu chôdze, atď., sa vykonáva bez pokynu rozhodcu. Ak psovod zabudne niektorý cvik vykonať, rozhodca ho vyzve tento cvik predviesť. Body sa nesťahujú. Ak sa vynechá časť cviku, rozhodca hodnotenie zníži.

Schéma cvikov poslušnosti FCI-BH/VT

Začiatok cvikov poslušnosti

Na pokyn rozhodcu sa psovod so psom postaví na východiskový bod cviku "Chôdza na vôdzke" a druhý psovod na pokyn rozhodcu vydá povel na cvik "Dlhodobé odloženie".

Ovládateľnosť na vôdzke

30 bodov

Vykonanie: Na začiatku poslušnosti sa musí psovod so psom zahlásiť rozhodcovi. Počas hlásenia je pes pripútaný na vôdzke. Psovod rozhodcovi zahlási svoje meno, meno psa a skúšku, ktorú bude vykonávať. Na pokyn rozhodcu sa psovod so psom postaví na východiskový bod. Na ďalší pokyn rozhodcu psovod zahájí cvik. Z priameho, kludného a pozorného základného postoja nasleduje pes na povel "k nohe" psovoda a ide pri nohe pozorne, radostne, priamo a rýchlo. S lopatkou sa musí stále nachádzať vľavo, na úrovni kolena psovoda, a pri zastavení sa musí samostatne, rýchlo a rovno posadiť. Na začiatku ide psovod so svojim psom 50 krokov priamo bez zastavenia. Po obrate čelom vzad a po ďalších 10 až 15 krokoch prejde povelom "k nohe" do poklusu a pomalého kroku (každý 10 - 15 krokov). Prechod z poklusu do pomalého kroku sa musí vykonať bez medzikrokov, pričom psovod môže pri každej zmene tempa vydať zvukový povel „k nohe“. Po ďalších 10 – 15 normálnych krokoch sa dvojica zastaví. Po zastavení psovod so psom prejde do skupinky minimálne 4 pohybujúcich sa osôb. V skupinke musí psovod so psom obísť jednu osobu zľava a jednu osobu sprava a raz sa v skupinke zastaviť. Na pokyn rozhodcu sa psovod so psom vráti na východiskový bod a zaujme základný postoj. Toto je zároveň východiskový bod pre ďalší cvik. Psovod psa odpúta z vôdzky.

Hodnotiace kritériá

Za predbiehanie, odbočovanie do strán, zaostávanie, pomalé a váhavé sadanie, dodatočné povely, pomoc telom, chyby v základnom postoji, nepozornosť, nedostatočnú radosť/motiváciu pri práci, ako aj prejavy tlaku, či nedostatku sebavedomia psa dochádza k zníženiu hodnotenia.

Odloženie v sede

10 bodov

Zo základného postoja na slovný povel "k nohe" vykoná tím v priamom smere v normálnom tempe 10-15 krokov chôdze, po ktorých psovod vydá povel na sadnutie. Psovod sa môže so psom zastaviť, kým pes nezaujme pozíciu, alebo môže odísť bez čakania na zaujatie pozície v sede, a pokračuje v priamom smere normálnou chôdzou ešte asi 15 krokov od psa, zastaví sa, otočí a na pokyn rozhodcu sa vráti k psovi.

Hodnotiace kritériá

Pomalé sadanie, prejavy stresu, nepokojné a nepozorné zotrvanie v pozícii majú okrem iných chýb za následok bodovú zrážku. Ak pes stojí, alebo leží, zrazí sa ďalších 50 % z možného počtu bodov. Ak pes nereaguje ani na druhý dodatočný povel psovoda, cvik je hodnotený známku „nedostatočne“ (0 bodov). V takomto prípade možno psa vyzdvihnúť a pokračovať v ďalšom cviku.

Odloženie v ľahu s privolaním

10 bodov

Zo základného postoja na slovný povel "k nohe" vykoná tím v priamom smere v normálnom tempe 10-15 krokov chôdze, po ktorých psovod vydá povel na ľahnutie. Psovod sa môže so psom zastaviť, kým pes nezaujme pozíciu, alebo môže odísť bez čakania na zaujatie pozície v ľahu, a pokračuje v priamom smere normálnou chôdzou ešte asi 30 krokov od psa, zastaví sa, otočí a na pokyn rozhodcu psa privolá. Pes musí ochotne a priamo pribehnúť a predsadnúť pred psovodom. Na povel psovoda musí zaujať základný postoj. Pes môže pre zaujatie základného postoja psovoda obehnúť, alebo sa priradiť priamo. Na konci cviku psovod pripne psa na vŕdzku a prejde s ním na miesto dlhodobého odloženia, alebo sa rozhodcovi odhlási.

Hodnotiace kritériá

Pomalé zaľahnutie, nepokojné a nepozorné ležanie, pomalé prichádzanie, pomoc od psovoda, napr. rozkročený postoj, sa popri inom chybnom správaní hodnotí bodovou zrážkou. Ak pes sedí alebo stojí, zrazí sa ďalších 50 % z možného počtu bodov. Ak pes nereaguje ani na druhý dodatočný povel psovoda, cvik je hodnotený známku „nedostatočne“ (0 bodov). V takomto prípade možno psa vyzdvihnúť a pokračovať v ďalšom cviku.

Dlhodobé odloženie

10 bodov

Psovod so psom v základnom postoji odopne psa z vŕdzky, ktorú si pripne cez rameno alebo ju odloží z dohľadu psa, a na pokyn rozhodcu vydá povel na ľahnutie. Pes má vykonať povel bez váhania a známok stresu. Po zaujatí pozície v ľahu sa psovod vzdiali od psa približne na 10 metrov od psa, zastaví sa a zostane stáť bokom od psa. Počas vykonávania cviku musí pes zostať pokojne v zaujatej polohe bez akéhokoľvek vplyvu psovoda, kým druhý pes cvičí. Po dokončení cviku "odloženie v ľahu s privolaním" druhým tímom na pokyn rozhodcu pristúpi psovod k svojmu psovi a postaví sa vedľa neho. Na ďalší pokyn rozhodcu psovod povelom "sadni" uvedie psa do základného postoja a pripne psa na vŕdzku.

Hodnotiace kritériá

Chyby v základnom postoji, nepokojné správanie, pomoc od psovoda, predčasné postavenie sa alebo sadnutie, alebo opustenie pozície odloženia majú za následok bodovú zrážku.

Ak sa pes vzdiali od miesta odloženia viac ako 3 metre skôr, ako cvičiaci pes dokončil cvik „ovládateľnosť na vŕdzke“, cvik sa hodnotí 0 bodmi. Ak sa vzdiali po tomto cviku, rozhodca mu môže zadať maximálne 5 bodov. Ak pri návrate psovoda ide pes oproti, nasleduje strata do 3 bodov.

Skúška v cestnej premávke

Všeobecné informácie

Psy, ktoré úspešne splnili cviky poslušnosti v prvej časti skúšky sa môžu zúčastniť ďalšej časti, teda skúšky v cestnej premávke.

Nasledujúce cviky sa uskutočňujú mimo cvičiska vo vhodnom prostredí v zastavaných častiach. Rozhodca spolu s vedúcim skúšky stanoví, kde a ako sa cviky uskutočnia na verejnom priestranstve (ulice, cesty alebo námestia).

Verejná premávka nesmie byť obmedzená. Vykonanie tejto skúšky je pre jej špecifický charakter časovo veľmi náročné. Požiadavky na vykonanie nesmú byť ovplyvnené povrchným posúdením žiadneho zo zúčastnených psov Body za jednotlivé cviky v časti B sa neprideľujú. Pre absolvovanie tohto skúšobného oddielu je rozhodujúci celkový dojem správania sa psa v doprave a na verejnosti. Ďalej popísané cviky sú návrhmi a môžu byť rozhodcom individuálne prispôbené miestnym podmienkam. Rozhodca je oprávnený pri pochybnostiach v posudzovaní psov cvičenia opakovať, prípadne ich meniť.

Priebeh skúšky (Nasledujúce cviky predstavujú minimálne požiadavky, môžu byť rozšírené národnou organizáciou).

Stretnutie so skupinou osôb

Na pokyn rozhodcu prejde psovod so svojim psom na vŕdzke určený úsek ulice po chodníku. Rozhodca sleduje dvojicu v primeranej vzdialenosti. Pes má poslušne sledovať psovoda na voľne visiacej vŕdzke s ramenom na úrovni kolena psovoda. Voči chodcom a cestnej premávke sa má pes správať ľahostajne. Po ceste prebehne popred psovoda chodec (dohodnutá osoba). Pes sa má správať neutrálne a bez záujmu. Psovod a pes idú ďalej cez voľnú skupinu najmenej 6 osôb, pričom jedna osoba osloví psovoda a podaním ruky ho pozdraví. Pes má na pokyn psovoda zostať vedľa neho sedieť alebo ležať a počas krátkeho rozhovoru sa má správať pokojne.

Stretnutie s cyklistami

Psovod so psom na vŕdzke idú po ceste a najprv ich zozadu predbehne cyklista, ktorý pri tom zvoní. Vo veľkej vzdialenosti sa cyklista otočí a prichádza oproti psovodovi a psovi. Pritom opäť zvoní. Jazda okolo sa má uskutočniť tak, že sa pes nachádza medzi psovodom a cyklistom. Pes na vŕdzke sa má voči cyklistovi správať bez záujmu.

Stretnutie s motorovými vozidlami

Psovod so psom na vŕdzke prechádzajú okolo viacerých vozidiel. Jedno z vozidiel začne štartovať. Pri inom vozidle sa zabuchnú dvere. Zatiaľ čo psovod so psom kráčajú ďalej, zastaví sa vedľa nich auto. Otvorí sa okienko a psovod je požiadaný o informáciu. Pritom má pes na pokyn psovoda zostať sedieť alebo ležať. Pes sa má správať pokojne a netýkavo voči vozidlám a dopravnému hluku.

Stretnutie s bežcami a korčuliarmi

Psovod so psom na vŕdzke idú po pokojnej ceste. Predbehnú ich dvaja bežci bez spomalenia. Keď sa bežci vzdialia, otočia sa a bežia oproti psovodovi so psom, prebehnú okolo nich bez spomalenia. Pes nemusí ísť korektné pri nohe, avšak nesmie predbiehajúcich alebo oproti bežiacich bežcov obťažovať. Je prípustné, aby psovod svojho psa pri stretnutí dal do polohy sadni alebo ľahni. Namiesto bežcov môže psovoda a psa predbehnúť jeden alebo dvaja korčuliari.

Stretnutie s inými psami

Pri predbehnutí alebo stretnutí s iným psom v sprievode psovoda sa má pes správať neutrálne. Psovod môže zopakovať povel „k nohe“ alebo psa pri stretnutí uviesť do polohy sadni alebo ľahni.

Správanie sa krátkodobo opusteného a na vŕdzke priviazaného psa v premávke, správanie sa voči iným zvieratám

Na pokyn rozhodcu prechádza psovod so psom na vŕdzke po chodníku mierne frekventovanej ulice. Po krátkej trase sa psovod na pokyn rozhodcu zastaví a upevní vŕdzku na plot, alebo niečo podobné. Psovod sa odoberie mimo dohľad do obchodu alebo do vchodu domu. Pes smie stáť, sedieť alebo ležať. Počas neprítomnosti psovoda prejde okolo psa chodec (dohodnutá osoba) so psom na vŕdzke s bočným odstupom približne 5 krokov od skúšaného psa. Osamote nechaný pes sa má počas neprítomnosti psovoda správať pokojne. Psa, ktorý prechádza okolo (nepoužiť agresívneho psa), má nechať prejsť bez útočného postoja (silné ťahanie vŕdzky, neustále brechanie). Na pokyn rozhodcu je pes odviazaný a odvedený. Poznámka: Je prenechané na rozhodcovi, či jednotlivé cviky budú vykonané s každým psom na určených miestach, alebo či všetkých skúšaných nechá vykonať len niektoré cviky a potom so všetkými prejde k nasledujúcemu miestu skúšky a tam bude pokračovať podobným spôsobom.

Medzinárodné skúšky doprovodného psa FCI-IBgH 1-3

Rozdelenie a hodnotenie cvikov v jednotlivých stupňoch

Cvik	FCI-IBgH 1	FCI-IBgH 2	FCI-IBgH 3
Ovládateľnosť na vôdzke	30 bodov	20 bodov	
Ovládateľnosť bez vôdzky	30 bodov	20 bodov	20 bodov
Odloženie v sede za pochodu	15 bodov	15 bodov	10 bodov
Odloženie v ľahu za pochodu s privolaním	15 bodov	15 bodov	10 bodov
Odloženie v stoji za pochodu			10 bodov
Aport voľný		10 bodov	15 bodov
Aport šplhom (140 cm)			15 bodov
Vysielanie vpred s odložením		10 bodov	10 bodov
Dlhodobé odloženie	10 bodov	10 bodov	10 bodov
Celkom	100 bodov	100 bodov	100 bodov

Špecifiká pri skúškach FCI-IBgH 1 - 3

Pri všetkých stupňoch skúšok, pri ktorých je pes privolávaný k psovodovi, a pri všetkých cvikoch aportovania nemusí pes predsadnúť pred psovod, ale môže okamžite zaujať konečný základný postoj. Pri aportovacích cvikoch musí byť dodržaná 3-sekundová pauza, kým psovod povelom "Pust'" odoberie aport od psa.

Špecifiká pri skúške FCI-IBgH 3

Poradie cvikov 2 až 6 vylosuje rozhodca spomedzi nasledovných 5 variantov:

Variant 1 : Cviky 2, 4, 5, 6, 3

Variant 2 : Cviky 4, 3, 6, 2, 5

Variant 3 : Cviky 6, 4, 5, 3, 2

Variant 4 : Cviky 3, 2, 6, 5, 4

Variant 5 : Cviky 5, 6, 3, 2, 4

Všetci účastníci musia cviky 2 až 6 predviesť v rovnakom poradí.

Pes môže získať titul FCI IBgH Special, ak absolvuje skúšku FCI IBgH 3 dva dni po sebe počas dvojdennej skúšky (každý deň raz).

Všeobecné vysvetlenia

Reakcia psa na zvukové povel

Pes by mal cvik vykonávať radostne, sebavedome a okamžite na povel psovoda. Akékoľvek prejavy strachu či stresu majú za následok zníženie bodového hodnotenia.

Dodatočné povel

Ak pes nesplní cvik ani po druhom dodatočnom povel, cvik je hodnotený 0 bodmi.

1. dodatočný zvukový povel: zrážka 1,5 bodu

2. dodatočný zvukový povel: zrážka 2,5 bodu

Ak pes vykoná cvik nesprávne (napr. stojí/leží pri odložení za pochodu v sede, sedí/stojí pri odložení za pochodu do ľahu, atď.) hodnotenie sa znižuje o 50 %.

Ak pes vykoná cvik pred povelom psovoda, hodnotenie cviku sa zníži o 2 body. Pri aportovacích cvikoch je zrážka 2 bodov za vykonanie cviku pred povelom psovoda maximálna.

Začiatok skúšky

Na začiatku sa musí psovod rozhodcovi predstaviť uvedením svojho mena, mena psa a stupňa skúšky, ktorý bude vykonávať.

Pes, ktorý má byť predvedený ako prvý, zaujme základný postoj na východiskovom bode. Pes, ktorý má vykonať cvik dlhodobého odloženia, zaujme základný postoj na určenom mieste. Posudzovanie sa začína vždy vtedy, keď oba predvádzané psy zaujmú základný postoj pre prvý cvik. Hlásenie sa podáva so psom na vôdzke na skúškach IBgH 1 a IBgH 2, bez vôdzky na skúške FCI-IBgH 3.

Začiatok a koniec cviku

Rozhodca dáva pokyn k začatiu každého cviku. Všetko ostatné, ako obraty, zastavenie, zmena spôsobu chôdze, atď., sa vykonáva bez pokynu rozhodcu. Dodržiavajú sa 3-sekundové pauzy, napr. pri zaradení z predsadnutia do základného postoja, medzi držaním a odovzdaním aportovacej činky, medzi pochvalou psa a začiatkom nového cviku. Ak psovod zabudne niektorý cvik vykonať, rozhodca ho vyzve tento cvik predviesť. Body sa nesťahujú. Ak sa vynechá časť cviku, hodnotenie sa zníži.

Vykonanie základného postoja

Základný postoj označuje pozíciu psa sediaceho na ľavej strane psovoda. Každý cvik začína a končí základným postojom. Zaujatie základného postoja je povolené pred každým cvikom len raz a iba upravením pozície dopredu. V základnom postoji musí pes sedieť priamo a pozorne pri ľavej nohe psovoda, pričom jeho rameno je v úrovni kolena psovoda. Rozkročený základný postoj nie je povolený a obe ruky musia byť voľne pri tele.

Zahájenie cviku

Zahájenie cvikov „odloženie v sede“, „odloženie v ľahu s privolaním“, „odloženie v stoji“ a „vysielanie vpred s odložením“ prebieha zo základného postoja. Psovod musí prejsť najmenej 10 a najviac 15 krokov, kým vydá povel na vykonanie cviku.

Pristúpenie ku psovi / privolanie psa

Pri cvikoch, pri ktorých sa psovod vracia ku psovi, sa môže psovod ku psovi zaradiť spredu alebo zozadu. Pri privolaní môže psovod namiesto povelu vysloviť meno psa. Vyslovenie mena psa spolu s povelom sa počíta ako dvojitý povel.

Pochvala

Chválenie psa je povolené po každom ukončení cviku iba v základnom postoji. Medzi pochvalou a zahájením nového základného postoja pre nasledujúci cvik sa dodržiava 3-sekundová pauza.

Výnimka pre FCI-IBgH 1

Po každom cviku môže byť pes nakrátko uvoľnený. Počas krátkej pochvaly a uvoľnenia (maximálne cca 5 sekúnd) môže pes opustiť základný postoj. Následne musí zaujať základný postoj a po uplynutí časového limitu približne 3 sekúnd pokračuje psovod ďalším cvikom.

Fázovanie

V nasledovných situáciách je potrebné dodržiavať 3-sekundové pauzy:

- Pochvala – začiatok nového cviku
- Predsadnutie – zaujatie základného postoja

- Predsadnutie – odobratie aportovacej činky
- Po odobratí aportovacej činky – zaujatie základného postoja
- Koniec cviku – pochvala
- Základný postoj – zvukový povel – vykonanie cviku

Chybné vykonanie pozície

Pri celkovom hodnotení technických cvikov (sadnutie, ľahnutie, státie) sa okrem ostatných chýb zrážajú body za chybné vykonanie pozície o 50 %.

Aportovacie cviky

Pri odhodení aportovacej činky je povolený jeden úkrok. Po prikročení do základného postoja musí nasledovať 3-sekundová pauza. Ak je psovod ľavák, môže so súhlasom rozhodcu pred odhodením činky uviesť psa do sedu a odstúpiť jeden krok doprava. Po odhodení činky prikróčí k psovi a po 3-sekundovej pauze pokračuje vo vykonávaní cviku.

Ak pes nepustí činku ani po treťom povelu na pustenie, je diskvalifikovaný za neovládateľnosť.

Aportovacia činka

Pri aportovacích cvikoch môže psovod použiť vlastnú činku.

Činky musia spĺňať nasledovné podmienky:

- stredná časť činky musí byť z dreva;
- vzdialenosť strednej tyčky od zeme musí byť aspoň 4 cm.

Šikmá stena

Šikmá stena sa skladá z dvoch spojených stien o šírke 150 cm a výške 191 cm. Steny stoja na zemi od seba tak vzdialené, že kolmá výška je 140 cm pri cviku v FCI-IBgH 3. Celá plocha stien musí byť pokrytá protišmykovým povrchom. Na vrchnej polovici steny sú pripevnené 3 lišty 1500/24/48 mm. Všetky psy na skúške musia prekonať tú istú prekážku. Skúšobné prekonanie prekážky počas skúšky nie je možné.

Hlavné a vedľajšie prvky hodnotenia

Zásady hodnotenia cvikov

Aby bolo možné ohodnotiť výkon kvalitnejšie, niektoré cviky sú rozdelené na časti, ktoré sa potom posudzujú samostatne. Pri hodnotení sa tiež rozlišuje medzi hlavnými a vedľajšími prvkami cviku. Hlavné prvky by mali mať pri hodnotení vyššiu váhu, aby bola primerane zohľadnená podstata cviku.

Viac podrobností nájdete pri popisoch jednotlivých cvikov.

Schéma poslušnosti FCI-IBgH 1

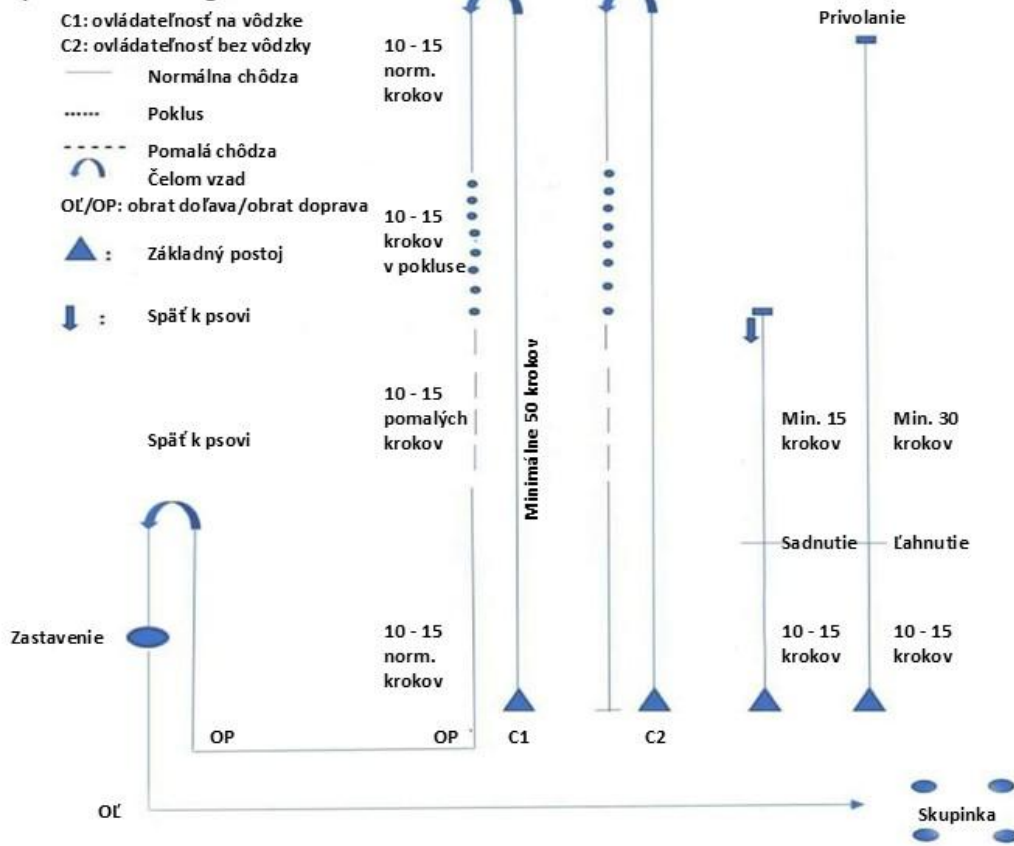

Schéma poslušnosti FCI-IBgH 2

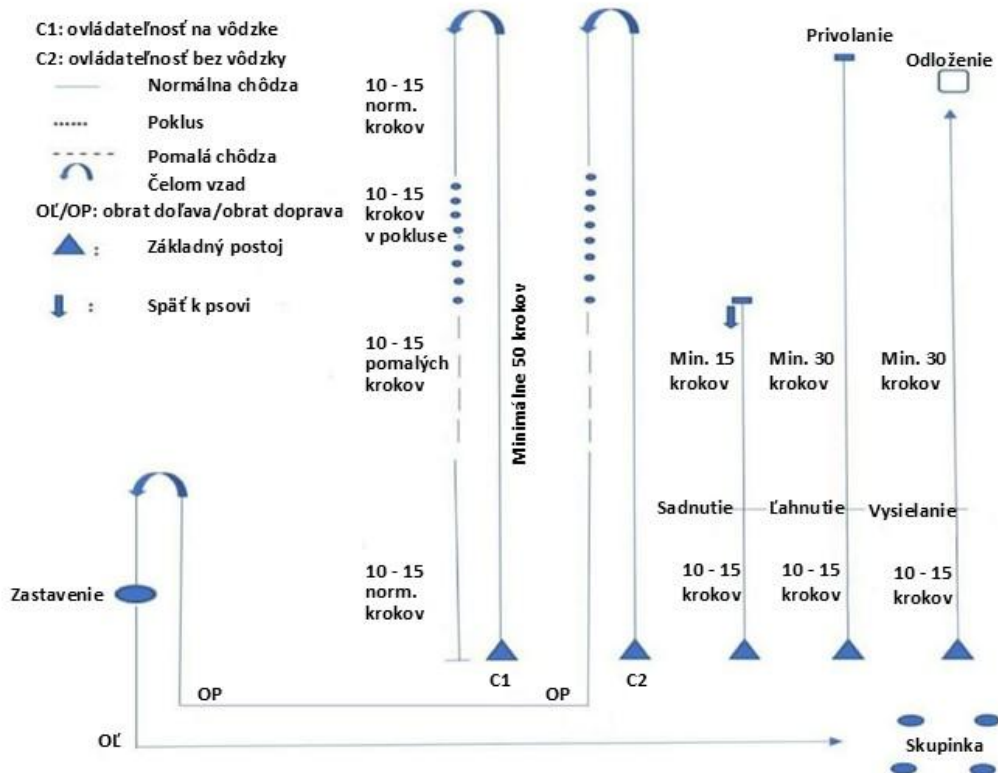
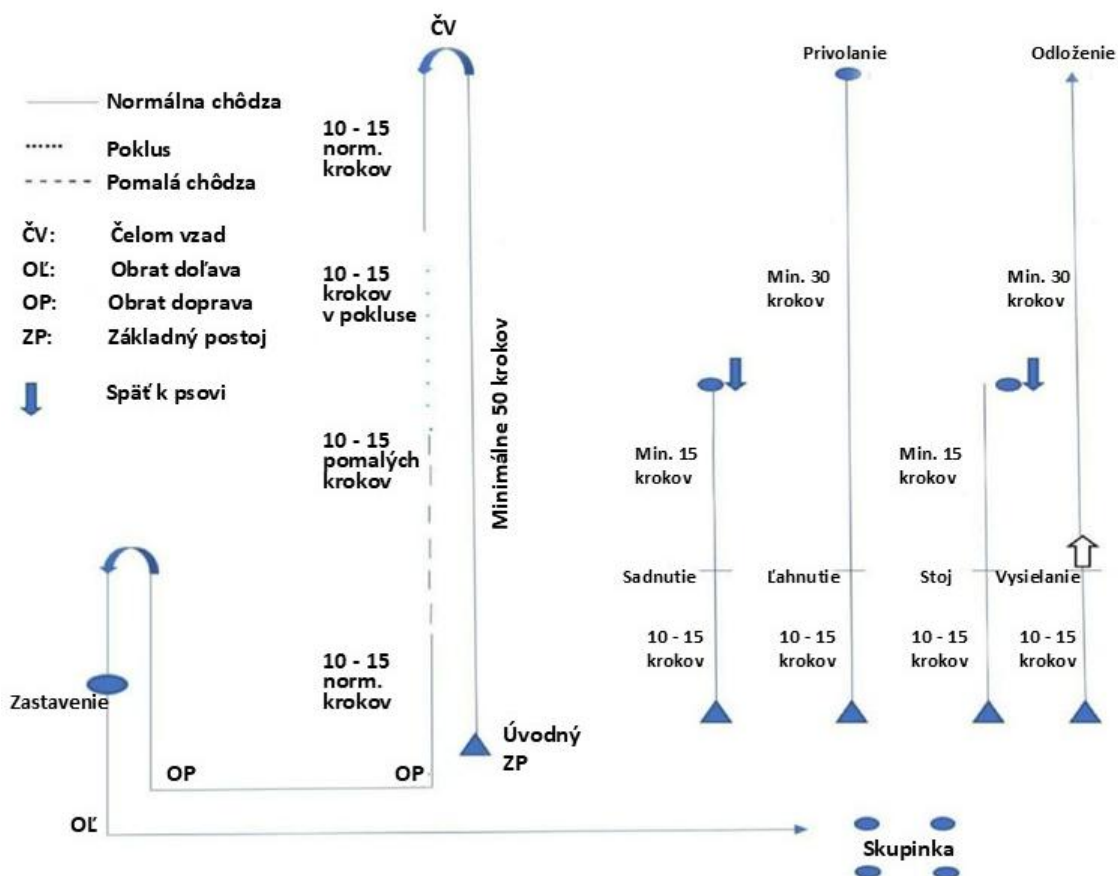

Schéma poslušnosti FCI-IBgH 3

Popis cvikov

Pred začiatkom skúšky musí rozhodca skontrolovať predpísanú výstroj, ktorá musí korešpondovať s predpismi skúšobného poriadku FCI IGP.

Ovládateľnosť na vôdzke FCI-IBgH 1

Zo základného postoja nasleduje pes na povel "k nohe" psovoda pozorne, radostne a koncentrovane, pričom s lopatkou sa nachádza na ľavej strane v úrovni kolena psovoda. Priebeh chôdze sa vykonáva podľa schémy FCI-IBgH 1. Psovod musí zaujať základný postoj najneskôr vtedy, keď sa druhý psovod postaví v základnom postoji na pozíciu pre cvik „Dlhodobé odloženie“.

Po predvedení minimálne 50 krokov v normálnom tempe psovod a pes vykonajú obrat čelom vzad. Pes môže psovoda obchádzať alebo vykonáva obrat čelom vzad zasúvaním pri ľavej nohe psovoda. Po obrate čelom vzad predvedie dvojica ďalších 10 – 15 krokov v normálnom tempe, potom 10 – 15 krokov v kluse a ďalších 10 – 15 krokov v pomalom kroku. Po pomalom kroku pokračuje normálnou chôdzou. Fáza poklusu a pomalej chôdze sa musí tempom jasne odlišovať od normálnej chôdze. Prechod z poklusu do pomalého kroku sa musí vykonať bez medzikrokov. Po druhom obrate čelom vzad musí dvojica predviesť zastavenie. Pes musí zaujať pozíciu priameho sedu samostatne, bez povelu. Potom psovod so psom pokračujú podľa schémy do skupinky najmenej 4 pohybujúcich sa osôb. V skupinke musia obísť jednu osobu sprava a jednu zľava (napr. v tvare č. 8) a aspoň raz sa zastaviť v blízkosti niektorej osoby. Rozhodca môže požadovať zopakovanie. Na pokyn rozhodcu psovod so psom pri nohe opúšťajú skupinku a zaujmú konečný základný postoj, ktorý je zároveň začiatkom ďalšieho cviku. Pochvala psa po opustení skupinky je povolená len v konečnom základnom postoji.

Ovládateľnosť na vôdzke FCI-IBgH 2

Zo základného postoja nasleduje pes na povel "k nohe" psovoda pozorne, radostne a koncentrovane, pričom s lopatkou sa nachádza na ľavej strane v úrovni kolena psovoda. Priebeh chôdze sa vykonáva podľa schémy FCI-IBgH 2. Psovod musí zaujať základný postoj najneskôr vtedy, keď sa druhý psovod postaví v základnom postoji na pozíciu pre cvik „Dlhodobé odloženie“. Po predvedení minimálne 50 krokov v normálnom tempe psovod a pes vykonajú obrat čelom vzad. Pes môže psovoda obchádzať alebo vykonáva obrat čelom vzad zasúvaním pri ľavej nohe psovoda.

Po obrate čelom vzad predvedie dvojica ďalších 10 – 15 krokov v normálnom tempe, potom 10 – 15 krokov v kluse a ďalších 10 – 15 krokov v pomalom kroku. Po pomalom kroku pokračuje normálnou chôdzou. Fáza poklusu a pomalej chôdze sa musí tempom jasne odlišovať od normálnej chôdze. Prechod z poklusu do pomalého kroku sa musí vykonať bez medzikrokov. Po ďalších 10 – 15 krokoch normálnej chôdze sa dvojica zastaví. Pes musí zaujať pozíciu priameho sedu samostatne, bez povelu. Po ďalších 3 sekundách psovod odopne psa z vôdzky.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Korektná pozícia psa, pozitívny výraz psa (motivovaný, uvoľnený, koncentrovaný prejav).

Vedľajšie prvky

Predvedenie základného postoja.

Chyby

Za predbiehajúce, odbočovanie do strán, zaostávajúce, pomalé a váhavé sadanie, dodatočné povely, pomoc telom, chyby v základnom postoji, nepozornosť, nedostatočnú radosť/motiváciu pri práci, ako aj prejavy tlaku, či nedostatku sebavedomia psa dochádza k zníženiu hodnotenia.

Ovládateľnosť bez vôdzky FCI-IBgH 1

Priebeh chôdze sa vykonáva podľa schémy FCI-IBgH 1 (50 krokov priamo normálnou chôdzou, obrat čelom vzad, normálna chôdza, poklus, pomalá chôdza, normálna chôdza, zastavenie) a prevedenie je rovnaké ako pri cviku ovládateľnosť na vôdzke. Chôdza bez vôdzky sa hodnotí aj pri prechodoch medzi cvikmi.

Ovládateľnosť bez vôdzky FCI-IBgH 2 a FCI-IBgH 3

Zo základného postoja nasleduje pes na povel "k nohe" psovoda pozorne, radosťne a koncentrovane, pričom s lopatkou sa nachádza na ľavej strane v úrovni kolena psovoda. Priebeh chôdze sa vykonáva podľa schémy FCI-IBgH 2 a 3. Po predvedení minimálne 50 krokov v normálnom tempe psovod a pes vykonajú obrat čelom vzad. Pes môže psovoda obchádzať alebo vykonáva obrat čelom vzad zasúvaním pri ľavej nohe psovoda. Po obrate čelom vzad predvedie dvojica ďalších 10 – 15 krokov v normálnom tempe, potom 10 – 15 krokov v kluse a ďalších 10 – 15 krokov v pomalom kroku. Po pomalom kroku pokračuje normálnou chôdzou. Fáza poklusu a pomalej chôdze sa musí tempom jasne odlišovať od normálnej chôdze. Prechod z poklusu do pomalého kroku sa musí vykonať bez medzikrokov. Po druhom obrate čelom vzad musí dvojica predviesť zastavenie. Pes musí zaujať pozíciu priameho sedu samostatne, bez povelu. Potom psovod so psom pokračujú podľa schémy do skupinky najmenej 4 pohybujúcich sa osôb. V skupinke musia obísť jednu osobu sprava a jednu zľava (napr. v tvare č. 8) a aspoň raz sa zastaviť v blízkosti niektorej osoby. Rozhodca môže požadovať zopakovanie. Na pokyn rozhodcu psovod so psom pri nohe opúšťajú skupinku a zaujmú konečný základný postoj, ktorý je zároveň začiatkom ďalšieho cviku. Pochvala psa po opustení skupinky je povolená len v konečnom základnom postoji.

Chôdza bez vôdzky sa hodnotí aj pri prechodoch medzi cvikmi.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Korektná pozícia psa, pozitívny výraz psa (motivovaný, uvoľnený, koncentrovaný prejav).

Vedľajšie prvky

Predvedenie základného postoja.

Chyby

Za predbiehajúce, odbočovanie do strán, zaostávajúce, pomalé a váhavé sadanie, dodatočné povely, pomoc telom, chyby v základnom postoji, nepozornosť, nedostatočnú radosť/motiváciu pri práci, ako aj prejavy tlaku, či nedostatku sebavedomia psa, ako aj za spomalený či neprirodzený rýchly pohyb psa dochádza k zníženiu hodnotenia.

Odloženie v sede za pochodu: FCI-IBgH 1, FCI-IBgH 2 and FCI-IBgH 3

1. časť: úvodný základný postoj, zahájenie, prevedenie sedu. 50 % bodov.
2. časť: odchod psovoda od psa a návrat ku psovi, konečný základný postoj. 50 % bodov.

Na pokyn rozhodcu musí psovod vykonať cvik „odloženie v sede“.

Po 10-tich až 15-tich krokoch si pes na zvukový povel „sadni“ rýchlo a v priamom smere sadne bez toho, aby psovod prerušil alebo menil spôsob chôdze, alebo sa obzeral. Pes musí zaujať pozíciu bez prejavu strachu, či stresu a musí pozorne sledovať psovoda. Psovod sa vzdialí od psa 15 krokov a otočí sa čelom k psovi. Na pokyn rozhodcu sa normálnou chôdzou vracia späť k psovi a priamo zaujme základný postoj.

Po ukončení cviku môže psovod krátko psa pochváliť.

Špeciálne ustanovenie pre FCI-IBgH 1 a FCI-IGP 1:

Po zahájení cviku sa psovod môže zastaviť, dať povel na sadnutie a až následne odísť od psa.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Priame a rýchle zaujatie pozície v sede, reakcia na zvukový povel psovoda.

Vedľajšie prvky

Základný postoj na začiatku a konci cviku, zahájenie a sledovanie psovoda.

Chyby

Pomalé sadnutie, prejavy stresu, strachu alebo neistoty po zvukovom povelu, nepokojné a nepozorné sedenie, ako aj nepozornosť voči psovodovi má za následok stratu bodov. Ak si pes namiesto sadnutia ľahne alebo stojí, zrazí sa 50 % z celkových bodov.

Odloženie v ľahu za pochodu s privolaním

1. časť: úvodný základný postoj, zahájenie, vykonanie ľahu. 50 % bodov.

2. časť: príchod, predsadnutie pred psovodom a konečný základný postoj. 50 % bodov.

Na pokyn rozhodcu musí psovod vykonať cvik „odloženie v ľahu“. Úvodný základný postoj môže byť konečný základný postoj z cviku „odloženie v sede“. Pre zahájenie cviku psovod vykoná minimálne 10 a maximálne 15 krokov normálnej chôdže bez vôdzky. Na povel „ľahni“ má pes okamžite a v priamom smere ľahnúť bez toho, aby psovod zmenil spôsob chôdže, alebo sa obzeral. Psovod sa vzdiali od psa minimálne 30 krokov a otočí sa ku psovi. Pes musí ležať pokojne a pozorne sledovať psovoda. Na pokyn rozhodcu psovod privolá psa menom alebo povelom „ku mne“. Pes musí pribehnúť okamžite, radostne a ochotne a tesne a priamo predsadnúť pred psovodom. Po 3-sekundovej pauze a na povel psovoda pes zaujme konečný základný postoj. Po ukončení cviku môže psovod krátko psa pochváliť.

Špeciálne ustanovenie pre FCI-IBgH 1

Po zahájení cviku sa psovod môže zastaviť, dať povel na ľahnutie a až následne odísť od psa. (Je potrebné dodržať načasovanie).

Po ukončení cviku si psovod pripne psa na vôdzku a spolu sa presunú na miesto vykonania cviku „dlhodobé odloženie“, alebo na odhlásenie.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Priame a rýchle zaujatie pozície v ľahu, reakcia na zvukový povel psovoda, príchod k psovodovi a predsadnutie pred psovodom.

Vedľajšie prvky

Základný postoj na začiatku a konci cviku, zahájenie a sledovanie psovoda počas jeho odchodu od psa.

Chyby

Pomalé zaľahnutie, nepokojné a nepozorné ležanie, váhavé/pomalé prichádzanie, pomoc od psovoda, napr. rozkročený postoj, sa popri inom chybnom správaní hodnotí stratou bodov. Ak pes namiesto zaľahnutia ostane sedieť alebo stáť, hodnotenie celkového cviku sa zníži o 50%. Pes, ktorý nepríbehne ani po 2. dodatočnom povelu na privolanie, je hodnotený známku nedostatočný (0 bodov). V tomto prípade môže ísť psovod pre psa a môže pokračovať v skúške.

Odloženie v stoji za pochodu FCI-IBgH 3

1. časť: úvodný základný postoj, zahájenie, vykonanie cviku stoj. 50 % bodov.

2. časť: pristúpenie psovoda, konečný základný postoj. 50 % bodov.

Po prevedení 10 až 15 normálnych krokov musí pes na povel „stoj“ ihneď a v priamom smere zastať bez toho, aby psovod prerušil svoj spôsob chôdže alebo sa obzeral. Psovod pokračuje ešte minimálne 15 krokov a potom sa otočí ku psovi. Na pokyn rozhodcu ide psovod späť, postaví sa vedľa psa na pravú stranu a dá povel „sadni“ alebo „k nohe“ na zaujatie základného postoja.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Zaujatie pozície v stoji, reakcia na zvukový povel psovoda.

Vedľajšie prvky

Základný postoj na začiatku a konci cviku, zahájenie a sledovanie psovoda počas jeho odchodu od psa.

Chyby

Oneskorené zastavenie, nepokojné a nepozorné státie, pomoc psovoda majú za následok popri iných chybách zrážku bodov. Ak si pes namiesto zaujatia pozície v stoji sadne alebo ľahne, hodnotenie celkového cviku sa zníži o 50 %.

Aport voľný

Zo základného postoja odhodí psovod aportováciu činku do vzdialenosti asi 10 metrov. Na zemi sa vyznačí plocha s rozmermi 4 x 4 metre, ktorá sa začína vo vzdialenosti 8 metrov od vychádzajúcej pozície. Činka musí ležať vo vyznačenej ploche. Ak leží mimo nej, asistent ju položí do stredu plochy a presunie sa za psovoda skôr, ako psovod vydá zvukový povel na aportovanie. Jeden úrok je pri odhodení povolený, avšak po prikročení do základného postoja nasleduje 3-sekundová pauza. Psovod môže dať povel k prineseniu až vtedy, keď aportovacia činka pokojne leží. Pes musí na zvukový povel pre prinesenie rýchlo dobehnúť k aportovanej činke, ihneď ju uchopiť a priniesť ju rýchlo a priamo psovodovi. Cvik musí byť cieľavedome a motivovane vykonaný v oboch smeroch. Pes môže činku prezentovať v pozícii pred psovodom alebo v konečnom základnom postoji. Ak pes prezentuje činku pred psovodom, nesmie s ňou narážať do psovoda. Počas aportovania, a tiež počas prezentácie musí pes činku držať pokojne, kým mu ju psovod asi po 3 sekundách povelom na pustenie neodoberie. Po povele musí pes odovzdať psovodovi činku bez váhania. Po ďalšej 3-sekundovej pauze zaujme pes na povel psovoda základný postoj (pokiaľ ho nezaujal hneď po prinesení). Psovod drží činku v pravej pripaženej ruke. Psovod odloží činku do určeného stojanu, pričom ho pes sprevádza pri nohe predpísanou chôdzou.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Predvedenie aportovania, motivovaný beh pre činku aj späť k psovodovi, tesné predsadnutie pred psovodom alebo korektné prisadnutie do základného postoja pri prinesení, sebavedomá prezentácia prinesenej činky, ako aj ochotné odovzdanie činky psovodovi.

Vedľajšie prvky

Základný postoj na začiatku a konci cviku.

Chyby

Nemotivované a necieľavedomé vybehnutie pre činku a pri prinesení, chyby pri jej uchopení, pustenie činky, hranie sa a prehryzovanie, rozkročený postoj psovoda, chyby pri predsadnutí a pri základnom postoji (napr. nepokojné správanie), ako aj pomoc psovoda majú za následok zníženie hodnotenia.

Aport šplhom cez šikmú stenu

Psovod zaujme so psom základný postoj najmenej 4 metre pred šikmou stenou. Zo základného postoja odhodí psovod vlastnú aportováciu činku cez šikmú stenu vysokú 140 cm. Jeden úrok je pri odhodení povolený, avšak po prikročení do základného postoja nasleduje 3-sekundová pauza. Pes musí počas odhodenia činky sedieť pri nohe psovoda pokojne a uvoľnene. Počas odhadzovania činky stoja psovod a pes v základnom postoji. Na zemi sa vyznačí plocha s rozmermi 2 x 4 metre, ktorá sa začína vo vzdialenosti 6 metrov za šikmou stenou. Činka musí ležať vo vyznačenej ploche. Ak leží mimo nej, položí ju asistent (vedúci skúšky) do stredu plochy. Asistent sa presunie za psovoda skôr, ako psovod vydáva zvukový povel na aport. Na zvukový povel pre prekonanie šikmej steny musí pes predviesť šplh, počas ktorého mu psovod vydáva povel na prinesenie. Pes musí priamo dobehnúť k aportovacej činke, ihneď ju uchopiť, šplhom prekonať šikmú stenu späť a priamo ju psovodovi priniesť. Pes musí celkovo vykonať cvik motivovane a predviesť silné skoky šplhom. Pes môže činku prezentovať v pozícii pred psovodom alebo v konečnom základnom postoji. Ak pes prezentuje činku pred psovodom, nesmie s ňou narážať do psovoda. Počas aportovania, a tiež počas prezentácie musí pes činku držať pokojne, kým mu ju psovod asi po 3 sekundách povelom na pustenie neodoberie. Po povele musí pes odovzdať psovodovi činku bez váhania.

Po ďalšej 3-sekundovej pauze zaujme pes na povel psovoda základný postoj. Psovod drží činku v pravej pripaženej ruke. Psovod za sprievodu psa pri nohe odloží činku do určeného stojanu.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Silné a razantné skoky šplhom, vykonanie aportovania, motivovaný beh pre činku aj späť k psovodovi, tesné predsadnutie pred psovodom alebo korektné prisadnutie do základného postoja pri prinesení, sebavedomá prezentácia prinesenej činky, ako aj ochotné odovzdanie činky psovodovi.

Vedľajšie prvky

Základný postoj na začiatku a konci cviku.

Chyby

Nemotivované a necieľavedomé vybehnutie pre činku a pri prinesení, chyby pri jej uchopení, pustenie činky, hranie sa a prehryzovanie, rozkročený postoj psovoda, chyby pri predsadnutí a pri základnom postoji (napr. nepokojné správanie), ako aj pomoc psovoda majú za následok zníženie hodnotenia.

Na získanie čiastkových bodov z hodnotenia musí pes prekonať šikmú stenu aspoň v jednom smere a musí činku priniesť. Pes musí predviesť skok šplhom. Ak pes nevykoná jeden skok, nasleduje okrem zohľadnenia iných chýb povinná zrážka -5 bodov.

Vysielanie vpred s odložením

1. časť: úvodný základný postoj, zahájenie, vykonanie vysielania vpred. 50 % bodov.
2. časť: vykonanie ľahnutia na povel, konečný základný postoj. 50 % bodov.

Ak pes nezdoľá pri vyslaní psovodom minimálne 50% potrebnej vzdialenosti, alebo sa nedá ani po troch poveloch zastaviť, cvik je v známke "nedostatočnej" s 0 bodmi.

Na jediný slovný povel a súčasne jediné zdvihnutie ruky psovod vyšle psa vpred a na pokyn rozhodcu psa zastaví. Po povelu na vyslanie sa pes prikázaným smerom cieľavedome, rýchlo a priamo vzdiali najmenej 30 krokov od psovoda. Na pokyn rozhodcu dá psovod zvukový povel na ľahnutie, po ktorom si pes musí ihneď ľahnúť. Psovod môže ponechať ruku zdvihnutú v smere prikázaného vyslania psa až do jeho ľahnutia. Na pokyn rozhodcu psovod prichádza ku psovi a postaví sa po jeho pravej strane. Po cca 3 sekundách dáva psovi zvukový povel na sadnutie, po ktorom si pes musí rýchlo a rovno sadnúť do základného postoja. Na konci cviku psovod pripne psa na vôdzku (platí pre skúšku FCI-IBgH 2) a predpísanou chôdzou sa dvojica presunie na miesto vykonania cviku "Dlhodobé odloženie" alebo na odhlásenie.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Priame, cieľavedomé a rýchle predvedenie vysielania, priame a rýchle vykonanie ľahnutia na povel.

Vedľajšie prvky

Chyby v zahájení a základnom postoji.

Chyby

Váhavý beh psa vpred, oneskorené ľahnutie psa, nepokojné ležanie, ako aj chyby v základnom postoji majú za následok zníženie hodnotenia.

Zrážka bodov

Pes sa po 1. povelu zastaví, ale nezaľahne; 1 dodatočný povel na zaľahnutie	-1,5 bodu
Pes sa po prvom povelu zastaví, zaľahne po 2. dodatočnom povelu	-2,5 bodu
Pes sa po prvom povelu zastaví, ale neľahne ani na 2. dodatočný povel	-3,5 bodu
Pes sa zastaví až po 1. dodatočnom povelu, zaľahne	-2,5 bodu
Pes sa zastaví až po 2. dodatočnom povelu, zaľahne	-3,5 bodu
Pes sa nezastaví ani po 2. dodatočnom povelu	0 bodov

Pes po vyslaní okamžite na 1. povel ľahne, ale postaví sa, keď k nemu psovod na pokyn rozhodcu vykročí. Pes sa dá avšak zastaviť pred zdolaním 50 % vzdialenosti od psovoda. Hodnotenie je do -5 bodov.

Chyby v zahájení, nepresvedčivý beh psa vpred, váhavé zaľahnutie, nepokojné ležanie, ako aj chyby v základnom postoji, majú za následok ďalšie zníženie hodnotenia.

Dlhodobé odloženie

Dlhodobé odloženie psa sa vykonáva počas predvedenia poslušnosti iným psom. Psovod odloží psa na miesto určené rozhodcom, zo základného postoja povelom na ľahnutie. Pes musí zostať ležať pokojne bez zásahu psovoda počas vykonávania poslušnosti druhým psom.

Na pokyn rozhodcu sa psovod vzdiali na pozíciu podľa stupňa skúšky, ktorý vykonáva.

Pri skúške FCI-IBgH 1 stojí psovod minimálne 10 metrov od psa, stojí bokom v dohľade psa.

Pri skúške FCI-IBgH 2 stojí psovod minimálne 20 metrov od psa, zostáva v dohľade psa (psovod je však otočený k psovi chrbtom).

Pri skúške FCI-IBgH 3 stojí psovod minimálne 30 metrov od psa, mimo dohľadu psa.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Zotrvanie v ľahu v mieste odloženia, pokojné správanie.

Vedľajšie prvky

Chyby v základnom postoji.

Chyby

Chyby pri základnom postavení, nepokojné správanie, pomoc od psovoda predčasné postavenie sa, státie alebo sedenie, opustenie miesta odloženia majú za následok zníženie bodov.

Ak sa pes pri odložení vzdiali od miesta viac ako 3 metre, platia nasledovné možnosti dosiahnutia čiastočného 50 % hodnotenia popri inom chybnom správaní:

FCI-IBgH 1: Čiastočné hodnotenie je možné, kým druhý predvedený pes ukončí druhý cvik.

FCI-IBgH 2: Čiastočné hodnotenie je možné, kým druhý predvedený pes ukončí tretí cvik.

FCI-IBgH 3: Čiastočné hodnotenie je možné, kým druhý predvedený pes ukončí tretí cvik.

Ak pri príchode psovoda ide pes oproti, nasleduje zrážka do 3 bodov.

Medzinárodné skúšky pracovných psov (IGP 1-3)

Skúšky pracovných psov majú 3 stupne náročnosti. V každom stupni musí pes dosiahnuť aspoň uspokojivý výsledok vo všetkých 3 oddieloch (**A** pachové práce, **B** poslušnosť, **C** obrana).

Oddiel A – pachové práce

Všeobecné podmienky

	FCI-IGP 1	FCI-IGP 2	FCI-IGP 3
Dĺžka vôdzky	5 metrov	10 metrov	10 metrov
Stopa	Vlastná	Cudzia	Cudzia
Dĺžka stopy	Min. 300 krokov	Min. 400 krokov	Min. 600 krokov
Úseky	3	3	5
Lomy	2 v pravom uhle	2 v pravom uhle	4 v pravom uhle
Vzdialenosť medzi lomami	Min. 50 krokov	Min. 50 krokov	Min. 50 krokov
Predmety	3 vlastné predmety 3 x 7 bodov	3 cudzie predmety 3 x 7 bodov	3 cudzie predmety 3 x 7 bodov
Veľkosť predmetov	10 x 2-3 x 0,5-1 cm	10 x 2-3 x 0,5-1 cm	10 x 2-3 x 0,5-1 cm
Položenie predmetov	Prvý na 1. úseku, druhý na 2. úseku, posledný na konci. Všetky na pokyn rozhodcu.	Prvý na 1. úseku, druhý na 2. úseku, posledný na konci. Všetky na pokyn rozhodcu.	Prvý na 1. alebo 2. úseku najskôr po 100 krokoch, druhý na pokyn rozhodcu a tretí na konci stopy.
Minimálny vek stopy	20 minút	30 minút	60 minút
Čas na vypracovanie	15 minút	15 minút	20 minút

Terén vhodný na stopy

Vhodným terénom na stopovanie je každý prírodný terén napr. lúka, pole, les. Pri všetkých stupňoch skúšok je možné prispôsobiť stopu danému terénu – môže sa použiť aj striedavý povrch a prekríženie chodníkom.

Položenie stopy

Len pri skúške FCI-IGP 1 si psovod kladie stopu sám. Vo všetkých ostatných stupňoch skúšok FCI-IGP je stopa položená cudzím kladáčom.

Pri skúškach FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3 a pretekoch podľa FCI-IGP 3 sa odporúča, aby priebeh stopy určil certifikovaný kladáč v závislosti od existujúceho terénu a urobil nákres stopy pre rozhodcu. Nákres musí obsahovať terénne prvky (napr. stromy, stĺpy, chatky, atď.), počet krokov jednotlivých úsekov a miesto polozenia predmetov. Rozhodca/vedúci stôp dohliada na položenie stôp a dáva pokyny kladáčom. Stopy musia byť položené rôzne; lomy a predmety nesmú byť položené v rovnakej vzdialenosti, prípadne v rovnakých odstupoch pre všetky stopy. Začiatok stopy (nášľap) je označený viditeľne tabuľkou, alebo vlajkou, ktorá je naľavo od nášľapu zapichnutá v zemi. Kladáč chvíľu postojí na začiatku a potom ide normálnym krokom určeným smerom. Pri položení stopy je potrebné dbať, aby boli položené prirodzenou chôdzou. Taktiež lomy sa kladú prirodzenou chôdzou, pričom je potrebné dbať na možnosť priebežného stopovania do ďalšieho úseku. (Otvorené lomy prerušujúce stopu nie sú povolené, viď nákresy na strane 72). Pomocné zastavenie kladáča, neprirodzená chôdza ani šúchanie nôh pri položení stopy nie sú povolené. Predmety sa nesmú položiť v oblasti 20 krokov pred ani za lomom a musia ležať na stope. Predmety sa musia položiť počas kladenia stopy. Po položení posledného predmetu musí kladáč pokračovať minimálne 10 krokov v priamom smere.

Pri všetkých stupňoch skúšky, keď je stopa položená cudzím kladáčom, sa psovod so psom musia zdržiavať mimo dohľadu.

Poradie štartujúcich sa po kladení stôp vylosuje v prítomnosti rozhodcu, alebo ním poverenej osoby.

Zvláštne ustanovenia

Len pri skúške FCI-IGP 3 môže psovod požiadať rozhodcu o krátke prerušenie stopy, ak si myslí, že on alebo jeho pes z dôvodu telesnej kondície, alebo poveternostných podmienok (napr. veľká horúčava) potrebujú krátku prestávku. Prestávky sa započítavajú do celkového času na vypracovanie stopy. Počas prestávky alebo pri predmete smie psovod svojmu psovi očistiť hlavu, oči a nos. Počas prestávky, alebo po označení predmetu môže psa napojiť trochou vody. Za týmto účelom môže mať pri sebe vodu, vlhkú handru, alebo vlhkú špongiu. Tieto predmety musí pred začiatkom stopy ukázať rozhodcovi. Ďalšie pomocné predmety nie sú povolené.

Predmety

Predmety nemôžu byť položené do 20 krokov pred ani 20 krokov za lomom a musia ležať na stope. Psovod/Kladáč položí predmet počas kladenia stopy bez prerušenia. Predmety sa nesmú farebne veľmi odlišovať od terénu. Predmety sa majú umiestniť medzi šľapaje, alebo, ak si to terénne podmienky vyžadujú, do šľapaje.

Pred položením stopy je psovod (FCI-IGP 1) alebo kladáč (FCI-IGP 2, FCI-IGP 3) povinný ukázať predmety rozhodcovi, alebo vedúcemu stôp. Smú sa použiť predmety, ktoré psovod/kladáč minimálne 30 minút sám napachoval.

Na stope musia byť použité rôzne predmety (napr. koža, textil, drevo). Pri kvalifikačných pretekoch a šampionátoch sa predmety označujú číslami, ktoré sa zhodujú s poradím stopy (číslo na tabuľke) a musia nasledovať po poradí.

Ak pes a ani kladáč nenájdu na stope 1 predmet, nestiahnu sa žiadne body. Ak sa na stope nenájde viacero predmetov, musí byť psovodovi ponúknutá náhradná stopa. Ak psovod odmietne náhradnú stopu, rátajú sa nenájdene predmety ako neoznačené. Toto pravidlo neplatí pre FCI-IGP 1, kde je kladáčom psovod. V tomto prípade, ak pes neoznačí predmet, nezadajú sa žiadne body za predmet.

Označenie predmetov

Označenie predmetov môže prebiehať v sede, ľahu alebo v stoji, alebo nasledovať striedavo. Pes môže nájdenie predmetu indikovať tiež zdvíhaním alebo prinášaním. Po zdvihnutí predmetu môže pes zostať stáť, sadnúť si, alebo priniesť predmet psovodovi. Je chybné si s predmetom ľahnúť, alebo pokračovať v stopovaní. Pri prinášaní musí psovod pustiť/položiť vôdžku a zostať stáť na jeho konci až do okamihu odobratia predmetu. Pes musí predmet priniesť priamo a môže predsadnúť, alebo zostať stáť pred psovodom, ktorému predmet prezentuje. Psovod predmet odoberie (s povelom na pustenie) a uvádza psa na stopu z tohto miesta, pričom stojí pred/tesne za psom, alebo vedľa svojho psa.

Predmety musia byť označené bez akejkoľvek pomoci od psovoda priamo a presvedčivo, bez známok stresu a váhania. Po označení predmetu (v stoji, sede, alebo ľahu) psovod pustí alebo položí stopovaciu šnúru, pristúpi priamo ku psovi a zdvihnutím predmetu ukáže rozhodcovi, že bol psom nájdený. Pristúpenie ku psovi je povolené z oboch strán, pričom psovod koná samostatne, bez čakania na súhlas rozhodcu.

Označenie musí byť predvedené priamo a v smere stopy. Mierne šikmé označenie (+/- 30 stupňový uhol) v ľahu, sede alebo stoji nie je chybou. Obzretie sa smerom k psovodovi počas označenia nie je chybou. Pre výborné hodnotenie označenia musí predmet ležať priamo pred alebo medzi prednými labami psa. Nevyžaduje sa, aby pes fixoval (sledoval) predmet.

Pes má do ďalšieho uvedenia zostať pokojný, bez známkov stresu a váhania. Predmety, ktoré boli označené s veľkou pomocou psovoda, sa považujú za nenájdene. Po nájdení a ukázaní predmetu rozhodcovi je pes povolený pre stopovanie opäť uvedený na stopu. Po označení predmetu stojí psovod tesne pri psovi (tesne napravo alebo tesne za ním) a uvádza psa na stopu samostatne, bez čakania na súhlas rozhodcu.

Nákres hodnotenia označeného predmetu

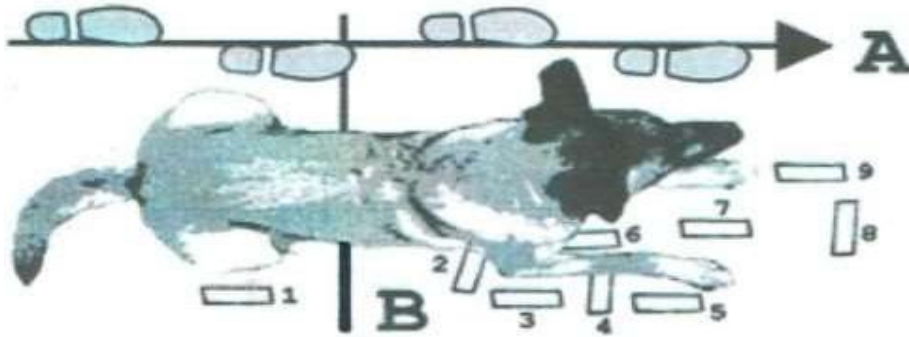
A= Smer stopy

B= Hranica zadnej časti tela psa

Vzdialenosť medzi labami a predmetmi 8 a 9 je maximálne do 20 cm.

Nižšie uvedený náčrt slúži na približnú orientáciu. Pri posudzovaní je potrebné zohľadniť tieto faktory:

- veterné podmienky,
- veľkosť psa,
- pozícia pri označovaní (v sede, v ľahu, v stoji).

Bodové hodnotenie za označenie predmetov

Nedostatočná = N, Uspokojivá = U, Dobrá = D, Veľmi dobrá = VD, Výborná = V

	Max.	Č. 1 N	Č. 2 U	Č. 3 D	Č. 4 D	Č. 5 VD	Č. 6 VD	Č. 7 V	Č. 8 V/VD	Č. 9 V/VD
FCI-IGP 1	7 bodov	4	5	5,5	5,5	6,5	6,5	7	6,5	6,5
FCI-IGP 2	7 bodov	4	5	5,5	5,5	6,5	6,5	7	6,5	6,5
FCI-IGP 3	7 bodov	4	5	5,5	5,5	6,5	6,5	7	6,5	6,5

Stopovacia vôdzka

Dĺžka stopovacej vôdzky je 5 metrov pre skúšku FCI-IGP 1 a 10 metrov pre FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3.

Rozhodca, alebo ním poverená osoba musí prekontrolovať pred začatím stopovania (najneskôr pri hlásení) dĺžku stopovacej vôdzky, obojok a stopovací postroj. Samonavíjacie vôdzky nie sú povolené. Stopovacia vôdzka môže byť vedená cez chrbát psa, bočne, medzi prednými alebo aj zadnými nohami psa. Môže byť upevnená priamo na obojok psa, ktorý nie je nastavený na sťahovanie alebo na mieste k tomu určenému na stopovacom postroji. (Povolené sú hrudné alebo bedrové postroje bez prídavných remeňov). Pri použití bedrového postroja sa musí dať pozor, aby zadné popruhy nepresahovali posledné rebro psa.

Stopovacia vôdzka môže byť počas stopovania príležitostne previsnutá, avšak vzdialenosť medzi psovodom a psom nesmie byť výrazne skrátaná. Občasný kontakt vôdzky so zemou nie je chybou. Psovod musí nasledovať psa, pričom stopovaciu vôdzku drží na jej konci. Nie je dôležité, ako vôdzku drží - jednou rukou, oboma rukami, či si vôdzku prekladá z jednej ruky do druhej, v akej výške vôdzku drží a podobne, ak to psovi neprekáža pri práci. Psovod nesmie svojou prácou s vôdzkou (tým, ako ju drží, prípadne zmenou ťahu) ovplyvňovať prácu psa.

Pri malých psoch je možné zameniť predpísaný voľný retiazkový obojok za iný vhodný obojok.

Stopovanie na voľno: Pri stopovaní bez stopovacej vôdzky musí byť dodržaný minimálny 5-metrový (IGP 1) alebo 10-metrový (ostatné stupne skúšok) odstup medzi psovodom a psom.

Prihlásenie / Odhlásenie

Na výzvu sa hlási psovod so psom pripraveným na stopovanie v základnom postoji u rozhodcu a oznámi mu, či pes predmety dvíha, prináša alebo označuje. Počas hlásenia môže byť pes na krátkej vôdzke. Pred začiatkom stopy možno psa viesť na krátkej vôdzke do 2 metrov pred nášľapom.

Nátlak na psa počas prípravy na stopu, uvedenia a v priebehu celého stopovania nie je dovolený. Na pokyn rozhodcu psovod vedie psa k nášľapu (povel na nasledovanie psovoda je povolený) a zvukovým povelením ho uvedie na stopu. Pred začiatkom stopy (približne 2 metre pred nášľapom) si pes môže nakrátko sadnúť, ľahnúť, alebo môže stáť, kým si psovod upraví stopovaciu vôdzku do požadovanej pozície (medzi predné a/alebo zadné nohy). Pes musí byť uvedený na stopu pri tabuľke označujúcej jej začiatok, pričom psovod stojí vedľa neho alebo tesne za ním.

Po skončení stopy sa musí psovod odhlásiť a ukázať nájdené predmety rozhodcovi. Hranie sa so psom alebo jeho kŕmenie po označení posledného predmetu, pred odhlásením a pred oznámením počtu bodov nie je dovolené. Odhlásenie psa sa koná v základnom postoji. Po odhlásení sa môže pes prepnúť na krátku vôdzku.

Vypracovanie stopy

Pes sa uvedie na stopu pri tabuľke povelením pre stopovanie. Psovod má povolené maximálne 3 pokusy uviesť psa na stopu. Ak pes nezačne stopovať ani na tretí povel, stopa musí byť ukončená s výsledkom 0 bodov. Druhy a tretí pokus o uvedenie má za následok stiahnutie bodov za prvý úsek na stope. Za každý extra povel nasleduje povinná zrážka -1,5 bodu.

Pes musí s nízkym nosom stopu načuchať a pokračovať po stope motivovane s nízkym nosom, sebavedomím prejavom, vysokou intenzitou, vytrvalosťou a v rovnomernom tempe. Počas celej stopy je dôležité, aby pes bol tým, kto vedie a rozhoduje o priebehu vypracovania stopy. Ak pes pracuje na stope presvedčivo a intenzívne, rýchlosť stopovania nie je rozhodujúca.

Každé uvedenie psa (aj pri uvedení po nájdení predmetu) sa vykonáva zvukovým povelením na stopovanie, pričom psovod stojí z pravej strany tesne vedľa psa alebo tesne za ním. Po uvedení musí psovod stáť, pokiaľ sa nerozvinie celá stopovacia vôdzka. Spôsob, akým psovod rozvinie (uvoľní) vôdzku nie je podstatný, pokiaľ tým neovplyvňuje prácu psa. Počas stopovania môže psovod použiť rukavice.

Psovod má možnosť určitej vôle s vôdzkou. Čas na prípravu a uvedenie psa na stopu nie je určený, rozhodca však musí venovať pozornosť správaniu sa psa na začiatku prvého úseku a intenzite načuchania stopy. Ak sa pes zamotá do stopovacej vôdzky, môže psovod požiadať rozhodcu o jej rozmotanie. Po povolení rozhodcu psovod povelením zastaví psa, pristúpi k nemu, odmotá ho a vráti sa späť ku koncu stopovacej vôdzky, odkiaľ uvádza psa na stopu povelením na stopovanie. Body sa nezrážajú. Po ukázaní posledného predmetu rozhodca ukončí stopovacie práce a v tomto okamihu sa posudzovanie stopy končí. Psovod môže psa krátko pochváliť a uvoľniť (bez hry). Potom sa psovod v základnom postoji odhlási zo stopy. Počas vypracovávania stopy si rozhodca musí zvoliť vhodnú vzdialenosť, aby nerušil prácu psa (približne 10 metrov za psom).

Ukončenie stopy vo všetkých stupňoch: po označení posledného predmetu pes pred odchodom k rozhodcovi nemusí zaujať základný postoj. Pes nemusí pri prechode na odhlásenie predviesť chôdzu pri nohe, stačí ak voľne nasleduje psovoda. Počas odhlásenia je pes pripnutý na vôdzke v základnom postoji.

Lomy

Lomy musí pes vypracovávať sebavedomo a presvedčivo. Krúženie na lome je chybou a má za následok bodovú zrážku. Overenie lomu bez opustenia stopy je povolené bez bodovej zrážky. Za lomom má pes ďalej pokračovať v stopovaní s vysokou intenzitou, nízkym nosom a rovnakým tempom.

V oblasti lomov sa má psovod držať v predpísanej vzdialenosti. Psovod môže vybočiť zo stopy pri zmene smeru, až po vypracovaní lomu psom.

Pochvala/Povzbudenie

Občasná krátka (jednoslovná) pochvala je povolená len pri skúške FCI-IGP 1, avšak nie na lomoch (na dĺžku psa pred a za lomom), nie vo chvíli, keď sa pes po chybe opraví, keď sa správa neisto a ani pred predmetom. Krátka pochvala po nájdení predmetu je povolená pri všetkých stupňoch. Tá môže zaznieť raz, a to pred alebo po ukázaní predmetu rozhodcovi. Psovod nesmie psa povzbudzovať pri ďalšom uvedení na stopu po nájdení predmetu.

Ukončenie/Diskvalifikácia

Ak psovod pridržiava psa, ktorý opustí stopu, rozhodca vydá pokyn, aby psa nasledoval. Ak pokyn neuposlúchne, rozhodca ukončí stopársku prácu. Ak sa koniec stopy nedosiahne v čase, ako je maximálna doba na vypracovanie pre jednotlivé skúšobné stupne, ukončí rozhodca stopovanie. Hodnotí sa práca doterajšieho stopovania. Ak pes preruší stopovanie (dlhšie krútenie sa na jednom mieste, dvíha hlavu, vráti sa k psovodovi, atď.), aj keď sa nachádza na stope a maximálny čas vypracovania ešte neprešiel, môže sa práca na stope ukončiť. Ak sa počas práce na stope objaví divá zver a pes podľahne loveckému pudu, psovod sa môže pokúsiť dostať psa pod kontrolu zvukovým povelenom "fahni". Na pokyn rozhodcu môže psovod privolať psa a zvukovým povelenom ho uviesť znova na stopu. Ak pes nepokračuje v stopovaní, práca na stope je ukončená.

Ukončenie

V prípade ukončenia sa priznajú všetky dovtedy udelené body, ako aj body za doteraz ukončené oddiely. Body dosiahnuté do momentu ukončenia sa zapíšu do výkonnostného preukazu. Ak je práca psa ukončená v oddiele C, oddiel C sa hodnotí 0 bodmi, body dosiahnuté v oddieloch A a B sa ponechávajú.

Dôvody pre ukončenie vo všetkých stupňoch

Pes je 3-krát uvedený na začiatok stopy alebo po označení predmetu, ale nepokračuje v stopovaní.

Pes sa vzdialil zo stopy viac ako o dĺžku stopovacej vŕdzky alebo ho psovod na pokyn rozhodcu nenasleduje.

Pes nedokončí stopu v stanovenom čase.

Psovod neuposlúchne pokyn rozhodcu nasledovať psa.

Pes nie je schopný ďalej stopovať, pretože podľahne loveckému inštinktu.

Diskvalifikácia

V prípade diskvalifikácie sa anulujú všetky udelené body a takisto získané body z iných už absolvovaných oddielov. Do výkonnostného preukazu sa nezapíšu známky ani body. Pokračovanie psa v nasledujúcich oddieloch nie je povolené. Dôvod diskvalifikácie musí rozhodca uviesť vo výkonnostnom preukaze.

Dôvody diskvalifikácie	Zápis vo výkonnostnom preukaze
Pes vezme predmet na stope a nechce ho odovzdať. Pri stopovaní na voľno sa pes vzdialil zo stopy na viac ako 10 metrov a nevráti sa na ňu ani na 3. zvukový povel.	Diskvalifikácia pre neovládateľnosť
Pes sa počas previerky povahy nechová neutrálne.	Diskvalifikácia z dôvodu chýbajúcej sebaistoty

Nešportové správanie psovoda, napr. zakázané motivačné predmety a/alebo pamlsky.

Diskvalifikácia pre nešportové správanie

Psovod poruší ustanovenia skúšobného poriadku FCI-IGP, pravidiel ochrany zvierat alebo dobrých mravov; pokus o použitie zakázaných pomôcok.

Hodnotenie práce na stope

Je potrebné rozlišovať medzi hlavnými a vedľajšími prvkami. Hlavné prvky majú mať väčšiu váhu, aby bolo možné primerane vyhodnotiť podstatné prvky stopovacej práce.

Hlavné prvky

Intenzita, sebavedomie, koncentrácia, priame a presvedčivé označovanie predmetov.

Vedľajšie prvky

Vzdialenosť medzi psovodom a psom, zmena tempa po označení predmetov.

Posudzovanie

- Hodnotenie jednotlivých úsekov na stope je závislé na ich dĺžke, možnostiach terénu, poveternostných podmienkach a stupni, podľa ktorého pes stopuje. Rozhodca a všetky sprievodné osoby musia dodržať odstup od stopujúceho psa, aby mu neprekážali pri práci (10-metrový rádius okolo psovoda a 10-metrová vzdialenosť od ďalšej stopy).
- Po označení predmetu môže psovod pristúpiť ku psovi bez čakania na súhlas rozhodcu. Rozhodca smie, spolu so psovodom, pristúpiť ku psovi a pozrieť si pozíciu označeného predmetu. Pri pristúpení ku psovi rozhodca nesmie vyrušovať psa. Po kontrole označeného predmetu a pred ďalším uvedením psa na stopu sa rozhodca musí vzdialiť na predpísanú vzdialenosť.
- V priebehu stopovania pes nesmie byť rušený kladačom ani rozhodcom. Pri hodnotení rozhodca hodnotí nielen prácu psa a psovoda, ale musí zohľadniť tiež terénne a poveternostné podmienky, prípadné narušenia a časový faktor. Rozhodca musí pri posudzovaní vychádzať zo všetkých ovplyvňujúcich premenných a musí ich zohľadniť vo výslednom hodnotení. Pri hodnotení rozhodca posudzuje nasledovné kritériá:

Stopovanie

- Motivovaná práca psa s nízkym nosom, vytrvalou intenzitou a jednotnou rýchlosťou pred aj za lomami, ako aj pred a po označení predmetov.
- Úroveň vycvičenosti psa (hektické správanie, prejavy stresu a vyhubé správanie sú nežiaduce).
- Spolupráca psovoda a psa.
- Ťažkosti pri vypracovaní stopy.
- Stav terénu: porast, povrch, terénne zmeny, hnoj.
- Veterné podmienky.
- Pohyb divej zveri.
- Počasie: vietor, horúčava, chlad, dážď, sneh.
- Zmeny počasia.

Rozhodca musí posúdiť chuť, sebavedomie, pracovné nasadenie, istotu či neistotu, stres a vyhubé správanie psa počas práce. Ak pes začne s vypracovaním stopy hneď, nasleduje stopu s nízkym nosom a vypracuje výborne prvý úsek, rozhodca nesmie uviesť v hodnotení, že mal pes stráviť viac času na nášľape a intenzívnejšie ho načuchať.

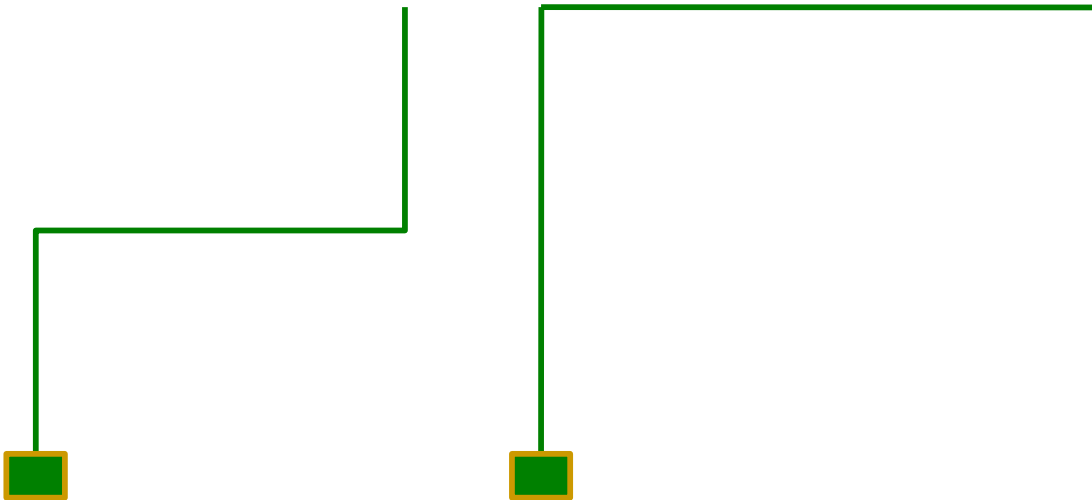

Povinné zrážky pri všetkých stupňoch

- Ak psovod vydá povel na stopovanie predčasne pred miestom uvedenia, nasleduje zrážka -1 bod. V tomto prípade je pes uvedený na stopu bez povelu pri mieste uvedenia. Ak pes začne stopovať pred tabuľkou nášľapu bez povelu psovoda, nie je to chybou.
- Ak pes začne hľadať bez povelu ešte pred tabuľkou nášľapu, nedochádza k bodovej zrážke, pokiaľ sa zastaví pri tabuľke a začne stopovať až na povel psovoda na stopovanie.
- Ak pes preruší stopovanie, falošne značí predmet a psovod k nemu nejde, ale dá dodatočný povel na stopovanie z konca stopovacej vôdzky, nasleduje zrážka -2 body pri všetkých úrovniach skúšky FCI-IGP.
- Ak pes preruší stopovanie, falošne značí predmet a psovod k nemu pristúpi a vydá dodatočný povel na stopovanie, nasleduje zrážka -4 body pri všetkých úrovniach skúšky FCI-IGP.
- Psovod nesmie pomáhať psovi na začiatku stopy alebo pri novom uvedení ukazovaním smeru stopy. Bodová zrážka za túto pomoc je -2 body.
- Pri nedôslednej práci, vyprázdňovaní sa, krúžení na lomoch, stálom povzbudzovaní, pomoci vôdzkou alebo slovnom povzbudzovaní v priebehu stopovania alebo na predmetoch nasledujú bodové zrážky.
- Vyprázdňovanie sa = - 8 bodov

Tvary stôp FCI IGP 1 a FCI IGP 2

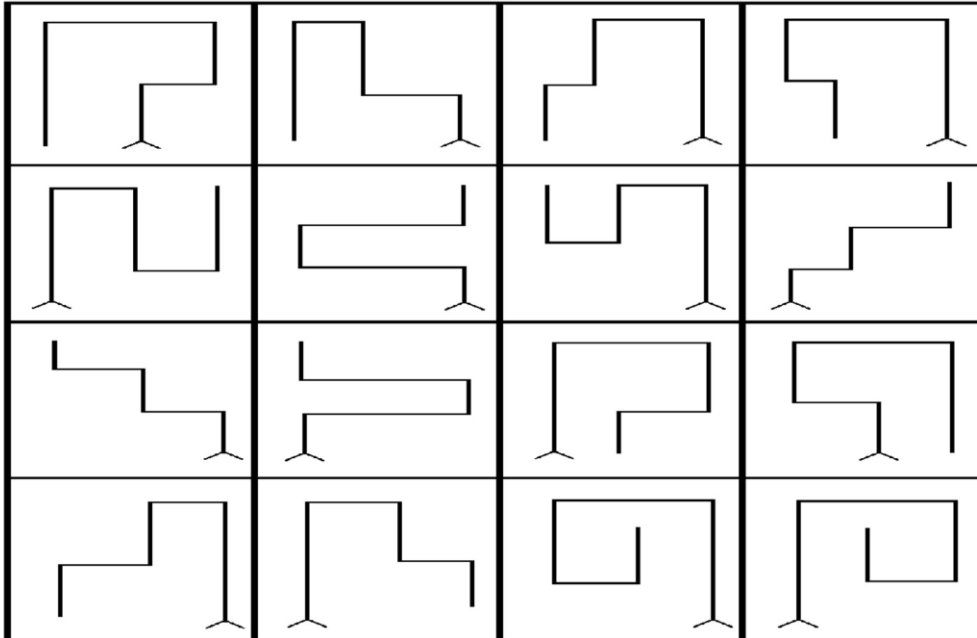
Nasledujúce príklady tvarov stôp je možné použiť aj zrkadlovo.

Tvary stôp IGP 3

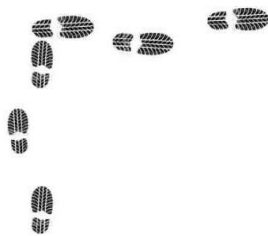
Nasledujúce tvary stôp je možné použiť aj zrkadlovo.

Položenie lomov

Pravý lom

Winkel rechts

Ľavý lom

Winkel links

Položenie predmetov

Ak je porast príliš vysoký, predmety sa môžu položiť do šľapají.

Oddiel B - Poslušnosť

Cvik	FCI-IGP 1	FCI-IGP 2	FCI-IGP 3
Ovládateľnosť bez vôdzky	15 bodov	15 bodov	15 bodov
Odloženie v sede za pochodu	10 bodov	10 bodov	10 bodov
Odloženie v ľahu s privolaním	10 bodov Za pochodu normálnym krokom	10 bodov Za pochodu normálnym krokom	10 bodov Za poklusu
Odloženie v stoj		10 bodov Za pochodu normálnym krokom / späť ku psovi	10 bodov Za poklusu s privolaním
Aport voľný	15 bodov	10 bodov	10 bodov
Aport skokom / skok cez prekážku vysokú 1 m	15 bodov Dva skoky bez prinášania	15 bodov Skok tam a späť s prinášaním	15 bodov Skok tam a späť s prinášaním
Aport šplhom / skok šplhom cez šikmú stenu	15 bodov Jeden (1) skok šplhom bez prinášania Výška 160 cm	10 bodov Jeden (1) skok šplhom bez prinášania Výška 160 cm	10 bodov Skoky šplhom tam a späť s prinášaním Výška 160 cm
Vysielanie vpred s odložením	10 bodov	10 bodov	10 bodov
Dlhodobé odloženie	10 bodov	10 bodov	10 bodov
Celkom	100 bodov	100 bodov	100 bodov

Všeobecné vysvetlenia

Zvukový povel (ZP)

Pri aportovacích cvikoch môže psovod privolať psa menom. Vyslovenie mena v kombinácii s iným povlom sa hodnotí ako dvojitý povel.

Reakcia psa na zvukové povely: pes by mal cvik vykonávať radostne, sebavedome a okamžite na povel psovoda. Akékoľvek prejavy strachu či stresu majú za následok zníženie hodnotenia.

Dodatočné povely

1. dodatočný povel: -1,5 bodu
2. dodatočný povel: -2,5 bodu

Ak pes nevykoná cvik ani na 2. dodatočný zvukový povel, cvik je hodnotený 0 bodmi.

Ak pes vykoná cvik nesprávne (napr. stojí/leží pri odložení v sede za pochodu, sedí/stojí pri odložení v ľahu za pochodu, atď.), hodnotenie sa zníži o 50 %.

Ak pes vykoná cvik bez povelu, udelí sa zrážka -2 body. Pri aporťovacích cvikoch je bodová zrážka do -2 bodov.

Hlásenie

Na začiatku oddielu B musí psovod rozhodcovi predstaviť tím uvedením svojho mena, mena psa, oddielu a stupňa skúšky, ktorú bude tím vykonávať. Hlásenie sa podáva so psom na vôdzke na skúške FCI-IGP 1 a bez vôdzky na skúškach FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3.

Začiatok a koniec cviku

Pes, ktorý má byť predvedený ako prvý, zaujme základný postoj. Pes, ktorý má vykonať cvik dlhodobého odloženia, tiež zaujme základný postoj. Posudzovanie sa začína vždy vtedy, keď oba predvádzané psy zaujmú východiskovú pozíciu pre prvý cvik.

Rozhodca dáva pokyn k začatiu každého cviku. Všetko ostatné, ako obraty, zastavenie, zmena spôsobu chôdze, atď., sa vykonáva bez pokynu rozhodcu. Dodržiavajú sa 3-sekundové pauzy, napr. pri zaradení z predsadnutia do základného postoja, medzi držaním a odovzdaním aporťu, medzi pochvalou psa a začiatkom nového cviku. Ak psovod zabudne niektorý cvik vykonať, rozhodca ho vyzve tento cvik predviesť. Body sa nestahujú. Ak sa vynechá časť cviku, ovplyvní to hodnotenie.

Vykonanie základného postoja

Základný postoj označuje pozíciu psa sediaceho na ľavej strane psovoda. Každý cvik začína a končí základným postojom. Zaujatie základného postoja je povolené pred každým cvikom len raz a iba upravením pozície dopredu. V základnom postoji musí pes sedieť priamo a pozorne pri ľavej nohe psovoda, pričom jeho rameno je v úrovni kolena psovoda. Rozkročený základný postoj nie je povolený a obe ruky musia byť voľne pri tele. Z predsadnutia môže pes zaujať základný postoj obídrením psovoda, alebo priamym priradením k ľavej strane psovoda. Ak psovod potrebuje na zaradenie psa do základného postoja dodatočný povel, nasleduje zrážka 1,5 bodu. Ak potrebuje druhý dodatočný povel, zrazí sa 2,5 bodu. Ak pes nezaujme základný postoj ani na druhý dodatočný povel, celý cvik je hodnotený v známke „nedostatočnej“.

Zahájenie cviku

Zahájenie cvikov „odloženie v sede“, „odloženie v ľahu s privolaním“, „odloženie v stoji“ a „vysielanie vpred s odložením“ prebieha zo základného postoja. Psovod musí prejsť najmenej 10 a najviac 15 krokov, kým vydá povel na vykonanie cviku.

Pristúpenie ku psovi / privolanie psa

Pri cvikoch, pri ktorých sa psovod vracia ku psovi, sa môže psovod ku psovi zaradiť spredu alebo zozadu. Pri privolaní môže psovod namiesto povelu vysloviť meno psa. Vyslovenie mena psa spolu s povelom sa počíta ako dvojité povel. Pes musí pribehnúť rýchlo, radostne, cielene a priamo, musí si predsadnúť tesne a priamo pred psovoda. Na povel „k nohe“ sa musí pes ihneď zaradiť do základného postoja.

Pochvala

Chválenie psa je povolené po každom ukončení cviku iba v základnom postoji. Ak ďalší cvik nasleduje z miesta, kde bol ukončený predchádzajúci cvik, medzi pochvalou a zahájením ďalšieho cviku je potrebné dodržať 3-sekundovú pauzu.

Výnimka pre FCI-IGP 1: Po každom cviku môže byť pes nakrátko uvoľnený. Počas krátkej pochvaly a uvoľnenia (maximálne cca 5 sekúnd) môže pes opustiť základný postoj. Následne musí zaujať základný postoj a po uplynutí časového limitu približne 3 sekúnd pokračuje ďalším cvikom.

Fázovanie

V nasledovných situáciách je potrebné dodržiavať 3-sekundové pauzy:

- Pochvala – začiatok nového cviku
- Predsadnutie – zaujatie základného postoja
- Predsadnutie – odobratie aporťovacej činky
- Odobratie aporťovacej činky – zaujatie základného postoja
- Koniec cviku – pochvala
- Základný postoj – zvukový povel

Chybné vykonanie pozície

Pri celkovom hodnotení technických cvikov (sadnutie, ľahnutie, státie) sa okrem ostatných chýb zrážajú body za chybné vykonanie pozície o 50 %.

Aportovacie cviky

Pri odhodení aportovacej činky je povolený jeden úkrok. Po prikročení do základného postoja musí nasledovať 3-sekundová pauza. Ak je psovod ľavák, môže so súhlasom rozhodcu pred odhodením činky uviesť psa do sedu a odstúpiť jeden krok doprava. Po odhodení činky prikročí k psovi a po 3-sekundovej pauze pokračuje vo vykonávaní cviku.

Ak pes nepustí činku ani po treťom povelu na pustenie, je diskvalifikovaný za neovládateľnosť.

Pri aportovacích cvikoch môže psovod použiť len aportovacia činka poskytnutú organizátorom skúšky. Všetci účastníci musia použiť rovnaké aportovacie činky. Činky musia spĺňať nasledovné podmienky:

- stredná časť činky musí byť z dreva;
- musí spĺňať kritérium predpísanej hmotnosti;
- vzdialenosť strednej tyčky od zeme musí byť aspoň 4 cm.

	FCI-IGP 1	FCI-IGP 2	FCI-IGP 3
Aport voľný	650 gramov	1000 gramov	2000 gramov
1 m prekážka	Bez aportovania	650 gramov	650 gramov
Šikmá stena	Bez aportovania	Bez aportovania	650 gramov

Prekážka

Predpísané rozmery prekážky sú pre všetky stupne skúšky: výška 100 cm, šírka 150 cm. Skúšobné prekonanie prekážky počas skúšky nie je možné.

Šikmá stena

Šikmá stena sa skladá z dvoch spojených stien o šírke 150 cm a dĺžke 191 cm. Steny stoja na zemi od seba vzdialené tak, že kolmá výška je 160 cm. Celá plocha stien musí byť pokrytá protišmykovým povrchom. Na vrchnej polovici steny sú pripevnené 3 lišty 1500/24/48 mm. Všetky psy na skúške musia prekonať tú istú prekážku. Skúšobné prekonanie prekážky počas skúšky nie je možné.

Pred začiatkom skúšky musí rozhodca skontrolovať predpísanú výstroj, ktorá musí spĺňať ustanovenia skúšobného poriadku FCI-IGP. Počas posudzovania rozhodca pozorne sleduje správanie a výkon psa od úvodného základného postoja po koniec cviku.

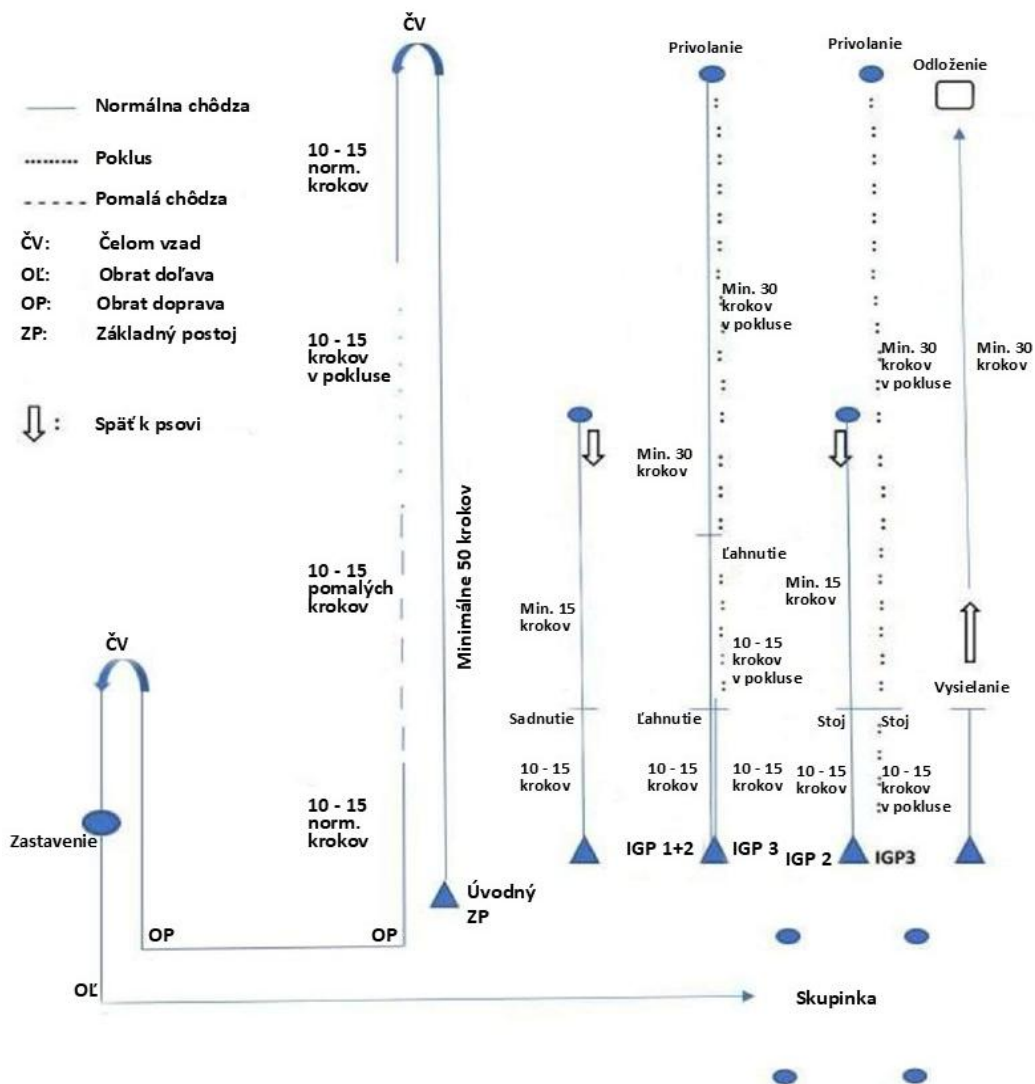
Hlavné a vedľajšie prvky hodnotenia

Zásady hodnotenia cvikov

Aby bolo možné ohodnotiť výkon kvalitnejšie, niektoré cviky sú rozdelené na časti, ktoré sa potom posudzujú samostatne. Pri hodnotení sa tiež rozlišuje medzi hlavnými a vedľajšími prvkami cviku. Hlavné prvky by mali mať pri hodnotení vyššiu váhu, aby bola primerane zohľadnená podstata cviku.

Viac podrobností nájdete pri popisoch jednotlivých cvikov.

Schéma cvikov poslušnosti pre skúšky FCI-IGP

Popis cvikov

Ovládateľnosť bez vôdzky

Zo základného postoja nasleduje pes na povel "k nohe" psovoda pozorne, radostne a koncentrovane, pričom s lopatkou sa nachádza na ľavej strane v úrovni kolena psovoda. Priebeh chôdze sa vykonáva podľa schémy FCI-IGP. Psovod musí zaujať základný postoj najneskôr vtedy, keď sa druhý psovod postaví v základnom postoji na pozíciu pre cvik „Dlhodobé odloženie“. Počas prvej fázy chôdze sa vystrelia dva výstrely (kalibru 6 mm) v časovom intervale 5 sekúnd zo vzdialenosti minimálne 15 krokov, aby sa preverila odolnosť voči streľbe. Po predvedení minimálne 50 krokov v normálnom tempe psovod a pes vykonajú obrat čelom vzad. Psovod musí predviesť korektný obrat čelom vzad. Pes môže psovoda obchádzať alebo vykonať obrat čelom vzad zasúvaním pri ľavej nohe psovoda. Po obrate čelom vzad predvedie dvojica ďalších 10 – 15 krokov v normálnom tempe, potom 10 – 15 krokov v kluse a ďalších 10 – 15 krokov v pomalom kroku. Po pomalom kroku pokračuje normálnou chôdzou. Fáza poklusu a pomalej chôdze sa musí tempom jasne odlišovať od normálnej chôdze. Prechod z poklusu do pomalého kroku sa musí vykonať bez medzíkrokov.

Po druhom obrate čelom vzad musí dvojica predviesť zastavenie. Pes musí zaujať pozíciu priameho sedu samostatne, bez povelu. Potom psovod so psom pokračujú podľa schémy do skupinky najmenej 4 pohybujúcich sa osôb. V skupinke musia obísť jednu osobu sprava a jednu zľava (napr. v tvare č. 8) a aspoň raz sa zastaviť v blízkosti niektorej osoby. Rozhodca môže požadovať zopakovanie. Na pokyn rozhodcu psovod so psom pri nohe opúšťajú skupinku a zaujmú konečný základný postoj. Pochvala psa po opustení skupinky je povolená len v konečnom základnom postoji. Ovládateľnosť bez vôdzky sa hodnotí aj pri prechodoch medzi cvikmi.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Korektná pozícia psa, pozitívny výraz psa (motivovaný, uvoľnený, koncentrovaný prejav).

Vedľajšie prvky

Predvedenie základného postoja.

Chyby

Za predbehovanie, odbočovanie do strán, zaostávanie, pomalé a váhavé sadanie, dodatočné povely, pomoc telom, chyby v základnom postoji, nepozornosť, nedostatočnú radosť/motiváciu pri práci, ako aj prejavy tlaku, či nedostatku sebavedomia, nervozitu, hektické a abnormálne prejavy psa dochádza k zníženiu hodnotenia. Pes by nemal reagovať na strelbu. Ak sa pes bojí strelby, nasleduje diskvalifikácia a odoberú sa všetky body. Ak reakcia psa nie je jednoznačná, rozhodca môže samostatne preveriť reakciu na strelbu dodatočnými výstrelmi.

Odloženie v sede za pochodu

1. časť: úvodný základný postoj, zahájenie, prevedenie sedu. 50 % bodov.
2. časť: odchod psovoda od psa a návrat ku psovi, konečný základný postoj. 50 % bodov.

Na pokyn rozhodcu musí psovod vykonať cvik „odloženie v sede“.

Po 10-tich až 15-tich normálnych krokoch si pes na zvukový povel „sadni“ rýchlo a v priamom smere sadne bez toho, aby psovod prerušil alebo menil spôsob chôdze, alebo sa obzeral. Pes musí zaujať pozíciu bez prejavu strachu, či stresu a musí pozorne sledovať psovoda.

Psovod sa vzdialí od psa 15 krokov v rovnakom normálnom tempe a otočí sa čelom k psovi. Na pokyn rozhodcu sa normálnou chôdzou vracia späť k psovi a priamo zaujme základný postoj. Po ukončení cviku môže psovod krátko psa pochváliť.

Špeciálne ustanovenie pre FCI-IGP 1: Po zahájení cviku sa psovod môže zastaviť, dať povel na sadnutie a až následne odísť od psa.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Priame a rýchle zaujatie pozície v sede, reakcia na zvukový povel a koncentrácia na psovoda.

Vedľajšie prvky

Základný postoj na začiatku a konci cviku, zahájenie cviku.

Chyby

Pomalé sadnutie, prejavy stresu, strachu alebo neistoty po zvukovom povele, nepokojné a nepozorné sedenie, ako aj nepozornosť voči psovodovi má za následok stratu bodov. Ak si pes namiesto sadnutia ľahne alebo stojí, zrazí sa 50 % z celkových bodov.

Odloženie v ľahu za pochodu s privolaním

1. časť: úvodný základný postoj, zahájenie, vykonanie ľahu. 50 % bodov.
2. časť: odchod od psa, privolanie, predsadnutie pred psovodom, konečný základný postoj. 50 % bodov.

Na pokyn rozhodcu musí psovod zo základného postoja vykonať cvik „odloženie v ľahu“. Úvodný základný postoj môže byť konečný základný postoj z cviku „odloženie v sede“.

Pre zahájenie cviku psovod vykoná minimálne 10 a maximálne 15 krokov normálnej chôdze bez vŕdzky. Na povel „ľahni“ má pes okamžite a v priamom smere ľahnúť bez toho, aby psovod zmenil spôsob chôdze, alebo sa obzeral. Psovod sa vzdialí od psa minimálne 30 krokov a otočí sa ku psovi. Pes musí ležať pokojne a pozorne sledovať psovoda. Na pokyn rozhodcu psovod privolá psa. Pes musí pribehnúť okamžite, priamo a ochotne a tesne, pričom musí tesne predsadnúť pred psovodom. Po 3-sekundovej pauze a na povel psovoda pes zaujme konečný základný postoj. Po ukončení cviku môže psovod krátko psa pochváliť.

Špeciálne ustanovenie pre FCI-IGP 1: Po zahájení cviku sa psovod môže zastaviť, dať povel na ľahnutie a až následne odísť od psa.

Špeciálne ustanovenie pre FCI-IGP 3

Po úvodných 10 – 15 krokoch normálnej chôdze psovod vykoná ďalších 10 - 15 krokov v pokluse, po ktorých dá povel na ľahnutie. Po povele sa psovod poklusom vzdialí od psa ďalších 30 krokov a otočí sa ku psovi.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Priame a rýchle zaujatie pozície v ľahu, reakcia na zvukový povel psovoda, príchod k psovodovi

a predsadnutie pred psovodom.

Vedľajšie prvky

Základný postoj na začiatku a konci cviku, zahájenie cviku.

Chyby

Pomalé zaľahnutie, posun z pozície po zaľahnutí, prejavy stresu alebo strachu po povelu, nepokojné a nepozorné správanie sa psa sa popri inom chybnom správaní hodnotí stratou bodov. Ak pes namiesto ľahnutia zostane sedieť alebo stáť, hodnotenie celkového cviku sa zníži o 50%.

Pes, ktorý nepribehne ani po 2. dodatočnom povelu na privolanie, je hodnotený známku nedostatočnou (0 bodov). V tomto prípade môže ísť psovod pre psa a môže pokračovať v skúške.

Odloženie v stoji za pochodu: FCI-IGP 2

1. časť: úvodný základný postoj, zahájenie, vykonanie cviku stoj. 50 % bodov.

2. časť: odchod od psa, pristúpenie psovoda, konečný základný postoj. 50 % bodov.

Po predvedení 10 až 15 normálnych krokov musí pes na povel "stoj" ihneď a v priamom smere zastať bez toho, aby psovod prerušil svoj spôsob chôdze alebo sa obzeral. Pes musí zostať pokojný a sledovať psovoda. Psovod pokračuje v normálnom tempe ešte ďalších 15 krokov a otočí sa ku psovi. Na pokyn rozhodcu sa psovod vráti ku psovi, postaví sa k jeho pravej strane a dá povel „na zaujatie základného postoja.

Odloženie v stoji za poklusu s privolaním: FCI-IGP 3

1. časť: úvodný základný postoj, zahájenie, vykonanie cviku stoj. 50 % bodov.

2. časť: odchod od psa, pozornosť na psovoda, privolanie psa, predsadnutie a konečný základný postoj. 50 % bodov.

Po predvedení 10 až 15 krokov v pokluse musí pes na povel "stoj" ihneď a v priamom smere zastať bez toho, aby psovod prerušil svoj spôsob klusu alebo sa obzeral. Psovod pokračuje poklusom od psa ešte minimálne 30 krokov a potom sa otočí ku psovi. Pes musí zostať pokojný a sledovať psovoda až do momentu privolania. Na pokyn rozhodcu psovod privolá psa povelom „ku mne“ alebo vyslovením mena psa. Pes musí pribehnúť okamžite, radostne a ochotne a tesne a priamo predsadnúť pred psovodom. Na ďalší povel psovoda musí pes priamo zaujať konečný základný postoj.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Okamžité zastavenie, pokojné státie bez známkov stresu alebo straty sebavedomia a pozornosť na psovoda.

Vedľajšie prvky

Základný postoj na začiatku a konci cviku.

Chyby

Oneskorené zastavenie, nepokojné a nepozorné státie, a pri skúške FCI-IGP 3 aj nedostatočne rýchle a priame privolanie, pomoc psovoda ako napr. rozkročený postoj, majú za následok popri iných chybách zrážku bodov.

Ak si pes namiesto zaujatia pozície v stoji sadne alebo ľahne, cvik je hodnotený v známke „nedostatočnej“ a hodnotenie celkového cviku sa zníži o 50 %. Pes, ktorý nepribehne ani po 2. dodatočnom povelu na privolanie, je hodnotený známku nedostatočnou (0 bodov). V tomto prípade môže ísť psovod pre psa a môže pokračovať v skúške.

Aport voľný pre všetky stupne skúšky: (pri FCI-IGP 1 je hmotnosť aportovacej činky 650 gramov)

Na zemi sa vyznačí plocha s rozmermi 4 x 4 metre, ktorá sa začína vo vzdialenosti 8 metrov od východiskovej pozície pre odhodenie aportovacej činky. Zo základného postoja odhodí psovod aportováciu činku do vyznačenej plochy. Ak leží mimo nej, položí ju asistent do stredu plochy. Asistent sa presunie za psovoda skôr, ako psovod vydáva zvukový povel na aport. Jeden úkrok je pri odhodení povolený, avšak po prikročení do základného postoja nasleduje 3-sekundová pauza.

Psovod môže dať povel k prineseniu až vtedy, keď aportovacia činka pokojne leží alebo až potom, ako sa asistent presunul za psovoda.

Pes musí na zvukový povel pre prinesenie rýchlo dobehnúť k aportovanej činke, ihneď ju uchopiť a psovodovi ju rýchlo priniesť, pričom ju musí prezentovať v pozícii predsadnutia pred psovodom. Cvik musí byť cieľavedome a motivovane vykonaný v oboch smeroch. Počas aportovania, a tiež počas prezentácie musí pes činku držať pevne a pokojne, kým mu ju psovod asi po 3 sekundách povelom na pustenie neodoberie. Pes musí sedieť priamo a tesne pred psovodom, aby mohol činku ľahko odobrať. Dotýkanie sa (opieranie) a narážanie činkou do psovoda je chybou. Pes musí činku psovodovi prezentovať. Po povelu na pustenie psovod drží činku v pravej pripaženej ruke. Po ďalšej 3-sekundovej pauze zaujme pes na povel psovoda základný postoj. Pes sa môže priradiť k psovodovi priamo alebo obchádzaním. Potom musí psovod odložiť činku do určeného stojanu, pričom ho pes sprevádza pri nohe predpísanou chôdzou. Ak je psovod ľavák,

môže so súhlasom rozhodcu pred odhodením činky uviesť psa do sedu a odstúpiť jeden krok doprava. Po odhodení činky prikročí k psovi a pokračuje vo vykonávaní cviku.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Predvedenie prinášania, motivované vybiehanie pre činku, ako aj návrat k psovodovi rovnakou rýchlosťou, tesné a priame predsadnutie pred psovodom, prezentácie činky a reakcie na povely.

Vedľajšie prvky

Základný postoj na začiatku a konci cviku.

Chyby

Pomalé a neochotné predvedenie, akékoľvek prejavy stresu, nemotivované a necieľavedomé vybehnutie pre činku a pri prinesení, chyby pri jej uchopení, pustenie činky, hranie a prehryzovanie, rozkročený postoj psovoda, chyby pri prezentácii, predsadnutí a pri základnom postoji (napr. nepokojné správanie), ako aj pomoc psovoda majú za následok zníženie hodnotenia.

Základný postoj pred prekážkou a šikmou stenou

Vzdialenosť základnej pozície psovoda pred prekážkou a šikmou stenou musí byť vyznačená a musí byť približne 4 metre. Toto je minimálna vzdialenosť pre postavenie v základnom postoji pri týchto cvikoch. Psovod smie zaujať základný postoj za vyznačenou čiarou.

FCI-IGP 1: dva skoky cez 1 m vysokú prekážku bez prinášania

Psovod zaujme základný postoj na vyznačenom mieste pred prekážkou. S povelom „sadni“ sa vzdiali od psa približne 4 metre za prekážku a otočí sa čelom k psovi. Na pokyn rozhodcu psovod vydá povel na skok a privolanie psa. Pes musí predviesť silný skok cez prekážku, prísť k psovodovi, rovno a tesne pred ním predsadnúť. Na povel psovoda pes rýchlo zaujme základný postoj. Potom sa cvik zopakuje rovnakým spôsobom v opačnom smere.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Silné a sebavedomé skoky cez prekážku a predsadnutie pred psovodom.

Vedľajšie prvky

Základný postoj na začiatku a konci cviku.

Hodnotenie chybných skokov

Pri dotyku psa o prekážku nasleduje zrážka do 1 bodu za každý skok. Ak sa pes odrazí o prekážku, zrážka je do 2 bodov za každý skok. Ak pes pri preskoku zhodí prekážku, zrazí sa 5 bodov a prekážka sa postaví na vykonanie druhého skoku.

Ďalšie chyby

Chyby v základnom postoji, váhavé a málo silné skoky, chyby a pomoci psovoda majú za následok zníženie hodnotenia.

Aport cez prekážku: FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3, činka poskytnutá organizátorom

Na zemi sa vyznačí plocha s rozmermi 2 x 4 metre, ktorá sa začína vo vzdialenosti 6 metrov za prekážkou. Hodnotenie cviku sa začína na pokyn rozhodcu. Zo základného postoja odhodí psovod činku cez prekážku do vyznačenej plochy. Ak leží mimo nej, asistent (steward) ju na pokyn rozhodcu uchopí tak, aby ju pes videl a položí ju do stredu vyznačenej plochy. Potom sa asistent presunie z pracovnej plochy (mimo pomyselnú líniu za prekážkou) za psovoda.

Pes sedí voľne a pokojne vedľa psovoda. Na zvukový povel pre skok musí pes vykonať skok, počas vykonávania preskoku dá psovod zvukový povel na prinesenie. Pes musí pribehnúť priamo k aportovacej činke, ihneď ju uchopiť, skokom prekonať prekážku späť a priniesť činku priamo psovodovi.

Pes musí činku prezentovať priamym predsadnutím pred psovoda. Pes musí sedieť tesne pred psovodom, aby mohol činku ľahko odobrať. Narážanie činkou do psovoda, aj keď je jemné, je chybou. Celý cvik musí byť predvedený bez známok stresu a motivovane, so silnými skokmi, bez dotyku prekážky.

Pri predsadnutí a počas aportovania musí pes držať činku pevne a pokojne. Pes musí dobre prezentovať aportováciu činku v správnom predsadnutí minimálne po dobu 3 sekúnd, kedy ju na povel psovoda pustí. Po pustení a ďalších cca 3 sekundách sa pes na povel psovoda zaradí do základného postoja. Pes sa môže priradiť k psovodovi priamo alebo obchádzaním. Pritom drží psovod aportováciu činku v pripaženej pravej ruke.

Potom musí psovod odložiť činku do určeného stojanu, pričom ho pes sprevádza pri nohe predpísanou chôdzou.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Silné skoky a správne vykonanie priniesenia.

Vedľajšie prvky

Základný postoj na začiatku a konci cviku.

Usmernenie k hodnoteniu

Čiastočné hodnotenie cviku je možné len vtedy, ak je vykonaný aspoň jeden skok a pes činku priniesol. Ak pes nevykonal skok v jednom smere, hodnotenie sa zníži o 5 bodov.

Chyby

Pomalé, stresové a nemotivované vykonanie, nepresvedčivé skoky tam a späť, chyby pri uchopení, pustenie aportovacej činky, hranie sa alebo prehryzovanie, rozkročený postoj psovoda, chyby pri prezentácii, chyby pri úvodnom či konečnom základnom postoji (napr. nepokojné správanie), ako aj pomoc psovoda majú za následok zníženie hodnotenia.

- Pri dotyku psa o prekážku nasleduje zrážka do 1 bodu za každý skok.
- Ak sa pes odrazí o prekážku, zrážka je do 2 bodov za každý skok.
- Čiastočné hodnotenie cviku je možné, ak je z troch častí (skok tam – priniesenie činky – skok späť) vykonaný aspoň jeden skok a pes činku priniesol.
- Ak pes nevykonal skok v jednom smere, či už tam alebo späť a činku priniesol, nasleduje zrážka 5 bodov (okrem iných chýb pri vykonaní tohto cviku).
- Ak pes vykonal oba skoky perfektne, ale činky nepriniesol, hodnotenie je 0 bodov.
- Ak pes pri preskoku zhodí prekážku, hodnotenie skoku sa znižuje o 4 body. Ak pes prekoná zhodenú prekážku v smere späť, získa za tento skok 1 bod. Ak pes nedokáže prekonať zhodenú prekážku, cvik je hodnotený 0 bodmi.

Skok šplhom cez šikmú stenu: FCI-IGP 1 a FCI-IGP 2, výška šikmej steny 160 cm

Psovod zaujme základný postoj pred šikmou stenou. S povelmi „sadni“ a „zostaň“ sa vzdiali od psa na druhú stranu a postaví sa do vzdialenosti 4 metrov od šikmej steny. Na pokyn rozhodcu vydá psovi povely na skok a privolanie. Pes musí energicky prekonať šikmú stenu šplhom a predsadnúť pred psovoda. Po cca 3 sekundách sa pes na povel psovoda zaradí do základného postoja.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Energický skok šplhom a priame predsadnutie pred psovodom.

Vedľajšie prvky

Základný postoj na začiatku a konci cviku.

Chyby

Chyby v základnom postoji, váhavý a málo energický skok šplhom, ako aj chyby a pomoci psovoda majú za následok zníženie hodnotenia.

Aport cez šikmú stenu: FCI-IGP 3, výška šikmej steny 160 cm

Na zemi sa vyznačí plocha s rozmermi 2 x 4 metre, ktorá sa začína vo vzdialenosti 6 metrov za šikmou stenou. Hodnotenie cviku sa začína na pokyn rozhodcu. Zo základného postoja odhodí psovod činku cez šikmú stenu do vyznačenej plochy. Ak leží mimo nej, asistent (stevard) ju na pokyn rozhodcu uchopí tak, aby ju pes videl a položí do stredu vyznačenej plochy. Potom sa asistent presunie z pracovnej plochy (mimo pomyselnú líniu za šikmou stenou).

Pes sedí voľne a pokojne vedľa psovoda. Na zvukový povel pre skok musí pes vykonať skok šplhom, počas vykonávania preskoku dá psovod zvukový povel na prinesenie. Pes musí vykonať celý cvik motivovane, bez prejavu stresu a musí predviesť energické a plynulé skoky šplhom.

Po prekonaní šikmej steny a prinesení musí pes sedieť priamo a tesne pred psovodom, aby mohol činku ľahko odobrať.

Počas aportovania a pri predsadnutí musí pes držať činku pevne a pokojne, až kým mu psovod po 3 sekundách vydá povel na pustenie. Po pustení a ďalších cca 3 sekundách sa pes na povel psovoda zaradí do základného postoja. Pes sa môže priradiť k psovodovi priamo alebo obchádzaním. Pritom drží psovod aportovacia činku v prípaženej pravej ruke.

Potom musí psovod odložiť činku do určeného stojanu, pričom ho pes sprevádza pri nohe predpísanou chôdzou. Pri stojane si pes môže sadnúť, alebo môže zostať stáť, kým psovod činku neodloží.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Predvedenie energických sebaistých skokov, správne prinesenie činky a predsadnutie pred psovodom.

Vedľajšie prvky

Chyby v úvodnom základnom postoji, chyby pri predsadnutí a v konečnom základnom postoji.

Chyby

Nemotivované a necieľavedomé správanie sa psa, chyby pri uchopení činky, jej pustenie, hranie a prehryzovanie, rozkročený postoj psovoda, chyby pri predsadnutí a v základnom postoji (napr. nepokojné správanie), ako aj pomoc psovoda majú za následok zníženie hodnotenia. Čiastočné hodnotenie je možné, ak pes činku priniesol a predviedol aspoň jeden skok šplhom.

Usmernenie k hodnoteniu

Čiastočné hodnotenie cviku je možné len vtedy, ak je vykonaný aspoň jeden skok šplhom a pes činku priniesol. Ak pes nevykonal skok v jednom smere, hodnotenie sa zníži o 5 bodov.

Vysielanie vpred s odložením

1. časť: základný postoj, zahájenie cviku, predvedenie vyslania. 50 % bodov.

2. časť: vykonanie ľahnutia na povel psovoda na pokyn rozhodcu, konečný základný postoj. 50 % bodov.

Na pokyn rozhodcu psovod zahájí cvik zo základného postoja. Po povel „k nohe“ psovod vykoná v priamom smere 10 – 15 normálnych krokov. Na jediný slovný povel a súčasne jediné zdvihnutie ruky psovod vyšle psa vpred, pričom sám zostane stáť na mieste. Po povel na vyslanie sa pes prikázaným smerom cieľavedome, rýchlo a priamo vzdiali najmenej 20 metrov od psovoda. Na pokyn rozhodcu dá psovod zvukový povel na ľahnutie, po ktorom si pes musí ihneď ľahnúť. Psovod môže ponechať ruku zdvihnutú v smere prikázaného vyslania psa až do jeho ľahnutia.

Ak pes neľahne na prvý povel, psovod vydá druhý povel samostatne do troch sekúnd. Ak pes neľahne po druhom povel, psovod vydá do troch sekúnd ďalší povel.

Na pokyn rozhodcu psovod prichádza ku psovi a postaví sa po jeho pravej strane. Na ďalší pokyn rozhodcu psovod vydá psovi zvukový povel na sadnutie, po ktorom si pes musí rýchlo a rovno sadnúť do základného postoja.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Predvedenie vyslania (priame, presné a rýchle vybehnutie) a okamžité vykonanie ľahnutia po zvukovom povel psovoda.

Vedľajšie prvky

Chyby v zahájení cviku, nepokojné správanie počas ľahnutia, chyby pri príchode psovoda a v konečnom základnom postoji.

Chyby

Pomoc psovoda vedie k zníženiu hodnotenia.

Ak sa pes nevzdialil na minimálnu určenú vzdialenosť alebo nezastane ani na tretí povel, cvik je hodnotený 0 bodmi.

Pes sa po 1. povel zastaví, ale ľahne až na 2. povel	-1,5 bodu
Pes sa po 1. povel zastaví, ale ľahne až na 3. povel	-2,5 bodu
Pes sa po 1. povel zastaví, ale neľahne ani na 3. povel	-3,5 bodu
Pes sa zastaví až na 2. povel a ihneď ľahne	-2,5 bodu
Pes sa zastaví až na 3. povel a ihneď ľahne	-3,5 bodu
Pes sa nezastaví ani na 3. povel	0 bodov

Pes po vyslaní okamžite na 1. povel ľahne, ale postaví sa, keď k nemu psovod na pokyn rozhodcu vykročí. Pes sa dá avšak zastaviť pred zdolaním 50 % vzdialenosti od psovoda. Zrážka je do -5 bodov. Odčítajú sa aj ďalšie chyby pri predvedení cviku.

Ak pes vykročí smerom k psovodovi a prejde k nemu viac ako 50 % vzdialenosti, cvik sa hodnotí 0 bodmi.

Chyby v zahájení, pomalý, nepresvedčivý beh psa vpred, prekonanie príliš krátkej vzdialenosti pri vyslaní, oneskorené, či váhavé zaľahnutie, nepokojné ležanie, ako aj chyby pri pristúpení psovoda a v základnom postoji majú za následok ďalšie zníženie hodnotenia.

Dlhodobé odloženie

Dlhodobé odloženie psa sa vykonáva počas predvedenia poslušnosti iným psom. Psovod odloží psa na miesto určené rozhodcom zo základného postoja povelom na ľahnutie. Na pokyn rozhodcu sa psovod vzdialil na pozíciu podľa stupňa skúšky, ktorý vykonáva.

Pri skúške FCI-IGP 1 stojí psovod minimálne 10 metrov od psa, stojí bokom v dohľade psa.

Pri skúške FCI-IGP 2 stojí psovod minimálne 20 metrov od psa, zostáva chrbtom k psovi v jeho dohľade.

Pri skúške FCI-IGP 3 stojí psovod minimálne 30 metrov od psa, mimo dohľadu psa.

Pes musí zostať ležať pokojne bez zásahu psovoda počas vykonávania poslušnosti druhým psom. Pri prechode na miesto odloženia a po ukončení cviku musí predviesť predpísanú chôdzu.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Tiché a pokojné správanie bez posunu na miesta odloženia a žiadna pomoc psovoda. Predčasné postavenie/posadenie sa alebo plazenie sú považované za chyby.

Vedľajšie prvky

Chyby v základnom postoji.

Chyby

Chyby pri základnom postavení, nepokojné správanie, pomoc od psovoda predčasné postavenie sa, státie alebo sedenie, opustenie miesta odloženia majú za následok zníženie bodov.

Ak pes zmenil pozíciu ľahnutia a postavil sa, alebo posadil, pričom zostal na mieste, nasleduje zrážka -50 % bodov.

Ak sa pes pri odložení vzdialil od miesta viac ako 3 metre, platia nasledovné možnosti dosiahnutia čiastočného 50 % hodnotenia popri inom chybnom správaní.

FCI-IGP 1: Čiastočné hodnotenie je možné, kým druhý predvedený pes ukončí tretí cvik.

FCI-IGP 2: Čiastočné hodnotenie je možné, kým druhý predvedený pes ukončí štvrtý cvik.

FCI-IGP 3: Čiastočné hodnotenie je možné, kým druhý predvedený pes ukončí piaty cvik.

Ak pri príchode psovoda ide pes oproti, nasleduje zrážka do 3 bodov. Ak pes opustí miesto ľahnutia a vzdialil sa do 3 metrov (do 2 metrov pri skúške FCI-IGP 1), pričom zostane sedieť alebo stáť, nasleduje zrážka do -50 % bodov.

Oddiel C - Obrana - (FCI-IGP 1-3)

Všeobecné podmienky

Vyznačenie cvičebnej plochy

Predpísané značky musia byť dobre viditeľné pre psovoda, rozhodcu a figuranta:

- pozícia psovoda na odvolanie psa z úkrytu vyštekania;
- stanovisko figuranta na začiatok a koniec úteku (20 krokov), kedy musí pes vykonať zákrok (pozri nákres na str. 55);
- poloha odloženia psa pre útek (pozri nákres na str. 55);
- značka pre psovoda pre cvik "Útok na psa z pohybu" (FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3).

Úkryty

Na dlhších stranách priestoru je rozmiestnených 6 úkrytov, 3 na každej strane (pozri nákres). Všetkých 6 úkrytov musí byť rozostavaných pri každom stupni skúšky (FCI-IGP 1-3).

Základné požiadavky

Počas obrany sa berú celkovo do úvahy pudové vlastnosti, sebavedomie, zaťaženosť ako aj kvalita záhryzu a ovládateľnosť. Pes musí stále pôsobiť sebavedomým dojmom pri každom stretnutí s figurantom počas celej obrany. Na obrane musí pes pri všetkých cvikoch zásadne zahryznúť len do na to určeného ochranného rukáva. Pri zahryznutí do inej nechránenej časti tela figuranta, nasleduje diskvalifikácia. Pes sa musí vo všetkých fázach zaťaženia správať neohrozene a ukázať plný, energický a stabilný záhryz počas celej obrany. Pri naznačovaní úderov figurant hrozí psovi úderom bez toho, aby sa ho dotkol alebo ho udrel. Figurant musí hrozbu údermi vykonať energicky.

Hodnotiace kritériá

Pri hodnotení je potrebné sa zamerať obzvlášť na tieto kritériá:

- reakcia psa na útoky: sebavedomé, pokojné a pevné držanie pri záhryze;
- fáza stráženia: sebavedomé a dominantné správanie tesne pri figurantovi;
- ovládateľnosť: pes musí byť pod kontrolou počas celej obrany.

Ďalšie hodnotiace kritériá

Zníženie o jednu známku	<ul style="list-style-type: none">• Miernepozorné stráženie a/alebo ľahké obťažovanie počas stráženia
Zníženie o dve známky	<ul style="list-style-type: none">• Veľmi nepozorné stráženie a/alebo výrazné obťažovanie pri strážení
Zníženie o tri známky	<ul style="list-style-type: none">• Pes nestráži figuranta, ale neopustí ho
Známka nedostatočná	<ul style="list-style-type: none">• Pes opustí figuranta a ide oproti prichádzajúcemu psovodovi
Ukončenie	<ul style="list-style-type: none">• Pes neunesie tlak od figuranta, pustí rukáv a nechá da vyhnať• Pes opustí figuranta pred pokynom rozhodcu na príchod psovoda, alebo dostane od psovoda povel, aby zostal pri figurantovi

Pustenie / Dodatočné povelý – zníženie hodnotenia

Ak pes po prvom možnom povelé nepustí, psovod dostáva pokyn od rozhodcu na ďalšie 2 povolené dodatočné povelý na pustenie.

Váhavé pustenie	1. dodatočný povel s okamžitým pustením	1. dodatočný povel s váhavým pustením	2. dodatočný povel s okamžitým pustením	2. dodatočný povel s váhavým pustením	Pes nepustí ani po 2. dodatočnom povelé
0,5 – 3,0	3,0	3,5 – 6,0	6,0	6,5 – 9,0	Diskvalifikácia

Ak pes opustí pozíciu pri psovodovi počas bočného doprovodu, sú povolené dva dodatočné spojené povelý „ku mne/k nohe“, aby psovod dostal psa pod kontrolu do určenej pozície. Ak pes poslúchne, doprovod môže pokračovať.

Hodnotenie bočného doprovodu

Pri skúške FCI-IGP 2

1. dodatočný povel -1,5 bodov, známka „uspokojivá“
2. dodatočný povel -2,5 bodov, známka „nedostatočná“

Pri skúške IGP 3

1. dodatočný povel -3,5 bodov, známka „uspokojivá“
2. dodatočný povel -5 bodov, známka „nedostatočná“

Ak pes neposlúchne ani po 2. dodatočnom povelé, nasleduje diskvalifikácia pre neovládateľnosť.

Ak pes zahryzne do rukávu figuranta počas bočného doprovodu, psovod môže použiť dodatočný povel „pusť/ku mne/k nohe“, aby dostal psa späť pod kontrolu. Ak pes poslúchne povel, cvik sa hodnotí v známke „nedostatočnej“. Ak sa nepodarí dostať psa pod kontrolu, pes je diskvalifikovaný pre neovládateľnosť.

Cvik „Zadný doprovod“ pri skúške FCI-IGP 2: celý cvik je hodnotený v známke „nedostatočnej“ so zrážkou - 2 bodov. Obrana môže pokračovať. Ak sa nepodarí dostať psa pod kontrolu, pes je diskvalifikovaný pre neovládateľnosť.

Cviky "Prepad psa pri zadnom doprovode" a "Obrana psa pri strážení" pri skúške FCI-IGP 3: celý cvik je hodnotený v známke „nedostatočnej“. Obrana môže pokračovať. Ak sa nepodarí dostať psa pod kontrolu, pes je diskvalifikovaný pre neovládateľnosť.

Ak pes opustí figuranta skôr, ako dal rozhodca psovodovi pokyn na pristúpenie, rozhodca obranu ukončí.

Ak pes opustí figuranta potom, ako dal rozhodca psovodovi pokyn na pristúpenie, cvik je hodnotený v známke „nedostatočnej“.

Hlavné a vedľajšie prvky hodnotenia

Pri hodnotení sa rozlišuje medzi hlavnými a vedľajšími prvkami jednotlivých cvikov, pričom výrazné chyby môžu viesť k zníženiu hodnotenia do známky „nedostatočnej“ alebo diskvalifikácii. Viac podrobností nájdete pri popisoch jednotlivých cvikov.

Skúškové stupne FCI-IGP 1 až IGP 3 (cviky a rozdelenie bodov)

Cvik	FCI-IGP 1	FCI-IGP 2	FCI-IGP 3
Vyhľadanie figuranta	5	5	10
Vystavenie a vyštekánie	15	15	15
Pokus o útek figuranta	20	15	10
Obrana pri strážení	30	20	15
Zadný doprovod	-	5	5
Prepad psa pri zadnom doprovode	-	-	15
Útok na psa z pohybu	30	20	15
Obrana psa pri strážení	-	20	15
Celkom	100	100	100

Hlásenie

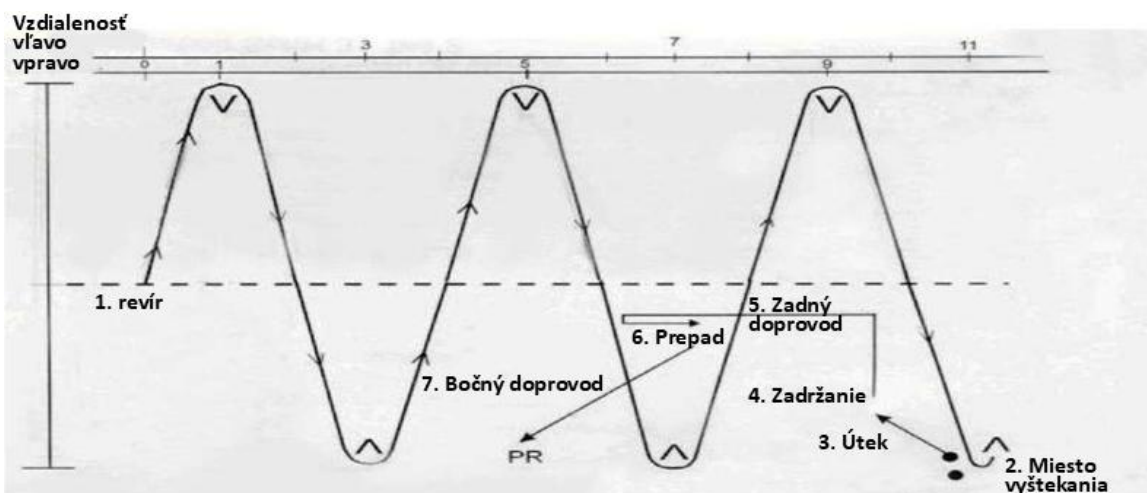
Pri skúške FCI-IGP 1 sa psovod zahlási rozhodcovi so psom v základnom postoji pripútaným na vôdzku. Pri skúškach FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3 sa psovod so psom v základnom postoji zahlási zdvihnutím ruky z pozície začiatku cviku. Rozhodca zdvihnutím ruky dáva pokyn na začatie obrany.

Popis cvikov

Vyhľadanie figuranta

Psovod stojí v základnom postoji otočený smerom k rozhodcovi. Na pokyn rozhodcu môže psovod so psom zaujať postoj smerom k prvému úkrytu.

FCI-IGP 1 2 úkryty	FCI-IGP 2 4 úkryty	FCI-IGP 3 6 úkrytov
Psovod ide so psom na vôdzke pri nohe na stredovú líniu na úroveň 5. úkrytu, zaujme základný postoj a psa odopne z vôdzky. Zdvihnutím ruky ukáže, že je pripravený vykonať cvik. Na signál rozhodcu psovod zvukovým povelením vyšle psa na 5. a potom na 6. úkryt.	Psovod ide so psom pri nohe bez vôdzky na stredovú líniu na úroveň 3. úkrytu a zaujme základný postoj. Zdvihnutím ruky oznámi, že je pripravený vykonať cvik. Na signál rozhodcu psovod povelením vyšle psa smerom k úkrytu na vyhľadanie figuranta.	Psovod ide so psom pri nohe bez vôdzky na stredovú líniu na úroveň 1. úkrytu a zaujme základný postoj. Zdvihnutím ruky oznámi, že je pripravený vykonať cvik. Na signál rozhodcu psovod povelením vyšle psa smerom k úkrytu na vyhľadanie figuranta.

Psovod vyšle psa zvukovým povelenom pre vyhľadanie figuranta a posunkovým povelenom pravou alebo ľavou rukou. Pes musí vybehnúť od psovoda rýchlo a priamo k označenému úkrytu a ten tesne a pozorne obehnúť. Akonáhle pes úkryt obehne, privolá ho psovod zvukovým povelenom k sebe. Pes musí pribehnúť najkratšou cestou k psovodovi, kde ho psovod vysielá ďalším zvukovým a posunkovým povelenom k ďalšiemu úkrytu. Psovod môže použiť na privolanie meno psa s povelenom „ku mne“, oba povely musia byť vyslovené bez prerušenia. Psovod sa po dobu vyhľadávania pohybuje normálnym krokom po pomyslenej stredovej osi prehľadávaného priestoru, ktorú nesmie počas vyhľadávania opustiť. Akonáhle príde pes k úkrytu figuranta, nie sú povolené ďalšie zvukové a posunkové povely. Psovod sa zastaví a stojí na mieste, pokiaľ mu rozhodca dá pokyn na prístup k úkrytu vyštekania.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

vytrvalé, koncentrované a pozorné vyhľadávanie figuranta, ovládateľnosť psa.

Vedľajšie prvky

Priame prichádzanie psa k psovodovi, tesné obiehajúce úkrytov.

Chyby

Nepokojné správanie sa psa v základnom postoji na začiatku cviku, štekajúce alebo zvukové prejavy počas vyhľadávania, dodatočné zvukové alebo posunkové povely, opustenie pomyslenej stredovej línie psovodom počas vyhľadávania, psovod nedodrží normálnu chôdzu, veľkoplošné vyhľadávanie, samostatné vyhľadávanie psa bez reakcie na povel, pes neobíde úkryty alebo ich obíde nepozorne, ako aj problémy v ovládateľnosti psa majú za následok zníženie hodnotenia.

Pes by mal preverovať úkryty a pribiehať k psovodovi priamo a cieľavedome.

Ak psovod počas vyhľadávania odvolá psa do základného postoja (pes prestane vyhľadávať a zaradí sa do základného postoja), cvik sa ohodnotí 0 bodmi. Ak sa pes dá nanovo vyslať na vyhľadávanie, môže sa v cviku pokračovať. Ak sa pes druhýkrát vráti do základného postoja, obrana musí byť ukončená. Ak pes nenájde figuranta, psovod má ešte dva dodatočné pokusy na uvedenie na posledný úkryt. Ak pes figuranta nenájde, obrana musí byť ukončená.

Vystavenie a vyštekávanie: (10 bodov za vystavenie a 5 bodov za vyštekávanie)

Pes musí figuranta konfrontovať sebavedomo, aktívne, pozorne a dominantne s vytrvalým vyštekávaním. Vyštekávanie trvá približne 20 sekúnd, po ktorých rozhodca dá psovodovi pokyn na prístup. Cvik sa ukončí nasledovne:

FCI-IGP 1	FCI-IGP 2	FCI-IGP 3
Na pokyn rozhodcu sa psovod postaví na vyznačenú pozíciu vzdialenú 5 krokov od figuranta. Na ďalší pokyn rozhodcu privolá psa k sebe do základného postoja alebo alternatívne pristúpi k psovi, dá mu povel na sadnutie, pripne ho na vödžku a zaujme s ním základný postoj na vyznačenom mieste. Pes sa môže odvieť na označené miesto aj na voľno, bez vödžky.	Na pokyn rozhodcu sa psovod postaví na vyznačenú pozíciu vzdialenú 5 krokov od figuranta. Na ďalší pokyn rozhodcu privolá psa k sebe do základného postoja s povelenom "ku mne/k nohe".	Na pokyn rozhodcu sa psovod postaví na vyznačenú pozíciu vzdialenú 5 krokov od figuranta. Na ďalší pokyn rozhodcu privolá psa k sebe do základného postoja s povelenom "ku mne/k nohe".

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Sebavedomé vystavenie a vytrvalé výrazné vyštekávanie figuranta.

Vedľajšie prvky

Priame a rýchle zaujatie konečného základného postoja.

Chyby

Obťažovanie figuranta, nedostatky v sebavedomom a vyzývavom vystavení, nedostatočne vyzývavé vyštekávanie až po odvolanie psa, má za následok stratu bodov. Pes sa pri prevedení cviku nesmie rozptyľovať rozhodcom a ani prichádzajúcim psovodom.

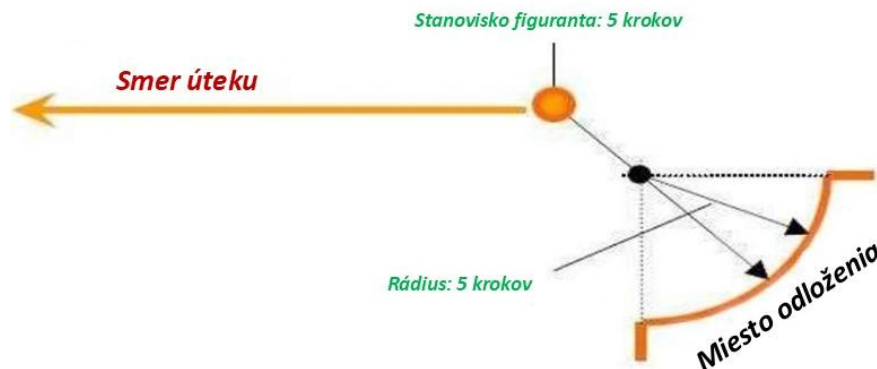
Ďalšie prvky hodnotenia

Slabé, málo vyzývavé, málo energické, nevytrvalé vyštekávanie. Pes nevyštekáva, ale aktívne stráži figuranta.	Uspokojivo až nedostatočne Nedostatočne
Pes obťažuje figuranta narážaním, vyskakovaním, atď. Pes silno zahryzne do rukáva a pustí až na povel psovoda.	Znížené hodnotenie až do známky nedostatočnej Nedostatočne, zrážka do -14 bodov
Pes opustí figuranta predtým, ako psovod na pokyn rozhodcu opustil stredovú líniu.	Pes sa môže ešte raz uviesť. Ak neopustí figuranta, môže v oddiele C pokračovať. Cvik je hodnotený nedostatočne so zrážkou -14 bodov
Pes sa nedá nanovo uviesť, alebo znovu opusti figuranta.	Ukončenie
Pes opustí figuranta počas príchodu psovoda k úkrytu, alebo pes príbehne pred privolaním ku psovodovi.	Hodnotenie v známke nedostatočnej
Ak pes v úkryte zahryzne a samostatne nepustí, dostane psovod výzvu zaujať vyznačené miesto na odvolanie. Psovod môže s povelením "pusť" a následnými povelmi "ku mne/k nohe" vyslovenými súvisle privolať psa.	Ak pes zaujme základný postoj, hodnotenie v známke nedostatočnej so zrážkou -14 bodov Ak pes nepustí alebo nezaujme základný postoj na jeden povel, nasleduje diskvalifikácia

Pokus o útek figuranta

Povel na zadržanie a jeden povel na pustenie.

Na pokyn rozhodcu vyzve psovod figuranta, aby vystúpil z úkrytu. Figurant zaujme normálnym krokom postoj na vyznačenom mieste pre útek. Následne psovod odvedie psa popri nohe na vyznačené miesto pre odloženie pre pokus o útek.

FCI-IGP 1

Psovod odvedie psa na vôdzke alebo na voľno na určené označené miesto pre odloženie pre pokus o útek a zaujme základný postoj. Pes sa musí prejavovať ovládateľne, koncentrovane a pozorne, pričom musí ísť korektné pri kolene psovoda. Ak je pes vedený na vôdzke, v základnom postoji psovod odopne vôdzku a dá psovi povel na ľahnutie. Pes musí vykonať ľahnutie priamo a rýchlo, musí sa správať pokojne, sebedovome a pozorne sledovať figuranta. Vzďialenosť medzi figurantom a psom je 5 krokov. Psovod sa vráti do úkrytu vyštekania a ostáva stáť v očnom kontakte so psom a rozhodcom. Na pokyn rozhodcu figurant vykoná pokus o útek a psovod vydá povel na jeho zadržanie.

FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3

Psovod odvedie psa na voľno na určené označené miesto pre odloženie pre pokus o útek a zaujme základný postoj. Pes sa musí prejavovať ovládateľne, koncentrovane a pozorne, pričom musí ísť korektné pri kolene psovoda. Pes musí vykonať ľahnutie priamo a rýchlo, musí sa správať pokojne, sebedovome a pozorne sledovať figuranta. Vzďialenosť medzi figurantom a psom je 5 krokov. Psovod sa vráti do úkrytu vyštekania a ostáva stáť v očnom kontakte so psom a rozhodcom. Na pokyn rozhodcu figurant vykoná pokus o útek a psovod vydá povel na jeho zadržanie.

Pokus o útek: (FCI-IGP 1 - FCI-IGP 3)

Na pokyn rozhodcu vykoná figurant pokus o útek. Súčasne s ním vydáva psovod povel na zadržanie. Pes sa musí bez váhania pokúsiť zadržať figuranta presvedčivým, energickým a silným záhryzom. Od zastavenia až po pustenie je prechodová fáza v trvaní cca 1 sekundy. Po prechodovej fáze musí pes pustiť. Psovod môže dať povel na pustenie samostatne po primeranom čase (približne 3 sekundy). Konečná fáza stráženia trvá približne 5 sekúnd.

Hodnotiace kritériá (FCI-IGP 1 - FCI-IGP 3)

Hlavné prvky

Presvedčivé bránenie úteku figuranta, plný pevný záhryz, okamžité pustenie a sebedovomé dominantné stráženie.

Vedľajšie prvky

Prechod pri nohe psovoda a zaujatie pozície v ľahu.

Chyby

Nekorektná chôdza pri nohe, nepresvedčivé zadržanie, slabý záhryz, chyby vo fáze stráženia, obťažovanie figuranta.

Ďalšie prvky hodnotenia

Ak si pes ľahne cez/za značku vyznačujúcu jeho stanovisko, zostáva v tejto pozícii a získava čiastkové hodnotenie. Ak pes opustí pozíciu skôr než psovod vydá povel k zadržaniu a zahryzne do ochranného rukávu, pes je diskvalifikovaný. Ak pes nezahryzne, psovod sa môže postaviť na vyznačené stanovisko psa pre útek, jediným povelením odvolať psa a vrátiť ho na pozíciu v ľahu. Potom sa vracia späť do úkrytu. Ak pes zostane v ľahu, obrana pokračuje a cvik je hodnotený známku nedostatočnou, pričom sa zadáva 0 bodov. Ak pes znovu opustí pozíciu, nasleduje diskvalifikácia pre neovládateľnosť.

Nedostatky v presvedčivej, rýchlej a energetickej reakcii so silným záhryzom a účinnom bránení úteku figuranta. Hlasný, nepokojný prejav a/alebo nie plný záhryz až po pustenie, nepozorné a nedominantné stráženie, alebo obťažovanie figuranta majú za následok stratu bodov. Ak psovod nevydá povel na zadržanie, hodnotenie sa zníži o jednu známku. Ak pes ostane pri úteku figuranta ležať, alebo nezabráni úteku figuranta do 20 krokov, obrana musí byť ukončená.

Obrana pri strážení: (FCI-IGP 1 - FCI-IGP 3)

Jeden povel na pustenie a jeden povel na zaujatie základného postoja.

Po fáze stráženia figuranta psom, ktoré trvá asi 5 sekúnd, podnikne figurant útok na psa. Bez ovplyvňovania psovodom musí pes energicky zakročiť pevným a plným záhryzom. Figurant zaťažuje psa hrozbou úderov a tlačením. Pri zaťažení je potrebné dbať na sebaistotu a silu psa, ako aj na plný a pevný záhryz. Na pokyn rozhodcu zostane figurant pokojne stáť. Od zadržania figuranta, jeho zastavenia až po pustenie je prechodová fáza, ktorá trvá 1 sekundu. Po prechodovej fáze musí pes pustiť. Psovod môže v primeranom čase (po 1 – 3 sekundách) dať samostatne povel pre pustenie. Ak pes nepustí, ďalšie povely na pustenie vydáva psovod na pokyn rozhodcu.

Počas pustenja a po ňom musí figurant zostať pokojne stáť. Po pustení musí pes figuranta pozorne, sebedovome a dominantne strážiť.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Energická a sebavedomá reakcia na útok figuranta, plný, pevný a pokojný záhryz, sebavedomý prejav, okamžité pustenie, aktívne a sebavedomé stráženie.

Vedľajšie prvky

Zaujatie konečného základného postoja.

Chyby

Nedostatky v presvedčivej, rýchlej a energetickej reakcii so silným záhryzom a účinným zabránením útoku, nepokojný a nie plný záhryz až po pustenie, nepozorné a málo dominantné stráženie, či obťažovanie figuranta majú za následok zníženie hodnotenia.

Ukončenie cviku pri všetkých stupňoch: Na pokyn rozhodcu psovod pristúpi normálnym krokom k pravej strane psa a s povelom sadni ho uvedie do základného postoja. Palicu od figuranta neodoberá.

Zadný doprovod pri skúške FCI-IGP 2

Povely pre doprovod.

Cvik začína ukončením cviku „Obrana pri strážení“. Zadný doprovod prebieha počas 30 krokov. Lom nie je predpísaný. Priebeh doprovodu určuje rozhodca. Psovod vyzve figuranta, aby odstúpil 8 krokov a otočil sa. Psovod potom vyzve figuranta povelom pre začiatok doprovodu a nasleduje ho spolu so psom, ktorý musí intenzívne sledovať figuranta na vzdialenosť 8 krokov. Táto vzdialenosť sa musí dodržať počas celého zadného doprovodu. Na pokyn rozhodcu sa figurant zastaví. Psovod k nemu pristúpi so svojím psom, ktorý sleduje pozorne figuranta. Postaví sa vedľa figuranta a odoberie mu palicu. Pes musí zostať sedieť v základnom postoji. Nasleduje bočný doprovod ku rozhodcovi na vzdialenosť 20 krokov. Jeden povel na doprovod je povolený. Pes je vedený medzi psovodom a figurantom. Pes musí figuranta počas doprovodu sledovať, nesmie ho však obťažovať, vyskakovať na neho alebo ho zahryznúť. Na konci bočného doprovodu psovod so psom zaujmú základný postoj. Psovod odovzdá rozhodcovi palicu a nahlási ukončenie prvej časti oddielu obrany.

Ak pes zahryzne ochranný rukáv vo chvíli, kedy od neho figurant odstupuje, psovod môže dostať psa pod kontrolu jedným povelom „pusť/k nohe“, po ktorom pes musí zaujať základný postoj. Ak pes poslúchne, cvik je hodnotený v známke nedostatočnej so zrážkou -3 body a cvik môže pokračovať. Ak pes neposlúchne povel psovoda, obrana musí byť ukončená a pes je diskvalifikovaný.

Ak pes pri bočnom doprovode opustí pozíciu medzi figurantom a psovodom, doprovod sa zastaví a psovod má 2 povely na vrátenie psa do pozície, aby mohol doprovod pokračovať. Bodová zrážka za prvý dodatočný povel je -1,5 bodu a za 2. dodatočný povel -2,5 bodu. Ak pes neposlúchne povely psovoda, obrana musí byť ukončená a pes je diskvalifikovaný.

Ak pes zahryzne do ochranného rukávu počas bočného doprovodu, psovod môže dostať psa pod kontrolu jedným povelom „pusť/ku mne k nohe“, po ktorom musí zaujať správnu pozíciu. Cvik je hodnotený v známke nedostatočnej a obrana môže pokračovať. Ak pes neposlúchne povel psovoda, musí byť diskvalifikovaný.

Zadný doprovod pri skúške FCI-IGP 3

Povely pre doprovod.

Cvik začína ukončením cviku „Obrana pri strážení“. Zadný doprovod prebieha počas 30 krokov. Lom nie je predpísaný. Priebeh doprovodu určuje rozhodca. Psovod vyzve figuranta, aby odstúpil 8 krokov a otočil sa. Psovod potom vyzve figuranta povelom pre začiatok doprovodu a nasleduje ho spolu so psom, ktorý musí intenzívne sledovať figuranta na vzdialenosť 8 krokov. Táto vzdialenosť sa musí dodržať počas celého zadného doprovodu. Zadný doprovod sa končí začatím cviku „Prepad psa pri zadnom doprovode“.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Zotrvanie psa pri psovodovi počas doprovodu a pozorné sledovanie figuranta.

Vedľajšie prvky

Zaujatie a zotrvanie v základnom postoji.

Chyby

Váhavé, či potlačené správanie psa, nepozorné sledovanie figuranta, predbiehanie, či zaostávanie počas doprovodu, pomoc psovoda, nesprávny základný postoj, nedodržanie vzdialenosti od figuranta vedú k zníženiu hodnotenia.

Ďalšie prvky hodnotenia

Ak pes zahryzne ochranný rukáv vo chvíli, kedy od neho figurant odstupuje, psovod môže dostať psa pod kontrolu jedným povelom „pusť/ku mne k nohe“, po ktorom pes musí zaujať základný postoj. Ak pes poslúchne, cvik je hodnotený v známke nedostatočnej so zrážkou -3 body a cvik môže pokračovať. Ak pes neposlúchne povel psovoda, obrana musí byť ukončená a pes je diskvalifikovaný.

Ak pes opustí psovoda počas zadného doprovodu a nechá sa odvolať jediným povelom, cvik je v známke nedostatočnej a zadáva sa 0 bodov; obrana môže pokračovať. Ak pes zahryzne figuranta, musí byť diskvalifikovaný.

Prepad psa pri zadnom doprovode: len pri skúške FCI-IGP 3

Povely: 1 povel na pustenie a 1 povel na zaujatie základného postoja

Pri doprovode nasleduje na pokyn rozhodcu bez zastavenia prepád psa figurantom. Bez ovplyvňovania psovodom musí pes bez váhania energicky a presvedčivo zakročiť plným a pevným záhryzom. Akonáhle sa pes zahryzne, figurant záťaž psa hrozbou úderov a nátlakom. Pritom sa musí venovať pozornosť hlavne na sebedomé správanie, odolnosť a plný, silný a pevný záhryz. Na pokyn rozhodcu sa figurant zastaví. Nasleduje prechodová fáza od zastavenia figuranta po pustenie v trvaní 1 sekundy. Potom musí pes pustiť. Pre pustenie môže dať psovod v primeranom časovom odstupe samostatne jeden zvukový povel. Počas a po pustení musí figurant pokojne stáť. Po pustení musí pes figuranta aktívne, pozorne, sebedomé a dominantne strážiť. Na pokyn rozhodcu psovod pristúpi k svojmu psovi, ktorý stráži figuranta. Postaví sa vedľa neho a vydá mu povel na sadnutie. Predpísanou chôdzou popri nohe psovod so psom zaujme pozíciu vedľa figuranta a odoberie mu palicu. Pes musí zaujať základný postoj. Nasleduje bočný doprovod k rozhodcovi na vzdialenosť 20 krokov. Jeden povel na doprovod je povolený.

Pes je vedený medzi psovodom a figurantom. Pes musí figuranta počas doprovodu sledovať, nesmie ho však obťažovať, vyskakovať na neho alebo ho zahryznúť.

Ak pes pri bočnom doprovode opustí pozíciu medzi figurantom a psovodom, doprovod sa zastaví a psovod má 2 povely na vrátenie psa do pozície, aby mohol doprovod pokračovať. Bodová zrážka za prvý dodatočný povel je -3,5 bodu a za 2. dodatočný povel -5 bodov.

Ak pes neposlúchne povely psovoda, obrana musí byť ukončená a pes musí byť diskvalifikovaný. Ak pes zahryzne do ochranného rukáva počas bočného doprovodu, psovod môže dostať psa pod kontrolu jedným povelom „pusť/ku mne/k nohe“, po ktorom musí zaujať správnu pozíciu. Cvik je hodnotený v známke nedostatočnej a obrana môže pokračovať. Ak pes neposlúchne povel psovoda, musí byť diskvalifikovaný. Na konci bočného doprovodu psovod so psom zaujme základný postoj. Psovod odovzdá rozhodcovi palicu a nahlási ukončenie prvej časti oddielu obrany.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Sebedomá reakcia na útok figuranta, plný, pevný a stabilný záhryz, odolnosť vo fáze nátlaku, okamžité pustenie na jeden raz, aktívne a sebedomé stráženie.

Vedľajšie prvky

To, či pes stráži figuranta presne v strede, alebo mierne vľavo, či vpravo; pozícia psa pri bočnom doprovode a zaujatie konečného základného postoja.

Chyby

Nedostatky pri presvedčivej, rýchlej a energetickej reakcii so silným záhryzom a účinným zabránením útoku, nepokojný a nie plný záhryz až po pustenie, chyby pri pozornom a dominantnom strážení, či obťažovanie figuranta počas stráženia majú za následok zníženie hodnotenia.

Ak pes opustí figuranta skôr, ako rozhodca vydá pokyn na pristúpenie, obrana je ukončená. Ak pes opustí figuranta po tom, ako rozhodca vydá pokyn na pristúpenie, cvik je hodnotený v známke nedostatočnej.

Ďalšie hodnotenie

Ak pes nedokáže udržať záhryz, spadne z ochranného rukáva, ale okamžite zahryzne nanovo, hodnotenie sa zníži o ďalších 5 bodov.

Útok na psa z pohybu

Povely: povel na pustenie, sadnutie a doprovod

Vo všetkých stupňoch skúšky figurant zaútočí na psa na pokyn rozhodcu, pričom vydáva výhražné zvuky a hrozivé pohyby. Pri skúškach FCI-IGP 1 a FCI-IGP 2 figurant vydáva hrozby pred útokom psa. Pri skúške FCI-IGP 3 vydáva výhražné zvuky, keď sa rozbehne oproti psovodovi a psovi, a tiež pred samotným útokom.

FCI-IGP 1 s ukončením oddielu C

Po cviku "Obrana psa pri strážení" figurant normálnym krokom odíde od psa sediaceho v základnom postoji na vzdialenosť približne 20 metrov. Pes musí sedieť pokojne a pozorne sledovať figuranta, pričom ho psovod môže držať za obojek. Psovod nesmie psa stimulovať. Na pokyn rozhodcu zaútočí figurant čelne na psa vydávajúc výhražné zvuky a hrozivé pohyby. Psovod na pokyn rozhodcu vysielá psa jedným povelom k

Medzinárodný skúšobný poriadok
pracovných psov FCI-IGP 2025

obrane. Pes musí útok bez váhania dominantne a presvedčivo zabrániť. Po záhryze zaťažuje figurant psa nátlakom a ohrozovaním palicou. Pozornosť sa venuje hlavne sebavedomiu a odolnosti psa a plnému, pevnému záhryzu. Psovod nesmie opustiť svoje stanovisko. Na povel rozhodcu ukončí figurant nátlak na psa a zastaví sa tak, že pes je otočený chrbtom ku psovodovi. Po zastavení figuranta nasleduje prechodová fáza v trvaní 1 sekundy. Po prechodovej fáze musí pes pustiť. Psovod môže v primeranom čase (po 1 - 3 sekundách) dať samostatne povel pre pustenie. Ak pes nepustí, ďalšie povely na pustenie vydáva psovod na pokyn rozhodcu.

Počas pustení a po ňom musí figurant zostať pokojne stáť. Po pustení musí pes figuranta pozorne, sebavedome a dominantne strážiť. Na pokyn rozhodcu pristúpi psovod k svojmu psovi, povelom na sadnutie ho vráti do základného postoja a môže ho pripnúť na vôdzku. Palica sa figurantovi odoberie. Psovod môže odzbrojiť figuranta ľubovoľným spôsobom, pes však musí byť pri ňom v pozícii v základnom postoji. Nasleduje nový základný postoj v pozícii vedľa figuranta a bočný doprovod k rozhodcovi na vzdialenosť 20 krokov, pri ktorom môže byť pes na voľno alebo pripútaný na vôdzke. Povolený je jeden povel na chôdzu pri nohe alebo doprovod. Pes je vedený medzi psovodom a figurantom. Pes musí figuranta počas doprovodu sledovať, nesmie ho však obťažovať, vyskakovať na neho alebo ho zahryznúť.

Ak pes pri bočnom doprovode opustí pozíciu medzi figurantom a psovodom, doprovod sa zastaví a psovod má 2 povely na vrátenie psa do pozície, aby mohol doprovod pokračovať. Bodová zrážka za prvý dodatočný povel je -3,5 bodu a za 2. dodatočný povel -5 bodov. Ak pes neposlúchne povely psovoda, obrana musí byť ukončená a pes je diskvalifikovaný.

Ak pes zahryzne do ochranného rukávu počas bočného doprovodu, psovod môže dostať psa pod kontrolu jedným povelom „pust'/k nohe“, po ktorom musí zaujať správnu pozíciu. Cvik je hodnotený v známke nedostatočnej a obrana môže pokračovať. Ak pes neposlúchne povel psovoda, musí byť diskvalifikovaný.

Na konci bočného doprovodu psovod so psom zaujmú základný postoj. Psovod odovzdá rozhodcovi palicu a nahlási ukončenie oddielu obrany. Psovod so psom pripútaným na vôdzke sa na pokyn rozhodcu presunie pod kontrolou na miesto hodnotenia.

Ak pes opustí figuranta skôr, ako dal rozhodca pokyn psovodovi, aby pristúpil, obrana je ukončená (0 bodov za oddiel C). Ak pes opustí figuranta potom, ako dal rozhodca psovodovi pokyn na pristúpenie, cvik je v známke „nedostatočnej“.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Sebavedomá reakcia na útok figuranta, plný, pevný a pokojný záhryz, sebavedomá a odolná reakcia vo fáze nátlaku, okamžité pustenie, sebavedomé a aktívne stráženie.

Vedľajšie prvky

Pozícia pri nohe psovoda v základnom postoji a pri prechode.

Chyby

Pomalá reakcia na útok, slabý záhryz, málo sebavedomé a málo aktívne stráženie, pomalé pustenie, obťažovanie figuranta, málo pozorné stráženie počas doprovodu a pomoc psovoda.

Ďalšie hodnotenie

Ak pes nedokáže udržať záhryz, spadne z ochranného rukáva, ale okamžite zahryzne nanovo, hodnotenie sa zníži o ďalších 5 bodov.

FCI-IGP 2

Po ukončení cviku „Zadný doprovod“ ide psovod so psom na pokyn rozhodcu predpísanou chôdzou bez vôdzky na 30 metrov vzdialené určené miesto. Pes musí ísť pozorne a korektne pri nohe psovoda. Po dosiahnutí určeného miesta psovod zastane a otočí sa k figurantovi. Povelom na sadnutie zaujme pes základný postoj. Pes musí sedieť pokojne a pozorne smerom k figurantovi. Psovod ho môže držať za obojok, ale nesmie ho stimulovať. Na pokyn rozhodcu zaútočí figurant čelne na psa vydávajúc výhražné zvuky a hrozivé pohyby. Psovod na pokyn rozhodcu vysiela okamžite psa jedným povelom na zadržanie. Pes musí útok bez váhania dominantne a presvedčivo zabrániť. Po záhryze zaťažuje figurant psa nátlakom a ohrozovaním palicou. Pozornosť sa venuje hlavne sebavedomiu, odolnosti psa, plnému a pevnému záhryzu. Psovod nesmie opustiť svoje stanovisko. Na povel rozhodcu ukončí figurant nátlak na psa a zastaví sa tak, že pes je otočený chrbtom ku psovodovi. Po zastavení nasleduje prechodová fáza v trvaní 1 sekundy. Po prechodovej fáze musí pes pustiť. Psovod môže v primeranom čase (po 1 - 3 sekundách) dať samostatne povel pre pustenie. Ak pes nepustí, ďalšie povely na pustenie vydáva psovod na pokyn rozhodcu. Počas pustení a po ňom musí figurant zostať pokojne stáť. Po pustení musí pes figuranta pozorne, sebavedome a dominantne strážiť približne 5 sekúnd.

FCI-IGP 3

Po ukončení bočného doprovodu v cviku "Prepad psa zo zadného doprovodu" psovod so psom pri nohe prejde na vyznačené miesto na stredovej línii na úrovni 1. úkrytu. Pes nasleduje psovoda pozorne a koncentrovane, v korektnej pozícii vedľa nohy psovoda. Po dosiahnutí určeného miesta psovod zastane a otočí sa. Povelom na sadnutie dá psa do základného postoja. Pes sedí pokojne, pozorne a priamo k figurantovi a môže byť v základnom postoji držaný za obojok, pričom ho psovod nesmie stimulovať. Na pokyn rozhodcu vybehne figurant vybavený palicou z úkrytu a beží k stredovej línii. Na úrovni stredovej línii beží figurant rovnakým tempom smerom k psovodovi a zaútočí čelne na psovoda a jeho psa vydávajúc výhražné zvuky a hrozivé pohyby. Akonáhle sa priblíži k psovodovi a psovi na vzdialenosť 50 metrov, psovod na pokyn rozhodcu vysielá psa k obrane zvukovým povelom na zadržanie. Pes musí zadržať figuranta bez váhania, dominantne a presvedčivo. Po záhryze vykonáva figurant nátlak na psa ohrozaním palicou a zaťažiením. Pozornosť sa venuje hlavne sebavedomiu a odolnosti psa a plnému a pevnému záhryzu psa. Psovod nesmie opustiť svoje stanovisko. Na povel rozhodcu ukončí figurant nátlak na psa, zastaví a otočí psa chrbtom ku psovodovi. Po zastavení nasleduje prechodová fáza v trvaní 1 sekundy. Po prechodovej fáze musí pes pustiť. Psovod môže v primeranom čase (po 1 - 3 sekundách) dať samostatne povel pre pustenie. Ak pes nepustí, ďalšie povel na pustenie vydáva psovod na pokyn rozhodcu. Počas pustenja a po ňom musí figurant zostať pokojne stáť. Po pustení musí pes figuranta pozorne, sebavedome a dominantne strážiť približne 5 sekúnd.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Sebavedomá reakcia na útok figuranta, plný, pevný a pokojný záhryz, odolnosť vo fáze nátlaku, okamžité pustenie, dominantné a sebavedomé stráženie.

Vedľajšie prvky

Pozícia pri nohe psovoda pri prechode na určené miesto, pozícia psa pri fáze stráženja.

Chyby

Ak pes nepredvedie výraznú, rýchlu a energickú reakciu so silným záhryzom a/alebo účinným zabránením útoku, ak nemá pevný, pokojný a plný záhryz až do okamihu pustenja, nie je pozorný a dominantný pri strážení figuranta, nasleduje zníženie hodnotenia. Ak pes opustí figuranta, obrana je ukončená.

Ďalšie hodnotenie

Ak pes nedokáže udržať záhryz, spadne z ochranného rukáva, ale okamžite zahryzne nanovo, hodnotenie sa zníži o ďalších 5 bodov.

Obrana psa pri strážení s ukončením oddielu C pri FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3

Povely: povel na pustenie, sadnutie a doprovod

Po cviku "Útok na psa z pohybu" vykoná figurant na povel rozhodcu prepad na psa. Bez ovplyvňovania psovodom musí pes energickým a silným záhryzom zakročiť. Figurant zaťaží psa hrozbou úderov a tlačení. Pri zaťažení je potrebné venovať pozornosť sebaistote a sile psa, ako aj plnému a pevnému záhryzu. Na pokyn rozhodcu zostane figurant pokojne stáť so psom otočeným chrbtom ku psovodovi. Od zadržania figuranta, jeho zastavenia až po pustenie je prechodová fáza, ktorá trvá 1 sekundu. Po prechodovej fáze musí pes pustiť. Psovod môže v primeranom čase (po 1 - 3 sekundách) dať samostatne povel pre pustenie. Ak pes nepustí, ďalšie povel na pustenie vydáva psovod na pokyn rozhodcu. Počas pustenja a po ňom musí figurant zostať pokojne stáť. Po pustení musí pes figuranta pozorne, sebavedome a dominantne strážiť.

Na pokyn rozhodcu ide psovod k psovi, povelom na sadnutie ho uvedie do základného postoja. Palica sa figurantovi odoberie. Psovod môže odzbrojiť figuranta ľubovoľným spôsobom, pes však musí byť pri ňom v pozícii v základnom postoji.

Potom psovod so psom zaujmú nový základný postoj vedľa figuranta a nasleduje bočný doprovod, pri ktorom je pes na voľno vedený k rozhodcovi na vzdialenosť 20 krokov. Povolený je jeden povel na chôdzu pri nohe alebo doprovod. Pes je vedený medzi psovodom a figurantom. Pes musí figuranta počas doprovodu sledovať, nesmie ho však obťažovať, vyskakovať na neho alebo ho zahryznúť.

Ak pes pri bočnom doprovode opustí pozíciu medzi figurantom a psovodom, doprovod sa zastaví a psovod má 2 povely na vrátenie psa do pozície, aby mohol doprovod pokračovať. Bodová zrážka za prvý dodatočný povel je -3,5 bodu a za 2. dodatočný povel -5 bodov. Ak pes neposlúchne povel psovoda, obrana musí byť ukončená a pes je diskvalifikovaný. Ak pes zahryzne do ochranného rukáva počas bočného doprovodu, psovod môže dostať psa pod kontrolu jedným povelom „pust'/k nohe“, po ktorom musí zaujať správnu pozíciu. Cvik je hodnotený v známke nedostatočnej a obrana môže pokračovať. Ak pes neposlúchne psovoda, musí byť diskvalifikovaný.

Na konci bočného doprovodu psovod so psom zaujmú základný postoj pred rozhodcom. Psovod odovzdá rozhodcovi palicu a nahlási ukončenie oddielu obrany. Psovod so psom na voľno musí odísť na 5 krokov od rozhodcu, zaujať základný postoj a psa pripnúť na vŕdzku. Na pokyn rozhodcu sa psovod presunie pod kontrolou na miesto hodnotenia.

Hodnotiace kritériá

Hlavné prvky

Sebavedomá reakcia na útok figuranta, plný, pevný a pokojný záhryz, sebavedomie a odolnosť vo fáze nátlaku, okamžité pustenie, dominantné a sebavedomé stráženie.

Vedľajšie prvky

Zaujatie základného postoja, pozícia pri nohe psovoda pri prechode na určené miesto.

Chyby

Ak pes nepredvedie výraznú, rýchlu a energickú reakciu so silným záhryzom a/alebo účinným zabránením útoku, ak nemá pevný, pokojný a plný záhryz až do okamihu pustenja, nie je pozorný a dominantný pri strážení figuranta, nasleduje zníženie hodnotenia. Ak pes opustí figuranta, obrana je ukončená.

Ak pes opustí figuranta skôr, ako dal rozhodca pokyn psovodovi, aby pristúpil, obrana je ukončená (0 bodov za oddiel C). Ak pes opustí figuranta potom, ako dal rozhodca psovodovi pokyn na pristúpenie, cvik je v známke "nedostatočnej".

Ďalšie hodnotenie

Ak pes nedokáže udržať záhryz, spadne z ochranného rukáva, ale okamžite zahryzne nanovo, hodnotenie sa zníži o ďalších 5 bodov.

Základné pravidlá práce figuranta

Figurant oddielu "C" sa v deň skúšky stáva asistentom rozhodcu.

Okrem toho musí figurant presne dodržiavať predpisy a pokyny rozhodcu. S ohľadom na vlastnú bezpečnosť, ako aj z právnych dôvodov musí byť figurant pri výcviku, ako aj pri skúškach a pretekoch vybavený ochranným odevom (ochrannými nohavicami, ochrannou bundou, rukávom, suspenzorom, prípadne rukavicami).

Obuv figuranta musí zodpovedať poveternostným podmienkam, musí byť pevná a protišmyková.

Je potrebné dbať na dodržiavanie nasledovných pravidiel:

- Pred začatím oddielu „C“ je figurant poučený rozhodcom. Svoju činnosť vykonáva záväzne podľa pokynov rozhodcu.
- Pri odzbrojovaní sa figurant riadi pokynmi psovoda v zmysle skúšobného poriadku. Na začiatku bočného / zadného doprovodu musí umožniť psovodovi so psom zaujatie základného postoja
- Pri skúškach môže prácu vykonávať jeden figurant. Nasadenie iného figuranta je povolené v prípade, ak figurant tiež štartuje na skúšobnej akcii. Pri akciách presahujúcich rámec kraja, ako sú výberové súťaže, majstrovstvá, atď., musia byť vždy použité dvaja figuranti. Pri všetkých akciách môže byť použitý figurant bez ohľadu na to, či žije so psovodom v spoločnej domácnosti.

Pokyny pre figurantskú prácu

1. Vždy, keď má byť pes vystavený hrozbám palicou, figurant mu hrozí bez toho, aby sa ho palicou dotkol alebo ho udrel. Hrozbu musí pomocník vykonať rázne a energicky.

2. "Vystavenie a vyštekánie"

Figurant stojí, pre psovoda a psa nie viditeľne, v príslušnom úkryte, s ľahko pokrčenou rukou v ochrannom rukáve v normálnom postoji bez "dráždivého" držania tela. Ochranný rukáv mu slúži k ochrane tela. Pri cviku „Vystavenie a vyštekánie“ figurant pozoruje psa. Akékoľvek dráždivé, či pomocné pohyby sú neprípustné. Palicu drží bokom, smerom dolu.

3. "Pokus o útek figuranta"

Po cviku „vystavenie a vyštekánie“, na pokyn psovoda, vychádza figurant normálnym krokom z úkrytu a postaví sa na miesto určené rozhodcom (označené východisko úteku). Pozícia figuranta musí dať psovodovi možnosť odložiť psa vo vzdialenosti 5 krokov na príslušnom mieste bočne smerom k jeho rukávu. Pre psovoda musí byť zrejмый smer úteku.

Na pokyn rozhodcu sa dá figurant okamžite do rýchleho behu priamym smerom, bez prehnane rýchleho, či nekontrolovaného behu. Rukáv musí byť nesený tak, aby mal pes optimálnu možnosť záhryzu. V žiadnom prípade sa figurant behom úteku neobracia ku psovi, toho môže pozorovať len úkosom. Nesmie odťahovať rukáv. Potom, čo sa pes zahryzne, beží ďalej, ochranný rukáv si tesne pritiahne k telu.

Vzdialenosť úteku je stanovená rozhodcom. Figurant sa zastaví na pokyn rozhodcu. Ak je figurantom vykonávaný útek zodpovedajúcou dynamikou, má rozhodca optimálnu možnosť k posudzovaniu.

Akékoľvek pomocné pohyby figuranta, ako prehnané ponúkание ochranného rukávu pred záhryzom, výhražné zvolania, či údery palicou o nohavice pred alebo v priebehu útoku, povoľovanie rukávu po záhryze, zmena rýchlosti útoku, ukončenie útoku bez povelu, atď., sú neprípustné.

4. “Obrana psa pri strážení”

Po strážení podnikne figurant na pokyn rozhodcu útok na psa. Palicu použije výhražným pohybom nad ochranným rukávom bez toho, aby psa uderil. V rovnakej chvíli bez toho, aby došlo k pohybu ochranným rukávom, pes na neho odpovedajúcou silou zaútočí. Ochranný rukáv je stále držaný tesne na tele. Akonáhle sa pes zahryzne, je figurantom v pohybe premiestnený bočne a v priamom smere začína fáza odolnosti psa. Otáčanie vo fáze zahájenia nie je povolené. Všetkých psov musí figurant tlačiť v rovnakom smere. Rozhodca sa musí postaviť tak, aby mohol pri všetkých psoch posúdiť útok, odolnosť, záhryz, pustenie a stráženie. Tlačenie psa k psodovovi je neprípustné.

Dobu fázy nátlaku určuje rozhodca. Na jeho pokyn sa figurant zastaví a prestane so psom bojovať. Ak je útok na psa vykonaný zodpovedajúcou dynamikou, má rozhodca optimálne podmienky k posudzovaniu. Akékoľvek pomocné pohyby figuranta, ako ponúkание rukávu pred záhryzom, výhražné zvolania, či údery palicou o nohavice pred útokom, povoľovanie rukávu po záhryze v priebehu časti odolnosti, rôzna intenzita boja so psom a úderov, ukončenie boja pri nedostatku odolnosti psa bez povelu, atď., sú neprípustné. Ukončenie cviku – pozri bod 8.

5. “Zadný doprovod” (FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3)

Počas zadného doprovodu ide figurant na pokyn psodova normálnou chôdzou vzdialenosť asi 30 krokov. Priebeh doprovodu určuje rozhodca. V priebehu doprovodu sa musí figurant zdržať akýchkoľvek trhavých pohybov. Palicu aj ochranný rukáv musí držať tak, aby nevytvárali pre psa dráždivý podnet. Najmä palica musí byť nesená skryto. U všetkých psov ide figurant rovnakým tempom.

6. “Prepad psa pri zadnom doprovode” (FCI-IGP 3)

Na pokyn rozhodcu nasleduje z pohybu útok figurantom na psa. Je vykonaný rýchlym otočením na ľavú alebo pravú stranu proti psovi. Palicou robí výhražné pohyby nad psom. Pes musí byť prijatý pružným držaním ochranného rukáva, bez toho aby sa figurant zastavil. Zachytenie psa - pokiaľ je to potrebné - musí byť vykonané potočením tela pre stlmenie nárazu so psom. Je nutné vyvarovať sa akýchkoľvek dodatočných pohybov ochranným rukávom. Akonáhle sa pes zahryzne, je figurantom v pohybe presunutý bočne a v priamom smere začína fáza odolnosti psa. Všetkých psov musí figurant tlačiť do rovnakého smeru. Rozhodca sa musí postaviť tak, aby mohol u všetkých psov posúdiť útok, odolnosť, záhryz, pustenie a stráženie. Tlačenie psa k psodovovi je neprípustné.

Trvanie fázy nátlaku určuje rozhodca. Na jeho pokyn sa figurant zastaví a prestane so psom bojovať. Ak je útok na psa vykonaný zodpovedajúcou dynamikou, má rozhodca optimálne podmienky k posudzovaniu. Akékoľvek pomocné pohyby figuranta, ako uhýbavé pohyby alebo ponúkание rukávu pred záhryzom, výhražné zvolania či údery palicou o nohavice pri začatí útoku, rôzna intenzita útoku, ukončenie boja pri nedostatku odolnosti psa bez pokynu rozhodcu, atď., sú neprípustné.

Ukončenie cviku – pozri bod 8.

7. “Útok na psa z pohybu”

FCI-IGP 1

Po cviku “Obrana pri strážení” sa figurant normálnym krokom vzdiali približne 20 metrov od psa sediaceho v základnom postoji.

FCI-IGP 2

Figurant zostane stáť na mieste, kde bola ukončená prvá časť oddielu C. Psodov so psom pri nohe sa vzdiali na miesto určené pre začiatok ďalšieho cviku.

FCI-IGP 3

Na pokyn rozhodcu opustí figurant jemu určený úkryt a prejde poklusom príslušný priestor až k stredovej osi. Ďalej figurant bez toho, aby poklus prerušil, zaútočí čelne krikom a výhražnými pohybmi palicou na psodova a psa. Figurant vydáva výhražné zvuky pri čelnom pokluse k psovi a pred útokom. Pes musí byť zachytený na ochranný rukáv elastickým prispôsobivým pohybom. Pri stretnutí so psom, pokiaľ je to potrebné, sa môže figurant natočiť telom tak, aby zachytil útok psa. V žiadnom prípade nesmie byť pes obehnutý. Akonáhle sa pes zahryzne, je figurantom presunutý bočne a v priamom smere začína fáza odolnosti psa. Všetkých psov musí figurant tlačiť do rovnakého smeru. Tlačenie psa k psodovovi je neprípustné. Trvanie fázy nátlaku určuje rozhodca. Na jeho pokyn sa figurant zastaví a prestane so psom bojovať. Akékoľvek pomocné pohyby figuranta pri nedostatku bojovnosti psa bez povelu rozhodcu, atď., sú neprípustné. Ukončenie cviku – pozri bod 8 (platí pre všetky cviky).

8. “Ukončenie cviku obrany”

Po ukončení cviku obrany je potrebné odpor voči psovi zmierniť, figurant zastaví dráždenie pohybom bez toho, aby ochranný rukáv zreteľne povolil. Tento nie je ohnutý smerom hore, ale zostáva držaný tak, ako bol v predchádzajúcom cviku. Palica je držaná smerom dolu, bočne, pozdĺž tela, aby nebola pre psa viditeľná. Pri púšťaní nesmú byť figurantom vykonávané žiadne pomocné postoje. Po pustení udržuje figurant so psom zrakový kontakt, akékoľvek dráždivé či pomocné postoje rôznych druhov sú neprípustné. Aby mohol byť udržaný zrakový kontakt pri zastavení, môže sa figurant k pohybujúcemu sa psovi pomaly, netrhavými pohybmi otáčať.

9. “Neistota a zlyhanie psa”

Na psa, ktorý pri cvikoch obrany nezahryzne alebo záhryz uvoľní a pustí, figurant ďalej útočí, pokiaľ cvik nie je rozhodcom ukončený. V tejto situácii nesmie figurant v žiadnom prípade poskytovať psovi pomoc alebo sám cvik ukončiť. Psy, ktoré nechcú púšťať, nesmú byť k tomuto nútení držaním palice v príslušnej pozícii alebo jej pohybom. Psy, ktoré pri strážení majú snahu figuranta opustiť, nesmú byť dráždivými pohybmi lákaní k zotrvaní. Pri všetkých cvikoch a ich častiach sa musí figurant vždy správať aktívne alebo neutrálne podľa požiadaviek skúšobného poriadku. Pokiaľ pri strážení pes do figuranta narazí alebo ho uhryzne, je nutné zdržať sa akýchkoľvek obranných pohybov.

Dodatkové skúšky

Stopárske skúšky 1-3 (FPr 1 - 3)

Skúška stopovania v stupňoch 1 až 3 pozostáva len z oddielu A podľa príslušného skúšobného stupňa FCI-IGP 1 až 3. Psovod si môže zvoliť stupeň, v ktorom predvedie psa.

Táto skúška neplatí pre účely výstavného, chovateľského a bonitačného poriadku.

Najvyššie hodnotenie	Výborne	Veľmi dobre	Dobre	Uspokoji vo	Nedostat očne
100 bodov	100 - 96	95 - 90	89 - 80	79 - 70	69 - 0

Stopárske skúšky sa nemusia bezpodmienečne vykonávať v poradí 1 až 3.

Skúška poslušnosti 1 - 3 (UPr 1 - 3)

Skúška poslušnosti v stupňoch 1 až 3 pozostáva len z oddielu B podľa príslušného skúšobného stupňa FCI-IGP 1 až 3. Psovod si môže zvoliť stupeň, v ktorom predvedie psa.

Táto skúška neplatí pre účely výstavného, chovateľského a bonitačného poriadku.

Najvyššie hodnotenie	Výborne	Veľmi dobre	Dobre	Uspokoji vo	Nedostat očne
100 bodov	100 - 96	95 - 90	89 - 80	79 - 70	69 - 0

Skúšky poslušnosti sa nemusia bezpodmienečne vykonávať v poradí 1 až 3.

Skúška obrany 1 - 3 (SPr 1 - 3)

Skúška obrany v stupňoch 1 až 3 pozostáva len z oddielu C podľa príslušného skúšobného stupňa FCI-IGP 1 až 3. Tieto skúšky môžu dopĺňať skúškové podujatia, ak sa ich zúčastnia aspoň štyria účastníci v skúškach BH-VT / FCI-IGP alebo FCI-IFH. Psovod si môže zvoliť stupeň, v ktorom predvedie psa.

Táto skúška neplatí pre účely výstavného, chovateľského a bonitačného poriadku.

Poznámka: Podujatia usporiadané len v oddiele C nie sú povolené.

Najvyššie hodnotenie	Výborne	Veľmi dobre	Dobre	Uspokoji vo	Nedostat očne
100 bodov	100 - 96	95 - 90	89 - 80	79 - 70	69 - 0

Skúšky obrany sa nemusia bezpodmienečne vykonávať v poradí 1 až 3.

Skúška pracovných psov 1 - 3 (GPr 1 - 3)

Skúšky pracovných psov GPr 1 - 3 pozostávajú z oddielov B a C podľa príslušného skúšobného stupňa FCI-IGP 1 - 3. Psovod si môže zvoliť stupeň, v ktorom predvedie psa. Stopy sa v tejto skúške nepredvádzajú.

Táto skúška neplatí pre účely výstavného, chovateľského a bonitačného poriadku.

Najvyššie hodnotenie	Výborne	Veľmi dobre	Dobre	Uspokojivo	Nedostatočne
200 bodov	200 - 192	191 - 180	179 - 160	159 - 140	139 - 0

Skúšky stopárskych psov FCI-IGP-FH

Všeobecné podmienky

	FCI-IFH 1	FCI-IFH 2	FCI-IFH 3
Dĺžka vôdzky	10 metrov	10 metrov	10 metrov
Stopa	Vlastná	Cudzia	Cudzia
Dĺžka	800 krokov	1200 krokov	1800 krokov
Úseky	5	7	8, z toho jeden polkruh s 30-metrovým rádiusom. Začiatok a (alebo) koniec polkruhu sú umiestnené na 90° lome.
Lomy	4 v pravom uhle	6. Prvých 5 lomov v pravom uhle. Posledný lom je ostrý, v rozsahu 30° - 60°.	7, z toho 2 ostré lomy v rozsahu 30°- 60°.
Vzdialenosť medzi lomami	Minimálne 50 krokov	Minimálne 50 krokov	Minimálne 50 krokov
Predmety Hodnotenie	3 vlastné predmety 3 x 7 bodov	4 cudzie predmety 3 x 5 bodov, 1x 6 bodov	7 cudzích predmetov 7 x 3 body
Položenie predmetov	1. najskôr po 100 krokoch, 2. na pokyn rozhodcu, 3. na konci stopy. Možné sú aj 2 predmety na jednom úseku.	1. najskôr po 100 krokoch, 2. a 3. podľa nákresu, 4. na konci. Možné sú aj 2 predmety na jednom úseku.	1. najskôr po 100 krokoch, 2. až 6. podľa nákresu, 7. na konci. Možné sú aj 2 predmety na jednom úseku.
Rozmer predmetov	10 x 2-3 x 0,5-1 cm	10 x 2-3 x 0.5-1 cm	10 x 2-3 x 0.5-1 cm
Vek stopy	90 minút	120 minút	180 minút
Doba na vypracovanie	30 minút	30 minút	45 minút
Križenie		30 minút pred vypracovaním	30 minút pred vypracovaním
Predpoklad	FCI BH/VT	FCI-IFH 1	FCI-IFH 2

FCI-IGP FH

Skúška FCI-IGP FH je najnáročnejšou stopárskou skúškou. Pozostáva z dvoch skúšok podľa FCI-IFH 3, ktoré sa majú vykonať dva dni po sebe. Každá zo stôp musí byť položená na inom teréne a rôznymi kladačmi. Pre splnenie skúšky musí pes dosiahnuť minimálne známku uspokojivú na každej zo stôp. V prípade rovnosti bodov o víťazovi rozhoduje najvyšší počet bodov za jednotlivé stopy. Ak je aj tu zhodný počet bodov, psy sú ocenení na rovnakom mieste.

Vhodný terén na stopy

Vhodným terénom na stopovanie je každý prírodný terén napr. lúka, pole, les. Pri všetkých stupňoch skúšok je možné prispôbiť stopu danému terénu – môže sa použiť aj striedavý povrch a prekríženie chodníkom.

Položenie stopy

Len pri skúške FCI-IFH 1 si psovod kladie stopu sám. Psovod položí stopu podľa inštrukcií rozhodcu alebo povereného vedúceho stôp.

Pri skúškach FCI-IFH 2 a FCI-IFH 3 je stopa položená cudzím kladačom, pričom sa odporúča, aby priebeh stopy určil certifikovaný kladač v závislosti od existujúceho terénu a urobil náskres stopy pre rozhodcu. Náskres musí obsahovať terénne prvky (napr. stromy, stĺpy, chatky, atď.), počet krokov jednotlivých úsekov a miesto polozenia predmetov. Rozhodca/vedúci stôp dohliada na položenie stôp a dáva pokyny kladačom. Stopy musia byť položené rôzne. Lomy a predmety nesmú byť položené v rovnakej vzdialenosti, prípadne v rovnakých odstupoch pre všetky stopy. Začiatok stopy (nášľap) je označený viditeľne tabuľkou, alebo vlajkou, ktorá je naľavo od nášľapu zapichnutá v zemi. Kladač chvíľu postojí na začiatku a potom ide normálnym krokom určeným smerom. Pri kladení stopy je potrebné dbať, aby boli položené prirodzenou chôdzou. Taktiež lomy sa kladú prirodzenou chôdzou, pričom je potrebné dbať na možnosť priebežného stopovania do ďalšieho úseku. (Nie sú povolené žiadne prerušenia: pozri náskres).

Neprirodzená chôdza, pomocné zastavenie kladača, ani šúchanie nôh pri položení stopy nie sú povolené. Predmety sa nesmú položiť v oblasti 20 krokov pred ani za lomom a musia ležať na stope. Predmety sa musia položiť bez prerušenia chôdze. Po položení posledného predmetu musí kladač pokračovať minimálne 10 krokov v priamom smere.

Pri všetkých stupňoch skúšky, keď je stopa položená cudzím kladačom, sa psovod so psom musia zdržiavať mimo dohľadu.

Poradie štartujúcich sa po položení stôp vylosuje v prítomnosti rozhodcu, alebo ním poverenej osoby.

Kríženie pri skúškach FCI-IFH 2 a FCI-IFH 3

Kríženie nesmie byť položené v rozsahu 40 krokov pred alebo 40 krokov za lomom, taktiež nesmie prechádzať cez prvý alebo posledný úsek stopy. Kríženie musí byť položené pod uhlom nie menším ako 60°. Jeden úsek stopy nemôže byť krížený dvakrát. Začiatok kríženia musí byť vzdialený od položenej stopy minimálne 10 metrov. Pes môže kríženie overiť bez zrážky bodov, nesmie však pritom opustiť stopu. Ak pes nasleduje kríženie a prekročí vzdialenosť dĺžky stopovacej vŕdzky, stopa sa musí ukončiť. Rozhodca musí stopu ukončiť vo chvíli, keď je psovod maximálne 2 kroky na kríženej stope.

Zvláštne ustanovenie

Psovod môže požiadať rozhodcu o krátke prerušenie stopy, ak si myslí, že on alebo jeho pes z dôvodu telesnej kondície, alebo poveternostných podmienok (napr. veľká horúčava) potrebujú krátku prestávku. Prestávky sa započítavajú do celkového času na vypracovanie stopy. Počas prestávky alebo pri predmete smie psovod svojmu psovi očistiť hlavu, oči a nos. Počas prestávky, alebo po označení predmetu môže pes napojiť trochu vody. Za týmto účelom môže mať pri sebe vodu, vlhkú handru, alebo vlhkú špongiu. Tieto predmety musí pred začiatkom stopy ukázať rozhodcovi. **Ďalšie pomocné predmety nie sú povolené.**

Predmety

Predmety nemôžu byť položené do 20 krokov pred ani 20 krokov za lomom a nesmú sa vizuálne výrazne líšiť od terénu. Predmety sa majú umiestniť medzi šľapaje, alebo, ak si to terénne podmienky vyžadujú, do šľapaje. Pred položením stopy je kladač povinný ukázať predmety rozhodcovi, alebo vedúcemu stôp. Smú sa použiť predmety, ktoré kladač minimálne 30 minút sám napachoval. Na stope musia byť použité rôzne predmety (napr. koža, textil, drevo). Pri FCI-FH šampionátoch sa predmety označujú číslami, ktoré sa zhodujú s číslom a poradím stopy.

Ak pes a ani kladač nenájdu na stope predmet, nestiahnu sa žiadne body. Ak sa na stope nenájde viacero predmetov, musí byť psovodovi ponúknutá náhradná stopa. Ak psovod odmietne náhradnú stopu, rátajú sa nenájdene predmety ako neoznačené. Toto pravidlo neplatí pre FCI-IFH 1, kde je kladačom psovod. V tomto prípade, ak pes neoznačí predmet, nezadajú sa žiadne body za predmet.

Označenie predmetov

Označenie predmetov môže prebiehať v sede, ľahu alebo v stoji, alebo nasledovať striedavo. Pes môže nájdanie predmetu naznačovať tiež zdvíhaním alebo prinášaním. Po zdvihnutí predmetu môže pes zostať stáť, sadnúť si, alebo priniesť predmet psovodovi. Je chybné si s predmetom ľahnúť, alebo pokračovať v stopovaní.

Pri prinášaní musí psovod pustiť/položiť vŕdzku a zostať stáť na jeho konci až do okamihu odobratia predmetu. Pes musí predmet priniesť priamo a môže predsadnúť, alebo zostať stáť pred psovodom, ktorému predmet prezentuje. Psovod predmet odoberie (s povelom na pustenie) a uvádza psa na stopu z tohto miesta, pričom stojí pred/tesne za, alebo vedľa svojho psa.

Predmety musia byť označené bez akejkoľvek pomoci od psovoda priamo a presvedčivo, bez známok stresu

a váhania. Po označení predmetu (v stoji, sede, alebo ľahu) psovod pustí alebo položí stopovaciu šnúru, pristúpi priamo ku psovi a zdvihnutím predmetu ukáže rozhodcovi, že bol psom nájdený. Pristúpenie ku psovi je povolené z oboch strán, pričom psovod koná samostatne, bez čakania na súhlas rozhodcu.

Označenie musí byť predvedené priamo a v smere stopy. Mierne šikmé označenie (+/- 30 stupňový uhol) v ľahu, sede alebo stoji nie je chybou.

Obzretie sa smerom k psovodovi počas označenia nie je chybou. Pre výborné hodnotenie označenia musí predmet ležať priamo pred alebo medzi prednými labami psa. Nevyžaduje sa, aby pes fixoval (sledoval) predmet. Pes má do ďalšieho uvedenia zostať pokojný, bez známkov stresu a váhania. Predmety, ktoré boli označené s veľkou pomocou psovoda, sa považujú za nenájdene.

Po nájdení a ukázaní predmetu rozhodcovi je pes povelom pre stopovanie opäť uvedený na stopu. Po označení predmetu stojí psovod tesne pri psovi alebo tesne za ním a uvádza psa na stopu samostatne, bez čakania na súhlas rozhodcu.

Nákres hodnotenia označeného predmetu

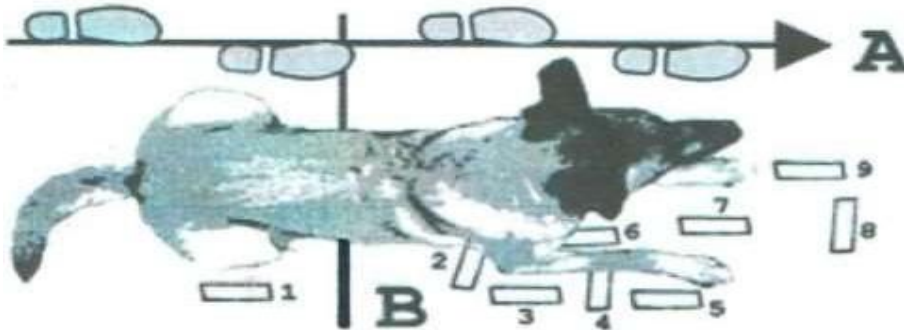
A = Smer stopy

B = Hranica zadnej časti tela psa

Vzdialenosť medzi labami a predmetmi 8 a 9 je maximálne do 20 cm.

Nižšie uvedený náčrt slúži na približnú orientáciu. Pri posudzovaní je potrebné zohľadniť tieto faktory:

- veterné podmienky,
- veľkosť psa,
- pozícia pri označovaní (v sede, v ľahu, alebo v stoji).

Bodové hodnotenie za označenie predmetov

Nedostatočná = N, Uspokojivá = U, Dobrá = D, Veľmi dobrá = VD, Výborná = V

	Max.	Č. 1 N.	Č. 2 U.	Č. 3 D	Č. 4 D	Č. 5 VD	Č. 6 VD	Č. 7 V	Č. 8 V/ VD	Č. 9 V/ VD
FCI-IFH 1	7 bodov	4	5	5,5	5,5	6,5	6,5	7	6,5	6,5
FCI-IFH 2	3 x 5 bodov +1 x 6 bodov	3 4	3,5 4,5	4 5	4 5	4,5 5,5	4,5 5,5	6 (5) 6	4,5-4,75 5,5-5,75	4,5-4,75 5,5-5,75
FCI-IFH 3	3 body	1	2,25	2,5	2,5	2,75	2,75	3	2,8	2,8

Stopovacia vôdzka

Rozhodca, alebo ním poverená osoba musí prekontrolovať pred začatím stopovania (najneskôr pri hlásení) dĺžku stopovacej vôdzky, obojok a stopovací postroj. Samonavíjacie vôdzky nie sú povolené. Stopovacia vôdzka môže byť vedená cez chrbát psa, bočne, medzi prednými a/alebo zadnými nohami psa. Môže byť

upevnená priamo na obojok psa, ktorý nie je nastavený na sťahovanie, alebo na mieste k tomu určenému na stopovacím postroji. (Povolené sú hrudné alebo bedrové postroje bez prídavných remeňov). Pri použití bedrového postroja sa musí dať pozor, aby zadné popruhy nepresahovali posledné rebro. Stopovacia vôdzka môže byť počas stopovania príležitostne previsnutá, avšak vzdialenosť medzi psovodom a psom nesmie byť výrazne skrátená.

Občasný kontakt vôdzky so zemou nie je chybou. Psovod musí nasledovať psa, pričom stopovaciu vôdzku drží na jej konci. Nie je dôležité, ako vôdzku drží - jednou rukou, oboma rukami, či si vôdzku prekladá z jednej ruky do druhej, v akej výške vôdzku drží a podobne, ak to psovi neprekáža pri práci. Psovod nesmie držať psa na mieste, meniť ťah na vôdzku, alebo inak ovládať psa. Pri malých psoch je možné zameniť predpísaný voľný retiazkový obojok za iný vhodný obojok.

Stopovanie na voľno: Pri stopovaní na voľno musí byť dodržaný predpísaný 10-metrový odstup medzi psovodom a psom.

Prihlásenie/Odhlásenie

Na výzvu sa hlási psovod so psom pripraveným na stopovanie. Vôdzka už musí byť rozvinutá a ak pes stopuje na postroji, musí ho mať už na sebe. Počas hlásenia stojí psovod so psom v základnom postoji pri rozhodcovi a oznámi mu, či pes predmetu dvíha, prináša alebo označuje. Počas hlásenia môže byť pes na krátkej vôdzke. Pred začiatkom stopy možno psa viesť na krátkej vôdzke do 2 metrov pred nášľapom.

Nátlak na psa počas prípravy na stopu, uvedenia a v priebehu celého stopovania nie je dovolený. Na pokyn rozhodcu psovod vedie psa k nášľapu (povel na nasledovanie psovoda je povolený) a zvukovým povelom ho uvedie na stopu. Pred začiatkom stopy (približne 2 metre pred nášľapom) si pes môže nakrátko sadnúť, ľahnúť, alebo môže stáť, kým si psovod upraví stopovaciu vôdzku do požadovanej pozície (medzi predné a/alebo zadné nohy). Pes musí byť uvedený na stopu pri tabuľke označujúcej jej začiatok, pričom psovod stojí vedľa neho alebo tesne za ním.

Po skončení stopy sa musí psovod odhlásiť a ukázať nájdené predmety rozhodcovi. Hranie sa so psom alebo jeho kŕmenie po označení posledného predmetu, pred odhlásením a pred oznámením počtu bodov nie je dovolené. Odhlásenie psa sa koná v základnom postoji. Po odhlásení sa môže pes prepnúť na krátku vôdzku.

Vypracovanie stopy

Pes sa uvedie na stopu pri tabuľke zvukovým povelom pre stopovanie. Psovod má povolené maximálne 3 pokusy uviesť psa na stopu. Ak pes nezačne stopovať ani na tretí povel, stopa musí byť ukončená s výsledkom 0 bodov. Druhy a tretí pokus o uvedenie má za následok stiahnutie bodov za prvý úsek na stope. Za každý extra povel nasleduje povinná zrážka -1,5 bodu. Ak sa psovod domnieva, že pes správne nenačuchal pach stopy, môže ho privolať a znovu ho uviesť na nášľap. Toto je možné len raz, a to v prípade, ak psovod ešte neopustil začiatok stopy. Za takéto nové uvedenie nasleduje povinná zrážka -4 body.

Pes musí s nízkym nosom stopu načuchávať a pokračovať po stope motivovane s nízkym nosom, sebavedomým prejavom, vysokou intenzitou, vytrvalo a v rovnomernom tempe. Počas celej stopy je dôležité, aby pes bol tým, kto vedie a rozhoduje o priebehu vypracovania stopy. Ak pes pracuje na stope presvedčivo a intenzívne, rýchlosť stopovania nie je rozhodujúca. Každé uvedenie psa (aj pri uvedení po nájdení predmetu) sa vykonáva povelom na stopovanie, pričom psovod stojí z pravej strany tesne vedľa psa alebo tesne za ním. Po uvedení musí psovod stáť, pokiaľ sa nerozvinie celá stopovacia vôdzka. Spôsob, akým psovod rozvinie (uvoľní) vôdzku nie je podstatný, pokiaľ tým neovplyvňuje prácu psa. Počas stopovania môže psovod použiť rukavice. Psovod má možnosť určitej vôle s vôdzkou.

Čas na prípravu a uvedenie psa na stopu nie je určený, rozhodca však musí venovať pozornosť správaniu sa psa na začiatku prvého úseku a intenzite načuchania stopy. Ak sa pes zamotá do stopovacej vôdzky, psovod môže požiadať rozhodcu o jej rozmotanie. Po povolení rozhodcu psovod povelom zastaví psa, pristúpi k nemu, odmotá ho a vráti sa späť ku koncu stopovacej vôdzky, odkiaľ uvádza psa na stopu povelom na stopovanie. Body sa nezrážajú. Lomy

Lomy musí pes vypracovávať samostatne a presvedčivo. Krúženie na lome je chybou a má za následok bodovú zrážku. Overenie lomu bez opustenia stopy je povolené bez bodovej zrážky. Za lomom má pes ďalej pokračovať v stopovaní s vysokou intenzitou, nízkym nosom a rovnakým tempom.

V oblasti lomov sa má psovod držať v predpísanej vzdialenosti. Psovod môže vybočiť zo stopy pri zmene smeru, až po vypracovaní lomu psom.

Ukončenie stopy pri všetkých stupňoch

Po označení posledného predmetu pes pred odchodom k rozhodcovi nemusí zaujať základný postoj. Pes nemusí pri prechode na odhlásenie predviesť chôdzu pri nohe, stačí ak voľne nasleduje psovoda. Počas odhlásenia je pes pripnutý na vôdzke v základnom postoji.

Pochvala/Povzbudenie

Krátka pochvala je povolená pri všetkých skúškach FH len pri predmete. Pochvala môže zaznieť raz, a to pred alebo po ukázaní predmetu rozhodcovi. Psovod nesmie psa povzbudzovať pri ďalšom uvedení na stopu po nájdení predmetu.

Ukončenie/Diskvalifikácia

Ak psovod pridriava psa, ktorý opustí stopu, musí na pokyn rozhodcu psa nasledovať. Ak pokyn neuposlúchne, rozhodca ukončí prácu na stope. Ak sa koniec stopy nedosiahne v čase, ako je maximálna doba na vypracovanie, rozhodca stopovanie ukončí. Ukončenie práce sa neuplatňuje, ak sa pes nachádza na poslednom úseku.

Hodnotí sa práca na stope do momentu ukončenia. Ak pes preruší stopovanie (dlhšie krútenie sa na jednom mieste, dvíha hlavu, vráti sa k psovodovi, atď.), aj keď sa nachádza na stope a maximálny čas vypracovania ešte neprešiel, rozhodca môže prácu na stope ukončiť. Ak pes počas práce na stope podľahne loveckému pudu pre výskyt zveri, môže sa psovod pokúsiť zvukovým povelením „lahni“ psa dostať pod kontrolu. Na pokyn rozhodcu psovod privolá psa a vydá mu povel na pokračovanie v stopovaní. Ak pes nepokračuje v stopovaní, rozhodca stopu ukončí.

Ukončenie

V prípade ukončenia sa priznajú všetky dovtedy udelené body. Body získané do momentu ukončenia sa zapíšu do výkonnostného preukazu.

Dôvody ukončenia

Pes je 3-krát uvedený na začiatok stopy alebo po označení predmetu, ale nepokračuje v stopovaní.

Pes sa vzdialil zo stopy viac, ako je dĺžka stopovacej vôdzky, psovod vyjde 2 kroky na kríženú stopu, alebo psovod nerešpektuje pokyn rozhodcu na nasledovanie psa.

Pes nedokončí stopu v časovom limite.

Pes nie je schopný ďalej stopovať, pretože podľahne loveckému inštinktu.

Diskvalifikácia

V prípade diskvalifikácie sa anulujú všetky udelené body. Do výkonnostného preukazu sa nezapíšu známky ani body. Hodnotenie rozhodcom sa nekoná. Do výkonnostného preukazu sa uvedie dôvod diskvalifikácie a podpis rozhodcu.

Dôvod diskvalifikácie	Zápis vo výkonnostnom preukaze
<p>Pes vezme predmet na stope a nechce ho odovzdať.</p> <p>Pri stopovaní na voľno sa pes vzdialil zo stopy na viac ako 10 metrov a nevráti sa na ňu ani na 3. zvukový povel.</p>	Diskvalifikácia pre neovládateľnosť
<p>Pes sa počas previerky povahy nechová neutrálne.</p>	Diskvalifikácia z dôvodu chýbajúcej sebaistoty
<p>Nešportové správanie psovoda, napr. zakázané motivačné predmety a/alebo pamlsky.</p> <p>Psovod poruší ustanovenia skúšobného poriadku FCI-IGP, pravidiel ochrany zvierat alebo dobrých mravov.</p> <p>Pokus o použitie zakázaných pomôcok.</p>	Diskvalifikácia pre nešportové správanie

Hodnotenie stopovacej práce

Je potrebné rozlišovať medzi hlavnými a vedľajšími prvkami. Hlavné prvky majú mať väčšiu váhu, aby bolo možné primerane vyhodnotiť podstatné prvky stopovacej práce.

Hlavné prvky

Intenzita, sebavedomie, koncentrácia, priame a presvedčivé označovanie predmetov.

Vedľajšie prvky

Vzdialenosť medzi psovodom a psom, zmena tempa po označení predmetov.

Posudzovanie

Hodnotenie jednotlivých úsekov na stope je závislé na ich dĺžke, možnostiach terénu, poveternostných podmienkach a stupni, podľa ktorého pes stopuje. Rozhodca a všetky sprievodné osoby musia dodržať odstup od stopujúceho psa, aby mu neprekážali pri práci (10-metrový rádius okolo psovoda a 10-metrová vzdialenosť od ďalšej stopy). Po označení predmetu môže psovod pristúpiť ku psovi bez čakania na súhlas rozhodcu. Rozhodca smie, spolu so psovodom, pristúpiť ku psovi a pozrieť si pozíciu označeného predmetu. Pri pristúpení ku psovi rozhodca nesmie vyrušovať psa. Po kontrole označeného predmetu a pred ďalším uvedením psa na stopu sa rozhodca musí vzdialiť na predpísanú vzdialenosť.

V priebehu stopovania pes nesmie byť rušený kladačom ani rozhodcom. Pri hodnotení rozhodca hodnotí nielen prácu psa a psovoda, ale musí zohľadniť tiež terénne a poveternostné podmienky, prípadné narušenia a časový faktor. Rozhodca musí pri posudzovaní vychádzať zo všetkých ovplyvňujúcich premenných a musí ich zohľadniť vo výslednom hodnotení. Pri hodnotení rozhodca posudzuje nasledovné kritériá.

Stopovanie

- Motivovaná práca psa s nízkym nosom, vytrvalou intenzitou a jednotnou rýchlosťou pred aj za lomami, ako aj pred a po označení predmetov.
- Úroveň vycvičenosti psa (hektické správanie, prejavy stresu a vyhýbavé správanie sú nežiaduce).
- Spolupráca psovoda a psa.
- Pomoc psovoda nie je povolená.
- Ťažkosti pri vypracovaní stopy.
- Stav terénu: porast, povrch, terénne zmeny, hnoj.
- Veterné podmienky.
- Pohyb divej zveri.
- Počasie: vietor, horúčava, chlad, dážď, sneh.
- Zmeny počasia.

Rozhodca musí posúdiť chuť, sebavedomie, pracovné nasadenie, istotu či neistotu, stres a vyhýbavé správanie psa počas práce.

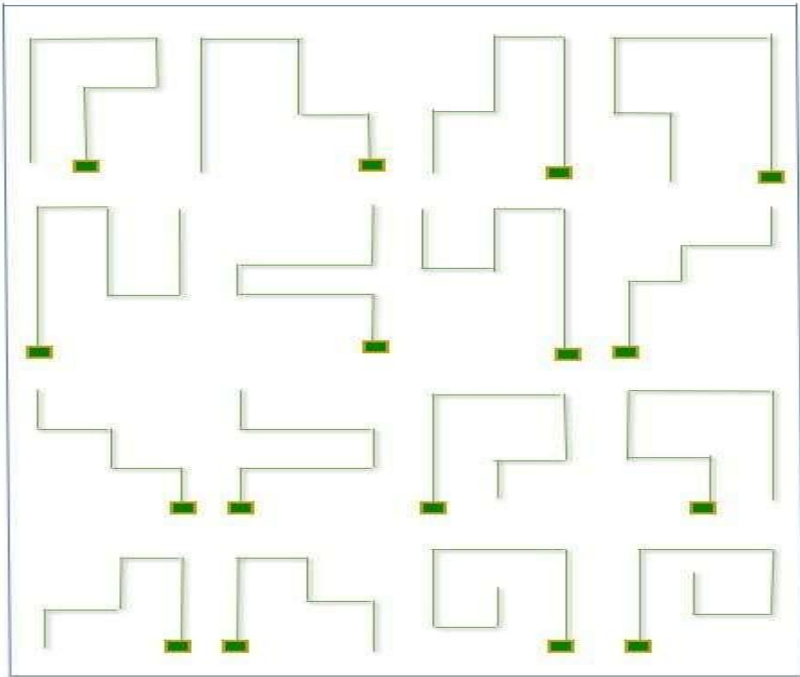
Povinné zrážky pri všetkých stupňoch

- Ak psovod vydá povel na stopovanie predčasne pred miestom uvedenia, nasleduje zrážka -1 bod. V tomto prípade je pes uvedený na stopu bez povelu pri mieste uvedenia. Ak pes začne stopovať pred tabuľkou nášľapu bez povelu psovoda, nie je to chybou.
- Ak pes začne hľadať bez povelu ešte pred tabuľkou nášľapu, nedochádza k bodovej zrážke, pokiaľ sa zastaví pri tabuľke a začne stopovať až na povel psovoda na stopovanie.
- Ak pes preruší stopovanie, falošne značí predmet a psovod k nemu nejde, ale dá dodatočný povel na stopovanie „Hľadaj“ alebo „Stopa“ z konca stopovacej vŕdzky, nasleduje zrážka -1 bod pri všetkých úrovniach skúšky FCI-IFH.
- Ak pes preruší stopovanie, falošne značí predmet a psovod k nemu pristúpi a vydá dodatočný povel na stopovanie „Hľadaj“ alebo „Stopa“, nasleduje zrážka -2 bodov pri všetkých úrovniach skúšky FCI-IFH.
- Psovod nesmie pomáhať psovi na začiatku stopy alebo pri novom uvedení ukazovaním smeru stopy. Bodová zrážka za túto pomoc je -2 body.
- Vyprázdňovanie sa = - 8 bodov

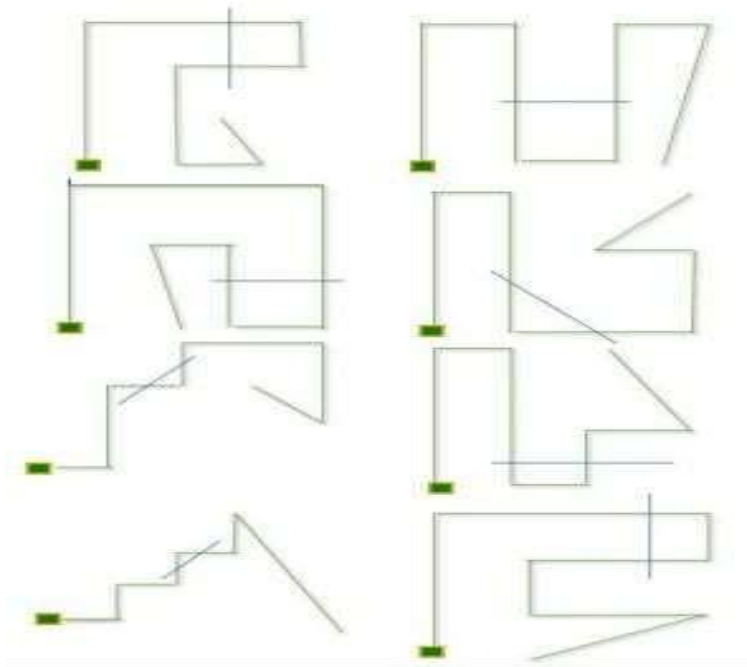

Tvary stôp

Príklady tvarov stôp pre skúšky FCI-IFH 1

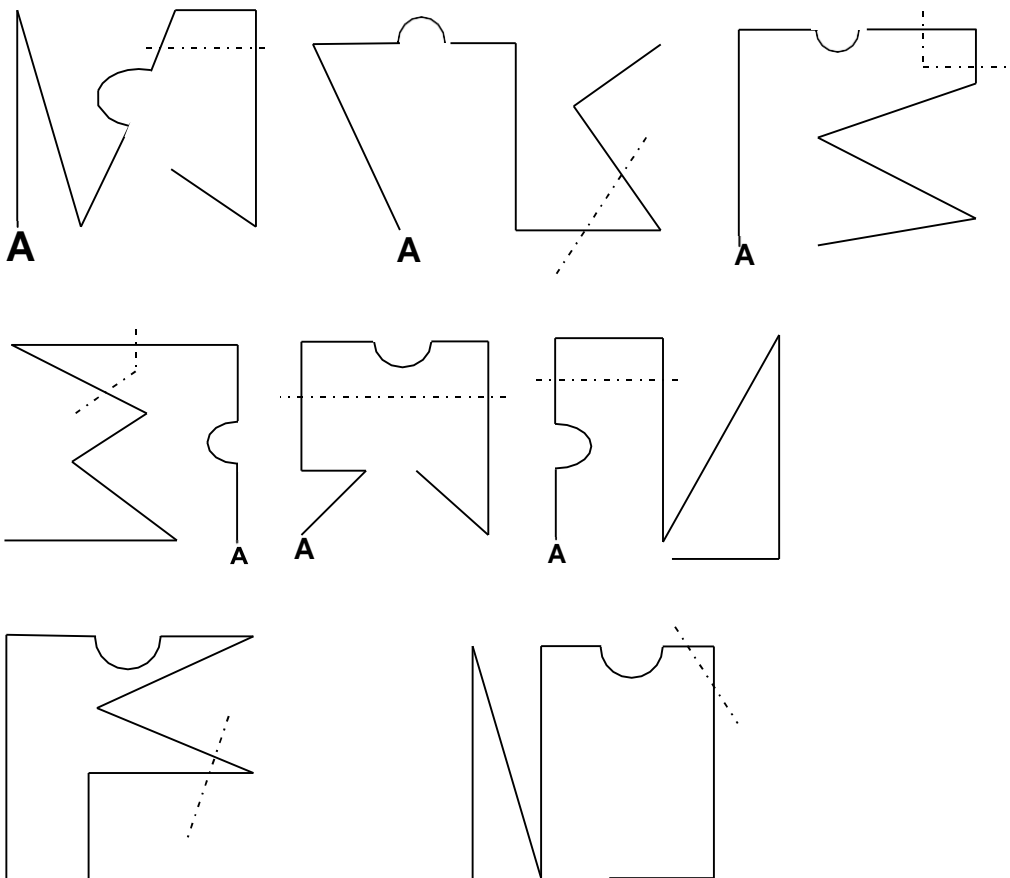

Príklady tvarov stôp pre skúšky FCI-IFH 2

Príklady tvarov stôp pre skúšky FCI-IFH 3

Položenie lomov

Pravý lom

Winkel rechts

Ľavý lom

Winkel links

Položenie predmetov

(Ak je porast príliš vysoký, predmety sa môžu umiestniť do šľapají).

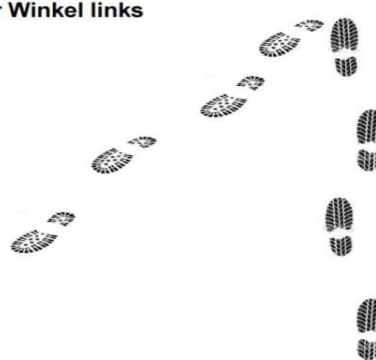

Ostrý pravý lom

Spitzer Winkel rechts

Ostrý ľavý lom

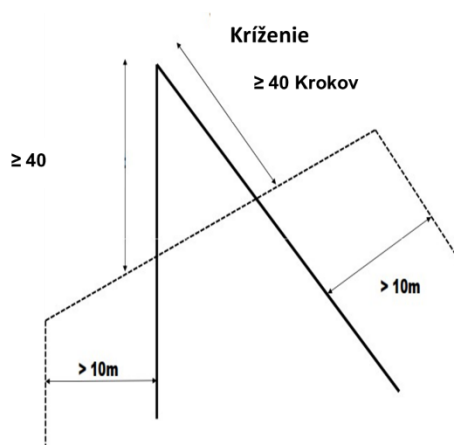
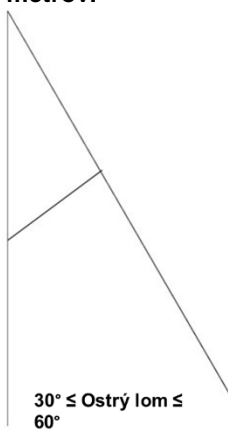

Spitzer Winkel links

Ostrý lom: v rozsahu 30 - 60 stupňov

Kríženie: kríženie najmenej 40 krokov pred a za lomom. Vzdialenosť začiatku kríženia od stopy minimálne 10 metrov.

Ostrý lom

Skúška vo vyhľadávaní predmetov FCI-StPr 1-3

Stupne skúšky vo vyhľadávaní

Požiadavky sú rozdielne odstupňované a prispôsobené príslušnému stupňu skúšky.

Stupeň	Veľkosť prehľadávanej plochy	Predmety	Body	Čas na vyhľadanie
1	20x30 metrov	2 predmety psovoda Veľkosť: 10 x 3 x 0,5 cm Materiál = rôzny 1 predmet vľavo, 1 predmet vpravo	20/20	10 minút
2	20x40 metrov	4 cudzie predmety Veľkosť: 10 x 3 x 0,5 cm Materiál = rôzny 2 predmety vľavo, 2 predmety vpravo	10/10/10/10	12 minút
3	30x50 metrov	5 cudzích predmetov Veľkosť: 5 x 3 x 0,5 cm Materiál = rôzny Umiestnenie určí rozhodca	8/8/8/8/8	15 minút

Hodnotenie

Maximálny počet bodov za skúšku vyhľadávania 1 - 3 (FCI-StPr 1 - 3) je 100 bodov. Pre zloženie musí byť dosiahnutých minimálne 70 bodov.

Všeobecné požiadavky

Predpísaný minimálny vek psa na účasť na skúške je 15 mesiacov. Pes musí mať zloženú skúšku FCI-BH/VT. Háravé suky štartujú ako posledné. Vzdialenosť divákov je minimálne 10 metrov od plochy.

Vhodná plocha na vyhľadávanie

Podklad: všetky prírodné prostredia (lúka, pole, les). Možný je porast stromov. Treba zabrániť možnosti vyhľadávaniu zrakom, z toho dôvodu je potrebné sa vyhnúť nízkym trávnikom a podobným plochám. Všetci účastníci prehľadávajú rovnakú plochu. Hranice plochy musia byť označené. Kladač predmetov poskytne rozhodcovi náčrt s približným umiestnením predmetov.

Vo vyhľadávacej ploche nie je dovolené umiestňovať prekážky (konáre, krabice a podobne).

Vyhľadávacia plocha má byť pred položením predmetov viacnásobne prechodená krížom krážom, aby pri položení predmetov neboli zanechané žiadne „stopy“. Je prípustné vymedziť plochu vyhľadávania pomocou značkovacích stĺpikov alebo kužeľov v rohoch. Plocha nesmie byť ohraničená plotom alebo podobným spôsobom. Medzi jednotlivými vyhľadávacími plochami musí byť vzdialenosť minimálne 2 metre.

Predmety

Materiál: Drevo, koža, koženka, textil. Sklenené ani kovové predmety nie sú povolené. Predmety sa nesmú podstatne odlišovať tvarom a farbou od terénu.

Pred položením / odhodením predmetov musia vyhľadávaciu plochu niekoľkokrát prejsť aspoň 2 osoby, aby neboli viditeľné stopy kladača. Vzďialenosť medzi týmito 2 osobami musí byť aspoň 5 metrov. Na pokyn rozhodcu osoby prestanú prechádzať cez plochu a opustia ju, následne rozhodca alebo poverený kladač vstúpi na plochu a rozmiestni predmety tak, že ich položí alebo odhodí. Vzďialenosť medzi predmetmi musí byť najmenej 15 krokov. Predmety nesmú byť viditeľné. U účastníkov 1. stupňa odovzdá psovod svoje predmety rozhodcovi v čase skúšky, pri 2. a 3. stupni zabezpečuje predmety organizátor, ktorý ich taktiež odovzdá rozhodcovi v čase skúšky. Psovod a pes musia byť počas rozmiestnenia predmetov mimo dohľadu.

Hlásenie

Stupeň 1

Psovod so psom pripútaným na vŏdzke sa v športovom postoji prihlási rozhodcovi svoje meno, meno psa, stupeň skúšky a spôsob označenia predmetov. Následne odovzdá oba predmety podľa požiadaviek pre stupeň 1. Potom musí psovod so svojím psom odísť z dohľadu a zostať tam až do výzvy na vykonanie skúšky. Po tom, ako rozhodca alebo kladač umiestni predmety do plochy vyhľadávania, rozhodca vyzve psovoda a psa na začatie skúšky. V 1. stupni musí byť jeden predmet umiestnený na pravej strane a jeden predmet na ľavej strane vyhľadávacej plochy. Skúška sa môže začať okamžite po umiestnení predmetov.

Stupne 2 a 3

Psovod so psom pripútaným na vŏdzke sa v športovom postoji prihlási rozhodcovi svoje meno, meno psa, stupeň skúšky a spôsob označenia predmetov. Po tom, ako rozhodca alebo kladač umiestni predmety do plochy vyhľadávania, rozhodca vyzve psovoda a psa na začatie skúšky. V stupňoch 2 a 3 sú predmety rovnomerne rozložené na pravej a ľavej strane vyhľadávacej plochy.

Vykonanie vo všetkých stupňoch

Na pokyn rozhodcu si psovod môže zvoliť stranu skúšobnej plochy ako východiskový bod skúšky. Po výbere východiskovej strany štvorca ide psovod so psom na vŏdzke do stredu tejto línie a zaujme základný postoj. V základnom postoji psa odpúta z vŏdzky. Psovod musí mať vŏdzku pri sebe. Môže ju mať ukrytú vo vrecku alebo pripnutú cez plece tak, aby karabína bola na strane od psa. Akákoľvek forma tlaku alebo stresu pre psa je neprípustná a vedie k zrážke bodov.

Psovod zahájí vyhľadávanie slovným povelom a zároveň rukou naznačí smer, ktorým má pes hľadať. Psovod môže ísť po pomyselnéj stredovej osi až na jej koniec a vrátiť sa cez pomyselnú stredovú os na zvolenú základnú čiaru ľubovoľný počet krát počas času na vyhľadávanie. Psovod smie opustiť túto pomyselnú stredovú os len na to, aby prevzal označené predmety. Ak pes aportuje predmety, psovod musí zostať na pomyselnéj stredovej osi. Počas doby určenej na vyhľadávanie môže psovod vysielat' psa posunkami rukou doprava a doľava z pomyselnéj stredovej osi neobmedzený počet opakovaní.

Správanie sa pri predmetoch

Predmety musia byť presvedčivo označené, zdvihnuté alebo prinesené. Predmety môže pes označiť v sede, ľahu, stojí, alebo striedavo. Ak pes predmety dvíha, môže pri tom sedieť, stáť, alebo predmet priniesť. Ľahnutie alebo plazenie sa s predmetom je chybou. Po označení predmetu psovod signalizuje rozhodcovi, že pes predmet označil. Na súhlas rozhodcu psovod pristúpi ku psovi a zdvihnutím ukáže predmet rozhodcovi. Rozhodca potvrdí, že predmet videl. Potom sa psovod vráti k pomyselnéj stredovej osi a tam opäť uvedie psa na vyhľadávanie zvukovým povelom, ako aj posunkom ruky do smeru, ktorý chce, aby pes prehľadával. Poloha predmetov pri označení nie je stanovená. Umiestnený predmet sa však musí nachádzať v bezprostrednej blízkosti predných labiek psa, maximálne 20 cm od nich. Ak pes označí predmet, psovod sa k nemu musí vždy priblížiť z boku a nesmie stáť pred psom. Krátka pochvala psa po označení predmetu je povolená.

Po nájdení posledného predmetu psovod pripúta psa na vŏdzke a normálnym krokom prejde k rozhodcovi, ktorému nahlási ukončenie vyhľadávania a ukáže mu nájdené predmety. Pri odhlásení musí byť pes v základnom postoji. Ak pes dosiahne čas určený na vyhľadávanie a nenašiel všetky predmety, rozhodca vydá psovodovi pokyn na ukončenie vyhľadávania. Po tomto pokyne psovod privolá psa, pripne ho na vŏdzku a normálnym krokom prejde k rozhodcovi, ktorému nahlási ukončenie vyhľadávania a ukáže mu nájdené predmety. Pri odhlásení musí byť pes v základnom postoji.

Hodnotiace kritériá pre všetky 3 stupne

Ovládateľnosť psa (nasledovanie povelov / posunkov psovoda)	20 bodov
Intenzita vyhľadávania (pripravenosť a vytrvalosť)	20 bodov
Vytrvalosť (vyhľadávanie bez prerušenia až po nájdenie predmetu)	10 bodov
Správanie psovoda (pozitívne pôsobenie na psa)	10 bodov
Nájdenie predmetov (presvedčivé a sebavedomé označenie)	40 bodov

Najvyššie hodnotenie	Výborne	Veľmi dobre	Dobre	Uspokojivo	Nedostat očne
100 bodov	100 - 96	95 - 90	89 - 80	79 - 70	69 - 0

Pre splnenie skúšky je potrebné získať aspoň 70 bodov.

Hlavné prvky

- Rovnomerná, pokojná a vytrvalá práca bez prejavov stresu alebo nervozity
- Samostatnosť psa
- Okamžitá reakcia na zvukové a posunkové povely psovoda
- Vytrvalá a cieľavedomá práca psa
- Široké vyhľadávanie psa

Vedľajšie prvky

Práca s vysokým nosom. Vyhľadávanie s vysokým nosom (nie je chybou). Mierne vybočenie za hranice plochy (nie je chybou).

Chyby

Dotyk s predmetom pri označovaní	zrážka 1 až 3 body
Pustenie predmetu počas prinášania	zrážka 1 až 3 body
Predčasné opustenie pozície označovania	zrážka 1 až 3 body
Psovod opustí pomyselnú stredovú os	zrážka 2 až 5 bodov
Chytanie myší, vyprázdňovanie sa, atď.	zrážka 4 až 8 bodov
Obzeranie sa, slabá intenzita a neochota	zrážka 4 až 8 bodov
Pes odmietne odovzdať predmet	Diskvalifikácia

Predmety označené/prinesené so silnou pomocou psovoda sú hodnotené ako neoznačené. Nenájdene predmety sa nebudujú.

Slovné povely na označenie, zdvihnutie alebo prinesenie nie sú povolené a vedú k tomu, že je predmet hodnotený ako nenájdene a nezadávajú sa zaň žiadne body.

Vytrvalostná skúška

Všeobecné informácie

Účel

Skúška vytrvalosti má dokázať, že pes je schopný vydržať telesnú námahu určitého stupňa, bez toho aby na ňom boli po výkone badateľné príznaky únavy. Od psa sa požaduje iba telesná námaha vychádzajúca z behu. O behu vieme, že kladie zvýšené nároky na vnútorné orgány, predovšetkým na srdce a pľúca, ako aj na pohybové orgány, pričom sa prejavia aj iné vlastnosti, ako je napríklad temperament a odolnosť. Bezproblémové absolvovanie tejto skúšky je dôkazom toho, že pes je zdravý, v dobrej kondícii a disponuje požadovanými vlastnosťami.

Na začiatku skúšky musí rozhodca alebo ním poverená osoba overiť identitu psa.

Pre usporiadanie týchto skúšok platia rovnaké pravidlá, ako pre ostatné skúšky, ktoré sú konané v základných organizáciách. Skúška sa zapisuje do výkonnostného preukazu, prípadne do rodokmeňa.

Ak je skúška vykonávaná v letných mesiacoch, organizátor je povinný ju vykonať v skorom predpoludní alebo v neskorom popoludní. Vonkajšia teplota nesmie presiahnuť 22 stupňov Celzia.

Podmienky účasti

Minimálny vek psa je 16 mesiacov. Jeden rozhodca môže v jeden deň na jednej skúške posúdiť maximálne 20 psov. V prípade väčšieho počtu psov musí byť zabezpečený druhý rozhodca. Z bezpečnostných dôvodov môže účastník skúšky predviesť iba jedného psa. Psy musia byť zdravé a dobre trénované. Choré, nedostatočne silné psy, alebo kojace suky nesmú byť ku skúške pripustené. Na začiatku skúšky sa účastník zahlási rozhodcovi. Rozhodca sa má presvedčiť, či je pes v dobrej kondícii. Psy, ktoré majú pôsobia unaveným dojmom alebo bez chuti, sú z účasti na skúške vylúčené. Ak pes prejaví počas skúšky nadmerné známky únavy, je z jej priebehu vylúčený. Toto rozhodnutie je v každom prípade na rozhodcovi. Jeho rozhodnutie je konečné.

Hodnotenie

Body a známky sa nežadávajú. Zadáva sa iba „splnil“ alebo „nesplnil“.

Povrch

Skúška má prebiehať na uliciach a cestách rôzneho povrchu, napr. asfalt, spevnené a nespevnené cesty.

Vykonanie vytrvalostnej skúšky

Trat' je dlhá 20 kilometrov. Beží sa v tempe od 12 do 15 kilometrov za hodinu.

Priebeh

Psovod so psom sa pripraví na východiskovú pozíciu pre beh. Pes je (na základe pravidiel cestnej premávky) vedený na vŕdzke po pravej strane vedľa bicykla. Je potrebné vyhnúť sa prehnanému tempu behu. Vŕdzka musí byť držaná v zodpovedajúcej dĺžke, aby mal pes možnosť sa prispôsobiť tempu.

Špeciálne viazacie zariadenie k bicyklu je povolené. Ľahký ťah vŕdzky nie je chybou, za chybu sa však považuje trvalý a príliš veľký ťah, pri ktorom sa pes škrtí. Po prejdení 8 kilometrov nasleduje prestávka v trvaní 15 minút. Počas tejto prestávky má rozhodca sledovať prípadné známky únavy u psov. Príliš unavené psy sú z ďalšieho priebehu skúšky vylúčené.

Po prestávke pokračuje ďalších 7 kilometrov a prestávka 20 minút.

Počas tejto prestávky musí byť psovi umožnené sa pohybovať voľne a bez obmedzenia.

Krátko pred začatím ďalšieho priebehu skúšky skontroluje rozhodca známky únavy u psov, prípadne poranenie vankúšikov labiek. Príliš unavené psy, prípadne tie, ktorých labky sú poranené, sú z ďalšieho priebehu skúšky vylúčené. Po ukončení behu nasleduje prestávka 15 minút. Počas tejto prestávky musí byť psovi umožnené sa pohybovať voľne a bez obmedzenia. Rozhodca má preveriť, či psy nepreukazujú prílišné známky únavy alebo ich labky nie sú poranené.

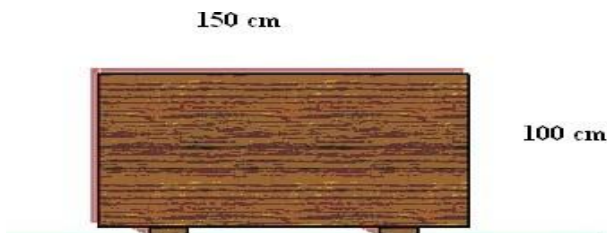
Rozhodca má psov nasledovať na bicykli, pokiaľ to nie je možné, tak autom. Výsledky zapíše do výkonnostného preukazu. Je potrebné, aby boli účastníci skúšok sprevádzaní autom, aby ich psy v prípade problémov mohli byť transportované naspäť.

Za nesplnenú sa považuje skúška u psa, ktorý prejavuje prílišné známky únavy a nevie sa držať tempa 12 km/h.

NÁKRESY

Prekážka

Šikmá stena

Šikmá stena sa skladá z dvoch spojených stien o šírke 150 cm a dĺžke 191 cm. Steny stoja na zemi od seba tak vzdialené, že kolmá výška je 160 cm.

Celá plocha stien musí byť pokrytá protišmykovým povrchom. Na vrchnej polovici steny sú pripevnené 3 lišty 24/48 mm.

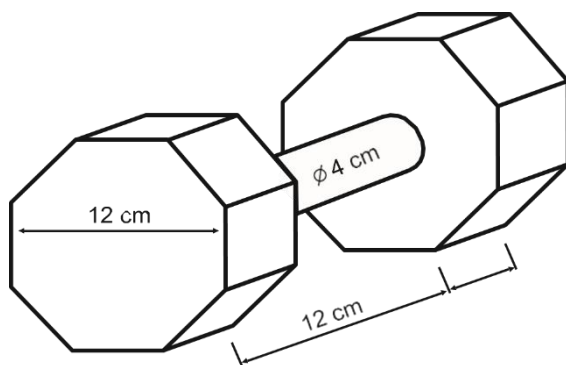
Všetky psy na skúške musia prekonať tú istú prekážku.

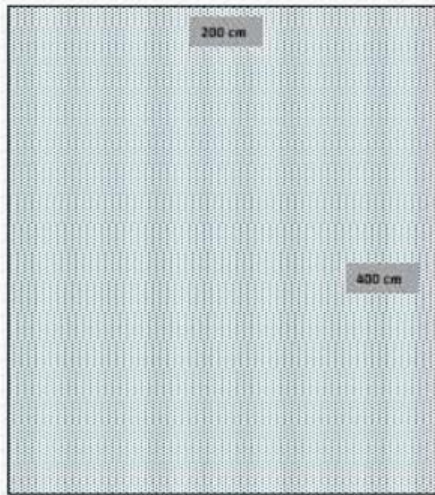
Aportovacie činky

	FCI-IGP 1	FCI-IGP 2	FCI-IGP 3
Aport voľný	650 g	1.000 g	2.000 g
Prekážka	Len 2 skoky	650 g	650 g
Šikmá stena	Len 1 skok šplhom	Len 1 skok šplhom	650 g

Rozmery aportovacej činky

Pri aportovacích cvikoch je možné použiť len aportovacie činky. Všetci účastníci musia použiť činky poskytnuté klubom/organizátorom skúšky. Psovod smie použiť vlastnú činku len pri skúškach IBgH 2 a IBgH 3. Nákres činky je len orientačný. Dôležité je dodržať predpísanú hmotnosť, stredná časť musí byť z dreva a vzdialenosť strednej tyčky od zeme musí byť aspoň 4 cm.

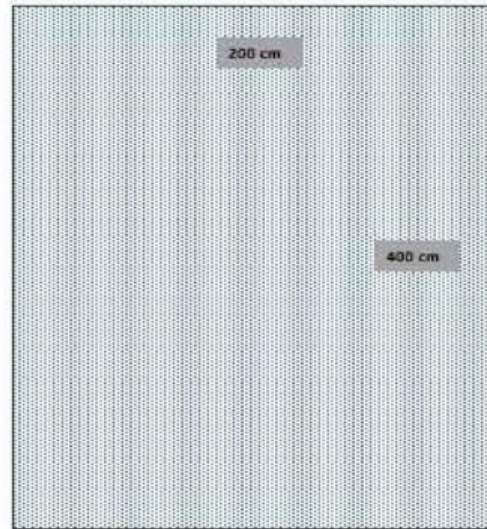

600 cm

400 cm

Psovod

600 cm

400 cm

Psovod